LEONIDA NEAMŢU
ÎNTOARCEREA FOCULUI
Ediţia a II-a
EDITURA TINERETULUI

1. HARTA

O să zâmbiţi, poate, aflând că marea noastră expediţie posedă şi o hartă destul de veche şi cât se poate de misterioasă!

O purtam eu, într-un buzunar al rucsacului, special amenajat. Această bătrână hartă aparţinuse bunicului. Normal ar fi fost s-o găsesc într-un pod, prăfuită şi ruptă, ori — şi mai captivant — în rama unui vechi portret de familie. Eu o descoperisem însă în condiţii ceva mai prozaice: în fundul unui sertar. Dacă stau totuşi să mă gândesc mai bine, seara în care întâmplarea hotărâse să deschid acel sertar era destul de ciudată, potrivită pentru începutul celor ce urmează.

Rămăsesem singur în toată casa şi mă simţeam foarte obosit, învăţasem toată ziua pentru examenul de maturitate. Atmosfera era apăsătoare, fierbinte, dincolo de dealuri tuna, iar cerul se acoperea treptat cu nori negri. Căutam nu ştiu ce, şi, deodată, printre tot felul de vechituri, am văzut-o. Adică am văzut harta.

Pentru ca să înţelegeţi mai bine, cred că e cazul, întâi, să vă ofer o explicaţie, cât mai scurtă, fiindcă ştiu că explicaţiile sunt mai totdeauna cam plictisitoare.

Bunicul meu a fost marinar, mai precis timonier. Avusese, fără îndoială, o viaţa plină de peripeţii interesante, însă eu nu cunoşteam niciuna din ele. Cred că împlinise cam cincizeci de ani când, părăsind definitiv căile albastre, venise să se stabilească în orăşelul nostru dintre munţi, unde nu avea nicio rudă şi nici nu cunoştea pe nimeni. Atunci se şi însurase. Mulţi îşi amintesc cum se trezea în zori şi o pornea cu paşi mici, măsuraţi, până la podul de peste râu şi acolo rămânea ceasuri întregi rezemat de balustradă, nemişcat, privind cum curge apa. Pipa nu-l părăsea niciodată, bineînţeles. Mai ştiu despre el că înlocuise dragostea pentru mare, cu alta, nu mai puţin aprinsă, pentru aceste meleaguri, pentru munţii cu aerul tare al pădurilor de conifere şi cu

potecile lor puţin umblate... Pleca deseori singur şi revenea după multe zile. Vorbea puţin şi nu prea povestea pe unde umblase, în schimb făcea schiţe şi hărţi, manie de marinar bătrân, probabil, şi cu totul inofensivă. Mulţi ani după sfârşitul său, în casă, pretutindeni, dădeai de hărţile şi de schiţele lui. Nu erau prea grozave şi bănuiesc că nici prea exacte. Cu multe din ele m-am jucat eu şi fratele meu cel mare când încă ne târam pe burtă, şi în felul acesta majoritatea au dispărut fără urmă. Cea de care vă povesteam însă scăpase ca prin minune.

Am scos-o cu grijă din maldărul de hârtii, cartoane, dopuri, cuie, cutiuţe, am închis sertarul la loc, şi am pus-o cu sfială pe masă.

I-am desfăcut colţurile îndoite şi am mângâiat-o cu dragoste şi cu un simţământ ciudat.

Afară tuna tot mai tare. Fulgerele cutremurau întunericul.

Am privit harta fără speranţa de a descoperi ceva deosebit. Era de mărimea a doua coaie mari de hârtie, făcută în tuş, iar pe alocuri în creion chimic şi colorat.

Cam ştearsă, puţin stropită, harta, ori mai bine-zis schiţa bunicului, reprezintă o parte dintr-un masiv al Carpaţilor nordici. Destul de clar e însemnat drumul pe care l-a urmat chiar el, bătrânul marinari cu o linie în tuş roşu, întovărăşită de mici săgeţi făcute cu creionul chimic. În vreo două locuri chiar scrie: „pe aici”. Într-unele porţiuni însă, linia roşie se întrerupe, pare ştearsă ori decolorată. Examinam nu prea atent harta, cuprins de nostalgia marilor plecări. Care dintre noi n-a trecut şi prin dorinţa de a se face matroz? Şi deodată, tot privind cu acelaşi surâs condescendent, dar şi melancolic harta, ochii mei căzură asupra unui loc înconjurat cu un cerc roşu, ^apăsat. În mijlocul cercului stăruia încă, aproape Şters de timp, un mic semn de întrebare. Numai atât. Poate datorită faptului că sunt cam prea impresionabil, ori poate fiindcă eram singur şi afară tuna şi fulgera, un fior mă străbătu din creştet în tălpi.!

Am împăturit harta, am ascuns-o bine, mi-am făcut patul şi m-am culcat. Nici n-am auzit când s-au întors ai mei de la film. Eram foarte obosit, iar a doua zi începea examenul...

2. NE PREGĂTIM

Dar ca toate lucrurile bune sau rele, a trecut şi acesta. Trecând cu bine hopul greu al „maturităţii”, şi considerându-ne deja maturi din

creştet până în tălpi, plănuiam, împreună cu prietenii, un drum în munţi, în locuri cât mai puţin umblate.

Spre a curma discuţiile nesfârşite în legătură cu itinerarul, eu, tot cu gândul la semnul de întrebare de pe hartă, am propus să refacem drumul de acum câteva decenii al bunicului meu. Ideea fu acceptată pe loc, mai ales ca prezenţa hărţii aducea expediţiei un *ce* aventuros şi neclar.

Până aici nimic deosebit: trei băieţi, adică Goar, Zoli şi cu mine (eu fiind Victor) şi două fete, Valentina şi cu Şina, îşi pregătesc rucsacurile, bascheţii, fluturaşii de deschis conserve, şi tot calabalâcul complicat şi pestriţ al unui expediţionar care se respectă.

Goar poartă ochelari. Părerea mea e că face pe. Nebunul^ vrea să-l imite pe un unchi al său care e profesor universitar. Iată-l cu lentilele pe ochi, examinând harta bunicului. Privirile lui, ca şi ale noastre, ale celorlalţi, care stăm împrejurul mesei, apasă pe micul semn de întrebare aproape şters, din partea de sus a harţii. La urma urmei eram oameni aproape mari (sic!) şi măcar unuia ar fi trebuit să-i treacă prin cap că poate acel semn de întrebare reprezintă cel mult o simplă nelămurire a bătrânului timonier, a bunicului meu.

Ţi-ai găsit însă, oameni serioşi printre noi! A fost deştul să le povestesc în câteva cuvinte cam ce fel de om fusese bunicul şi gândul că *acolo* e ceva, şi că trebuie neapărat să ajungem cât mai repede acolo şi să descoperim acel *ceva,* puse într-atâta stăpânire pe noi, ca hotărârăm să plecăm chiar a doua zi în zori. Forestierul trebuia să ne ducă până la Vama Tătarului. De aici intram pieptiş în munte. Pentru buna desfăşurare a pregătirilor, ţinurăm imediat o consfătuire sub preşedinţia lui Zoli. Nu trebuie să luaţi chiar în serios totul; de pildă consfătuirea era mereu întreruptă de cascade de râs. Mai cu poftă râdea Valentina — o fată blondă, înaltă, de care toţi eram puţin îndrăgostiţi, în secret. Cât despre Şina, ea era drăcuşorul nostru, spiriduşul, mascota echipei. Aşa îi şi spuneam: Ochi de drăcuşor. Cu toate că şedinţa au decurse într-o atmosferă de seriozitate — era şi normal dacă o conducea Zoli — rezultatele fură pozitive: constituirăm pe loc *Comisia financiara,* formată din Goar şi din mine; *Comisia de aprovizionare,* formată din Zoli şi din Şina, *Comisia cu itinerarul,*

formată din toţi cinci, *Subcomisia pentru păstrarea preţioasei hărţi,* formată din mine, *Comisia de cruce roşie,* formată din Şina şi Valentina, *Comisia, de coordonare a activităţii de cercetare ştiinţifică,* sub preşedinţia lui Goar, *Subcomisia geografică,* formată din Zoli şi din mine, având ca secretară pe Şina, *Comisia pentru stabilirea apei potabile,* formată din Valentina şi din mine.

Zoli mai propuse să formăm şi io comisie sportivă, dar ceilalţi fură de părere că nu e cazul. Atunci Zoli se declară el însuşi *Subcomisie pentru problemele sportului* şi cu asta trecurăm la activitatea practică. Trebuia să facem rost de mâncare, medicamente, o foaie de cort, şi mai câte încă... Pregătind toate cele necesare plecării am tot alergat într-o parte şi-n alta până ce s-a făcut noapte.

M-am culcat târziu şi am avut un somn agitat. Mă vedeam ajungând în locul acela şi căţărându-mă pe un uriaş semn de întrebare ce creştea din pământ, ca un copac...

3. EXPEDIŢIA SE URNEŞTE. CÂTEVA AMINTIRI

Deşteptătorul mă ridică din pat la un ceas neobişnuit de mic: trei şi un sfert, dimineaţa. Un cocoş, care avea probabil insomnie, îşi lansă strigătul lung în întunericul cenuşiu prin care parcă se putea bănui apropierea zorilor.

— Victor, îmi spuse mama somnoroasă, nu uita jerseul şi hanoracul. Îmbracă-te bine, să nu răceşti... Mănâncă la ore fixe, să nu slăbeşti... Dacă vă prinde ploaia, ascundeţi-vă... Să nu faceţi prostii... Aveţi grijă, să nu căderi din tren... Auzi? Şi nu e neapărat nevoie să alegeţi drumurile cele mai periculoase, ca să faceţi pe grozavii...

— Bine, bine, bine, bine, mamă, am zis bosumflat ca orice suflet ce se trezeşte prea de dimineaţă. Totuşi, vorbele ei mă mai înveseliră: nu ştiu de ce mi-am amintit de sfaturile date de Polonius fiului său Laert, înainte de plecarea acestuia în Franţa...

Am ieşit în tindă şi m-am întins. Carul Mare strălucea încă deasupra dealurilor. Se lăsase jos de tot şi părea gata să se răstoarne.

Peste câteva minute întreaga *Comisie pentru păstrarea preţioasei hărţi* ieşea tiptil din casă, cu rucsacul în spate. Căţeluşul nostru, Nabucodonosor, se trezi şi mă conduse până la poartă, învârtind mirat din coada că pornesc la şcoală atât de dimineaţă.

Cum n-aveam timp să-i explic că nu merg la şcoală, m-am mărginit să-l fluier amical, ca pentru despărţire, şi am ieşit. Până la halta de unde pornesc trenurile forestiere aveam de făcut o bucata bună de drum, aşa că întinsei pasul. Era ciudat sa mergi singur prin oraşul adormit. Am trecut prin piaţa oraşului, prin dreptul monumentului partizanilor. Apoi am cotit-o de pe şosea, trecând pe cărarea ce însoţeşte linia ferată îngustă. Două locomotive mici pufăiau lângă depou, parcă acumulând putere pentru drumurile de peste zi. Unul dintre mecanici stătea pe o bancă şi mânca. Am ajuns în haltă şi i-am găsit acolo pe Goar şi pe Şina. Zoli şi Valentina nu veniseră încă.

— Bună dimineaţa!

— Cum e moralul expediţiei? mă întrebă Goar.

— Expediţia e cam somnoroasă, i-am spus. Mai ales *Comisia pentru păstrarea preţioasei hărţi.*

Goar scoase un termos şi-mi dădu să beau cafea caldă. La toate se gândea.

Şina începu să valseze singură, cu mâinile întinse, pe partea betonată din faţa barăcii. Aşa era Şina, făcea tocmai ce nu te aşteptai. Copilăroasă mai putea fi!

— Sunt un fluture de noapte! strigă ea. Şi pot să zbor!

— De n-ar întârzia ceilalţi doi, făcu Goar.

Peste câtva timp veni casierul. Trenuleţului care pleca. În sus la ora patru şi douăzeci şi cinci i se ataşau două vagoane de persoane.

Comisia financiară, adică Goar şi cu mine, cumpără cinci bilete, deşi mai cuminte ar fi fost dacă aşteptam să se strângă toţi membrii expediţiei. La fix {patru şi optsprezece minute apăru Valentina, subţire şi sprintenă în pantalonii ei de doc albastru, cu plete aurii revărsate pe spate.

Apoi fu ataşată locomotiva la garnitură. Se lumina de ziuă. Ne întrebam ce e de făcut: să amânăm îmbarcarea, ori să plecăm fără Zoli, ca să-l pedepsim. El însă veni cu exact două minute înainte de ridicarea ancorei. Ce sa vezi: de rucsac avea prinsa o minge, de fotbal de tip „Junior", mai mică decât cele obişnuite. Am uitat să vă spun că Zoli e un mare fotbalist.

în fine, când răsuflăm uşuraţi şi ne pregăteam să urcam în vagon,

Şina, care până atunci fusese cea mai vesela dintre toţi» izbucni brusc în lacrimi şi declară că nu mai pleacă nicăieri.

— Săraca mama, zise, a rămas singură!

Tatăl Şinei murise în ultimul an de război, în Tatra. Avură loc alte discuţii, alte {lămuriri, iar trenul stătea să plece.

— Dar, drăcuşorule dragă, chiar maică-ta ţinea mult ca tu să mergi în excursie, i-am amintit, şi chiar aşa şi era.

în fine, o urcarăm aproape cu forţa în vagon şi chiar în clipa aceea locomotiva fluieră şi trenul porni.

I Stăteam pe bancă şi ne odihneam... O, cât de greu e să porneşti la drum!

fericiţi că expediţia se urnise în fine, Valentina se ridică în picioare şi-şi lovi palmele disperată:

— Am uitat! Doamne, cum am uitat!...

— Ce-ai uitat? sărirăm toţi.

— Cutia cu rujuri! Pudra!. Rimelul! Mă dau jos!

V-am spus că Valentina e o fată frumoasă. Păcatul lor, adică al fetelor frumoase, e că-şi dau prea multă importanţă, şi cu asta cred^că n-am spus o noutate. A ieşi nerujată, acum când era absolventă, devenise pentru dânsa o adevărată tragedie. Avea de gând să se mărite cât de curând şi aproape renunţase la ideea de a urma în continuare o facultate, cu toate că, în altă ordine de idei, era plină de talente şi avea o minte cât se poate de ascuţită. Şi nici nu era răutăcioasa, dimpotrivă, fusese o bună colegă, totdeauna. Era însă prea conştientă de propriu-i farmec.

Goar suspină adânc şi declară că dacă mai trece încă printr-o emoţie în dimineaţa aceea, precis o să facă un infarct. Dintre toţi, Goar era cel mai îndrăgostit de Valentina, dar în această privinţă nu pot pune mâna în foc.

Comisia cu itinerarul avu o scurtă şedinţa care fu întreruptă de răsăritul soarelui. Ne-am repezit la geamuri. Apoi soarele dispăru iar, în dosul munţilor. Trenuleţul înainta, nu prea repede, de-a lungul văii unui râu sărac în ape, dar vijelios. Grozav ce-mi place să merg cu forestierul. Trenul trece pe alocuri chiar pe sub ferestrele caselor, prin satele împrăştiate în munţi; are un aer cumva intim. Parcă nici n-ai merge cu

trenul, ci cu un vehicul mic şi neserios, pe care-l poţi opri unde vrei...

Aveam în buzunarul din stânga al bluzei o mică poză a drăcuşorului, a Şinei, o fotografie pe care o păstram de vreo patru ani, fără ca ea să ştie...

Pe atunci drăcuşorul purta codiţe încă. Ochii ei sclipeau în poză ca două diamante negre, iar sub gulerul alb şerpuia cravata pioniereascaa Ssii cum statea la fereastră, unul lângă celălalt, pioniereasca. Şi cum — njvestes'Şinei cum, în urmă cu patru mu veni un chef grozav să-i povest v _

ani, o urmărisem seara pe <?"dor să intru în vorbă. Ea cobora iute treptele, mică şi subţire, cu muşcându-mi buzele alergam după ea şi deodata ce vad? Din geantă, ori dintr-un buzunar, nu ştiu bine, pica p '

_

O ridic — aveam în fine pretextul pentru a o ajunge şi a intra în vorbă, dar în acelaşi timp aş fi vrut s-o P? stre? — Ir cele din urmă m-am hotărât să-i arăt poza, apoi sa i ° cer. Er geam în urma ei pe stradă, se înserase, era toamnă, bătea un, gnt rece şi n-aveam, nu ştiu cum, curajul s-o ajung şi să-i spun... Habar n-aveam dacă ea mă observase, mai mult ca sigur ca nu. Şi aşa am tot urmărit-o de la distanţă pma ce Şina a ajuns acasă, iar eu m-am întors înapoi şi poza a rămas la nune. Şi nu. l-am mai dat-o niciodată, şi nu i-am spus nimic, eram simpli colegi şi teni, atât, şi acum, stând alaturi la fereastra, îmi veni în gând. Să-i povestesc totul, dar era nu ştiu cum, poate prea de dimineaţă, aşa că n-am scos o vorbă...

Pe la ora opt Goar propuse să se formeze o *Comisie cu ora luării meselor,* şi cum n-aveam altă treabă mai urgentă. O şi constituirăm pe loc. Această comisie decise să mâncăm imediat.

Comisia cu aprovizionarea hotărî meniul acelui dejun şi apoi împărţi raţiile. Mâncam cu toţii cu o poftă de lupi tineri şi bine dispuşi, şi era plăcut, şi venise o dimineaţă frumoasă ca un milion de tablouri de cei mai buni pictori. Trenuleţul urca greu de tot. Terminând de mâncat, Zoli dezlegă mingea; cum în vagon nu era aproape nimeni în afară de noi, începu s-o joace pe cap. O săltă de patruzeci şi şapte de ori, ceea ce era o performanţă, având în vedere că vagonul se mişca. Am urmat eu la rând, dar n-am reuşit să număr decât până la optsprezece. Goar nu

se decise să participe la concurs. Le explica fetelor o problemă de matematică superioară şi cred că ele n-aveau chef de loc de aşa ceva, dar puteau fi oare nepoliticoase cu şeful *Comisiei de coordonare a, activităţii de cercetare ştiinţifică?*

După ce m-am plictisit de minge, m-am dus iar la geam, şi iar îmi veni chef să-i povestesc Şinei afacerea cu poza, dar nu ştiam cum sa încep, şi prea erau frumoşi munţii, şi toate împrejur. Vedeţi, nu ştiu de ce nu-mi place că regizorii de filme plasează totdeauna declaraţiile şi scenele de iubire *neapărat* într-un cadru natural cât mai fastuos. E ceva fals aici, sau poate că mi se pare. Eu, în orice caz, nu puteam scoate o vorbă în privinţa *aia,* deşi aş fi vrut. Serios că aş fi vrut, dar simţeam că nu merge. Cred că fiecare din noi are ceva ce nu poate să spună şi care până la urmă rămâne nespus. Asta ţine de vârstă, dar iată că filosofez, şi nu e cazul.

Vasăzică, ne aflam toţi cinci în tren şi expediţia se urnise. Se urnise bine. Ne apropiam de Vama Tătarului. Harta bunicului meu, cu misteriosul ei semn de întrebare, se afla pusă bine în rucsac, încă nu venise momentul s-o scot. Aveam s-o consultăm iar abia ceva mai încolo, când porneam pieptiş pe munte. Dimineaţa îmi mai limpezise gândurile şi eram convins că de fapt nu vom găsi nimic neobişnuit în locul *acela,* şi cred că toţi aveau această convingere, în secret, dar asta n-are nicio importanţă. Harta era doar un pretext, şi am fi plecat la drum chiar şi fără ea.

4. ZOLI. PRIMUL SEMN

Cu Zoli mă împrietenisem într-o vară când ne antrenam împreună la arenă pentru Insigna de polisportiv. Aruncam de la unul la celălalt discul de o jumătate de kilogram, alergam câtva timp, apoi mergeam să facem baie la râu. Era al naibii de plăcut. Zoli locuia în apropierea gării, taică-său fiind ceferist, şi avea în curte o grămadă de instalaţii sportive, chiar şi o poartă de fotbal, în mărime naturală, pe care o bombarda zilnic. Visează să ajungă o mare extremă, ceea ce, la urma urmei, e foarte frumos. Păcat că din cauza fotbalului Zoli a rămas de două ori corigent, dar care dintre noi n-avem păcate?

în orice caz, el era deja o extremă bună, juca în campionatul regionalei ecjiijp lui a^ÿ. Şanse să intre în „B”.

Idolul său nu era nici Garincha, nici chiar Gento, ci extremul dreapta de la „U“ din Cluj Ivansuc, pe care îl văzuse jucind de multe ori, şi discipolul direct al căruia se considera. Aveau de altfel şi aceleaşi nume.

Goar, care nu se sfieşte niciodată să spună lucrurilor pe nume, i-a spus odată:

— Am auzit că fotbalul nu-l împiedică pe Ivansuc al tău să fie un foarte bun student la medicină, în timp ce tu eşti un elev mediocru din aceeaşi pricină. Ce zici, Zoli, a?

Ce era să răspundă tânăra extremă a „S.T.T.O.U.A.T.”-ului? — *aşa* se numea echipa lui.

îl priveam pe Zoli cum joacă balonul pe frunte, amintindu-mi cum, în urmă cu o veşnicie, cu vreo trei, patru ani adică, mă visam şi eu un al doilea Kuţ. Mie însă-mi trecuse, lui Zoli nu.

— Uite, cam figura asta a făcut-o Ivansuc în meciul cu Progresul, de anul trecut, făcu Zoli, executând o fentă rapidă printre bănci, în vagon. Îl doborî pe Goar, agăţă un rucsac ce se prăbuşi ca un bolid, răsturnă de pe bancă desagii unei femei ce abia se urcase, şi fu cât p-aci să şuteze în uşa deschisă. Toţi începurăm să ţipăm la el să se potolească. Aş! Aveai cu cine vorbi! continuă să facă pe nebunul, şi în acelaşi timp vorbea, imitând nu ştiu ce spicher:

— Cunoscuta extremă Zoli T. Marinca (acesta era numele său întreg), supranumit şi „extrema neagră”, cel care a preluat stilul impetuosului Ivansuc, trece de un adversar, trece de doi adversari... trece de trei adversari... trece de patru adversari... trece de...

Orele începură să se scurgă mai repede. Dar câteodată în sufletul fiecăruia dintre noi se strecura o uşoară nelinişte, ca un foşnet de frunze, seara. Iată, ne zicem, am terminat cu bine şcoala, iar acum ne bucurăm de o scurtă şi binemeritată vacanţă, dar... dar drumul cel greu şi cel adevărat abia după asta începe! Trebuie să ştii să-ţi alegi meseria în aşa fel, încât s-o îndrăgeşti toată viaţa, să nu regreţi peste câţiva ani că nu te-ai făcut altceva, geolog, medic, sau mai ştiu eu ce. Da, cam aşa ne gândeam, bineînţeles mult mai confuz. După întoarcerea din excursie urma să ne punem iarăşi cu burta pe carte, pentru examenele de admitere în facultăţi. Cum am spus, nu eram prea hotărâţi unde să mergem, în afară de Goar, care părea hărăzit încă din leagăn

matematicii, şi în afară de Valentina, care declarase că nu prea are chef să mai înveţe... Probabil se va mărita curând, avea peste un milion de pretendenţi. La drept vorbind, şi amicul meu Zoli cam şovăia. Ce-ar fi, îşi zicea dânsul, să stau un an acasă, să mă pun serios pe antrenamente, să-mi fac un pic de faimă de *tânără speranţa,* iar la anul când merg la Cluj, mă vor ajuta cei de la „U“ să intru la vreo facultate, fără prea mari eforturi...?

Destul de urât din partea lui că gândea în acest fel, dar, dacă e să fim drepţi, acesta-i adevărul.

Cu asemenea gânduri şi discuţii orele tjecură. În jurul amiezii trenuleţul ajunse la Vama Tătarului şi marea noastră expediţie debarcă repede, făcând o zarvă de parcă era echipajul a zece transatlantice.

Vama Tătarului — mă aflam pentru prima dată acolo, ca de altfel şi ceilalţi expediţionari — era cantonul unui sat ce se afla la vreo doi kilometri mai încolo, pe munte.

în primul rând ne repezirăm la cişmea. Apa, foarte rece şi gustoasă, ne învioră teribil. Apoi nişte copii ne oferiră prune şi pere.

— Fiţi atenţi, ăştia-s trimişii agenţiilor de presă internaţională, care vor să afle amănunte în legătură cu expediţia, zise Zoli. N-am nimic de declarat, domnilor ziarişti. Vom vedea noi. Vom face tot ce e cu putinţă, le spuse apoi, lăsându-i cu gurile căscate.

Aici Valentina scoase radioul ei cu tranzistori, de care nu se despărţea nici în somn, şi puse Bucureştiul. Goar potrivi aparatul de fotografiat, şi ne prinse pe toţi patru de la distanţă, într-un moment în care nu ne aşteptam: eu tocmai înghiţeam o prună, Şina şi cu Valentina se stropeau cu apă la cişmea, iar Zoli îşi lega mingea de rucsac.

/ _ o primă imagine a nemuritoarei expediţii! râse Goar. Şina făcu un tur de pistă valsând cu braţele întinse şi capul dat pe spate.

— Haide, haide, lebădă! o zorii eu. Ceilalţi o luară înainte, iar noi doi îi urmam pe cărăruie. Q. Secundă îmi anainţji cum treceam câteodată pe strada ei. O dată sau de două ori am văzut-o în dosul perdelei străvezii valsând tot aşa, cu mumie întinse şi capul dat pe spate. Ea însă habar n-avca de toate astea.

Ceilalţi trei nc aşteptau sus, pe un mic platou, înconjurat de molizi bătrâni şi nemişcaţi.

— *Comisia pentru păstrarea preţioasei hărţi* să ne aducă harta, zise Goar.

Am scos harta, am întins-o pe iarbă şi apoi am orientat-o.

— Şi totuşi, ciudat om trebuie să fi fost bunicul tău, îmi spuse Zoli. Eu să mă fi plimbat pe aici chiar trei sute cincizeci de ani şi tot nu mi-ar fi trăsnit prin cap să fac vreo hartă.

— Zi mai bine că nu ţi-ar fi trăsnit prin minge, zise Goar. Tu ai o minge în loc de cap...

Zoli nu se simţi jignit de înţepătură şi-i spuse şi el una în legătură cu bicicleta de curse pe care o purta pe nas ca să-şi dea aere.

Apoi, duelul fiind terminat, trecurăm la stabilirea itinerarului. Exista o singură cărare ce ducea spre nord, de la canton, chiar aceea pe care pornisem. Jos, sub deal, paralel cu ea, mergea un drum. Îl identificarăm.

Valentina dădu cale liberă unei cugetări melancolice în legătură cu drumurile şi cărările ce rămân mereu aceleaşi şi oamenii ce le străbat, care se schimbă.

— Nu e chiar aşa, o contrazise Goar, care avea un fel foarte pozitiv de a privi lucrurile, şi nu prea admitea siropurile. De pildă, drumul ce duce la noi în oraş s-a asfaltat acum câţiva ani. Şi ce mizerie era înainte!

— Eşti un savant scârbos, zise Valentina.

— Iar tu eşti un pahar cu limonadă călduţă, ripostă Goar.

Continuarăm să identificăm locurile dimprejur. Apoi am strâns harta şi am luat-o la drum. Trebuia să ajungem într-un loc unde bunicul indicase parcă o fântână, iar de acolo să tăiem direct prin pădure până la un alt drum. Străbăturăm o cheie amestec de stâncărie albă şi vegetaţie; jos, într-o albie adâncă, susura un izvor cu apă foarte rece şi bună. Mai făcurăm o poză, de astă dată ne-a fotografiat Zoli. În ultima clipă i-am arătat fotografului limba şi aşa am ieşit.

Nu găseam de loc fântâna şi de aceea am examinat harta încă o dată. După ce ieşirăm din cheie am dat de o poiană măreaţă. Iarba înaltă, fluturi uriaşi şi tot felul de insecte zumzăitoare, totul îţi dădea o stare de euforie somnolentă. Am hotărât să mâncăm şi să ne odihnim. Valentina prinse o muzică la radio. Când mănânci e plăcut să asculţi o melodic frumoasă. După masă, fiecare îşi întinse pătura şi în scurt timp

întreaga expediţie dormea la umbra a doi brazi uriaşi, într-o margine a poienii. Înainte de a ne culca am adus apă din izvorul ce străbătea cheia. Goar declară că ar rămâne să trăiască aici, chiar şi numai pentru izvorul acela.

Fetele se culcară una lângă cealaltă. Şina îşi puse capul pe umărul Valentinei care era mai voinică. Zoli sforăia pe spate, cu ceafa rezemată de — culmea! — de minge. E uimitor ce somn adânc îţi provoacă oboseala munţilor. Un somn parfumat şi răcoros. Goar, culcat şi conştient chiar dormind, avea un sforăit reţinut plin de demnitate. Spun aceasta fiindcă m-am întins ultimul pe pătură; rămăsesem mai mult la izvor, nereuşind să mă satur de apa lui. O degustam ca pe un vin vechi, beam o înghiţitură, goleam paharul în. Iarbă şi-l umpleam iar. Când m-am întors în tabără — daţi-mi voie să folosesc acest plăcut cuvânt — şi i-am găsit pe toţi pierduţi în vise, am vrut să iau aparatul de radio al Valentinei şi să pun o muzică în surdină. Am renunţat însă imediat. Cineva îmi spusese odată că aparatele portative cu tranzistori sunt o invenţie mai păcătoasă decât bomba atomică. Şi, dând la o parte exagerarea, avea şi ceva dreptate. Muzică mai bogată decât cea a naturii nu cunosc. Niciun compozitor, oricât ar fi de mare, nu rivalizează cu acest superb muzician care este natura. E drept însă că şi pentru această muzică ai nevoie de urechi şi de oarecare înţelepciune. Aveam convingerea că nu înţeleg pe deplin această muzică, stând culcat sub înfiorarea argintie a văzduhului, dar o simţeam că există şi că' e măreaţă.

Şi cu gândul acesta, cred, am aţipit pe nesimţite.

N-am visat nimic, până către sfârşitul somnului. Nici atunci n-am visat, ci doar mi s-a părut că aud ceva. N-aş putea să explic în niciun fel ceea ce auzisem în somn! Adormisem cu urechea lipită de pământ şi mi s-a părut că sunetul acela prelung, ce creştea şi descreştea, vine chiar din interiorul planetei. Era ca un strigăt omenesc, dar nu era strigăt. Era un sunet ce vibra profund, a cărui intensitate scădea spre a se ridica mai tare, mereu mai tare.

Ciudat vis! într-un astfel de moment de intensitate a sunetului, am deschis ochii şi m-am trezit. Desigur că visasem. M-am ridicat şi l-am văzut pe Zoli care stătea într-un cot şi mă privea. Ca sa fiu mai sigur, îl

întrebai:

— Ai auzit?

El pufni în râs:

— Ce să aud? Ai visat ceva?

Am bombănit ceva neinteligibil. Zoli se ridică, luă mingea şi o şută în văzduh. Îmi făcu semn să mă ridic. Ne-am dus ceva mai încolo şi am început să pasăm balonul prin iarbă. Iarba foşnea plăcut, aplecându-se.

O minge lovită de mine nimeri capul lui Goar care se trezi imediat. Veni spre noi căscând. Zoli îi trimise mingea şi Goar lovi tare... pe lângă ea.

— N-ar fi cazul să trezim fetele? zise el. Voi ştiţi ce oră e?

— Fii atent, Goar, te voi dribla ca Ivansuc, zise Zoli, ţâşnind pe lângă el ca un fulger.

— Bravo! îl lăudă Goar. Apoi zise încet, căzând pe gânduri: Am auzit... sau mi s-a părut că aud... sau am visat că aud ceva... un sunet ciudat, care nu se poate compara cu nimic altceva.

L-am privit, dar am tăcut. Se pare că avusesem amândoi acelaşi vis, ceea ce era foarte greu de crezut. Îmi veni în gând fără să vreau una din cărţile cele mai dragi ale primilor ani de şcoală: *Copiii căpitanului Grant.* Dacă vă aduceţi aminte, către sfârşitul romanului, când *Duncan-u*| evolua noaptea în preajma insulei Tabor, Mary şi Robert au auzit dintr-o dată o voce venind din întuneric. Cineva a presupus că avuseseră amândoi o halucinaţie. Maiorul Mac Nabs însă a clătinat din cap: halucinaţie în acelaşi timp? Ştiinţa nu prea admite una ca asta...

Ceea ce auzisem în somn, atât eu cât şi Goar, era ceva real sau numai o iluzie? Poate rămăseserăm în urechi cu şuieratul trenului... Ei, dar ceea ce auzisem nu prea semăna cu şuieratul trenului.

Toate astea trecură însă pe planul al doilea, căci Zoli înfipse două beţe, improvizând astfel o poartă, iar eu intrai în ea să apar. Era plăcut să plonjezi în iarba moale şi răcoroasă. Mingile scăpate însă se duceau până la dracu-n praznic.

— Fraţilor, zise Goar, mă tem că noi înnoptăm aici. Sa făcut târziu.

Într-adevăr, soarele se pregătea să apună. Ne-am întors în tabără unde fetele începuseră să gospodărească. Deodată Goar le întrebă:

— Voi n-aţi auzit nimic în somn?

— Eu nu, zise Valentina. Am dormit ca un paşă-n concediu.

— Iar eu am dansat pe scena unui teatru ce plutea pe nori... Nu ştiu dacă v-am spus că una din dorinţele de fetiţă ale drăcuşorului a fost să ajungă o mare balerină. Şi la drept vorbind are multă graţie. Acum nu se mai gândeşte la asta, i-a rămas însă nostalgia zborului şi a piruetelor.

Ne-am apucat, noi băieţii, să facem cortul. Amurgul cădea repede, siluetele brazilor profilate pe iarbă se lungeau până ce totul se acoperi cu plasa subţire a umbrei. Şina îşi puse un jerseu negru, pe care-l avea din primii ani de liceu şi pe care-l îndrăgisem o dată cu ea. Se constitui o *Comisie pentru facerea focului* care intră în pădure să caute uscături. Cortul nostru nu era prea arătos, dar când în faţa lui începu să pâlpâie focul şi pe cer se iviră stelele, atmosfera deveni cu totul de campanie. În rucsacuri se găsi bineînţeles şi slănină. O frigeam înfiptă într-o ţepuşă şi o puneam pe pâine. După cină Goar scoase un pachet de ţigări.

— Goar, fumezi! îl dojeni Valentina.

— În mod excepţional, cu ocazia terminării şcolii, întreaga expediţie va fuma pipa păcii, declară Goar. Ţigara trecu din mână în mână, stâmind la unii tuse, la alţii lacrimi. Apoi cineva căscă, şi căscatul trecu în urma ţigării, molipsitor. Atmosfera devenise misterioasă, potrivită pentru istorisiri stranii. Printre brazi apăru luna. Goar se duse după apă proaspătă şi, după aia, mai fripserăm un rând de slănină. În jurul focului roiau tot felul de gângănii şi fluturi de noapte. Unii se aruncau în jar pierind eroic. Începurăm o discuţie nesfârşită despre stele, Cosmos şi distanţe, despre curbura spaţiului şi relativitate. Despre asemenea subiecte poţi vorbi la nesfârşit. Un meteorit traversă cerul şi asta ne aminti, nu ştiu de ce, de meteoritul tungus. Presupunerea că ar fi fost o navă atomică ce a explodat deasupra taigăi era cea mai atrăgătoare, şi toţi membrii expediţiei o îmbrăţişară. Zoli ţinu să asculte la ora zece şi un sfert ştirile sportive. Apoi ne-am culcat: fetele în cort, iar băieţii afară, pe iarbă. Stăteam culcaţi unul lângă celălalt, învelit fiecare în pătura lui; din cort se auzea muziçă de dans.

— Să fiţi atenţi în somn dacă auziţi ceva, zise Goar. După ce făcurăm niţel haz, în legătură cu auzitul prin somn, adormirăm cam în acelaşi timp. Noaptea m-am trezit o dată şi m-am uitat la ceasul lui Goar —

mâna lui stângă se află chiar lângă obrazul meu, iar cadranul era fosforescent. Arătătoarele inclicau ora două şi un minut. M-am ridicat, am băut câteva înghiţituri de apă din sticlă şi m-am culcat iar. Somnul mă fură repede. În timpul nopţii nu se întimplă nimic neobişnuit...

5. EXPEDIŢIA BEA BERE

A doua zi dimineaţă ne-am apucat sa căutăm fântâna indicată pe harta bunicului. N-am găsit-o şi ne-am întristat. În felul acesta se ducea dracului tot itinerarul. Stăteam sus într-o şa subţire de unde se vedea poiana noastră, iar în spate trei şiruri de munţi, ca nişte trepte. Din fericire apăru o fata şi un copil. Mergeau pe cărare, sub noi. Ea ne lămuri. De fapt era vorba de un mic lac, ce se afla la vreo doi kilometri Trecurăm pe lângă el. Câţiva copii se bălăceau lângă mal.

Ne-am continuat drumul şi abia după cincisprezece minute urcam o potecuţă subţire, agăţată de marginea unei prăpăstii. Muntele abia atunci începuse să-şi spună cuvântul.

— Oare bunicul tău o fi făcut baie acolo? întrebă Zoli.

M-am uitat înapoi; lacul se vedea mic, cât un blid cu piftie. Nu cred, i-am spus. Ca fost marinar, obişnuit cu mări şi oceane, nu i-o fi dat atenţie.

— Sau dimpotrivă, zise Şina. Lacul, cât e de mic, i-a amintit poate de ocean, cât e de mare.

Apoi trecurăm pe celălalt versant. Lacul dispăru, iar noi intrarăm în altă ţară, a pădurilor, a crestelor ascuţite.

Urcam în şir, unul după celălalt, şi mai mult tăceam. Aerul devenise dintr-o dată dur; lumina căpătase o nuanţă severă. Feţele noastre se făcură mature.

Munţii sunt copleşitori. E în ei o forţă nevăzută, o energie necheltuită, care trece pe nesimţite în tine prin nu ştiu care simţ. Devii parcă altul, într-o clipă. Şi în tăcerea care se lăsase auzirăm deodată vocea Valentinei:

— Mi-e dor de mama! Vreau acasă!...

Aşa e când porneşti cu fete la drum. Ai toate şansele să n-ajungi niciodată la destinaţie. Noroc că Goar ţinu un scurt şi odios discurs de îmbărbătare. Pornirăm mai departe. Urcuşul se făcuse al naibii de anevoios, mergeam de-a lungul crestei. Când te uitai în dreapta, numai

cu coada ochiului, inima îţi îngheţa: sub. Noi cobora un perete abrupt de vreo câteva sute de metri.

Şi deodată, cărarea ieşi din pădure, şi înaintarăm în plină lumină pe coama golaşă a muntelui, ^printre blocuri uriaşe cenuşii, ca nişte fiare la pândă, în poziţiile cele mai ciudate. În stânga şi în dreapta zarea se întindea între alte culmi. Era tocmai momentul când — în filme — exploratorii ajungând în vârf, muzica revarsă valuri înălţătoare în cinstea lor şi a naturii cucerite şi necucerite totodată. În cinstea noastră nu cânta nicio muzică. Dacă ar fi fost vânt, stâncile ar fi început să şuiere ca un milion de şerpi, dar nici vânt nu era.

Pe harta bunicului traseul trecea chiar prin vârful muntelui alcătuit dintr-o stâncă uriaşă, un conglomerat vulcanic, pe care ne urcarăm cu multe eforturi lăsându-le pe fete jos. Apoi, la insistenţa mea se hotărî să vină sus şi drăcuşorul. O ajutai, şi pe urmă urca şi Valentina.. Chiar pe vârf vânturile neteziră un fel de platou de vreo câţiva metri pătraţi. Câteva ierburi se clătinau deasupra crăpăturilor unde nimerise, cine ştie cum, puţin pământ. Un erete trecu ceva mai jos de noi, planând. Îl urmărirăm, impresionaţi de zboru-i calm.

— Ochii lui ne-au aruncat o căutătură rea, de gheaţă, comentă Şina.

Eram destul de obosiţi, şi Zoli chiar propuse să tragem un somn acolo, dar ideea sa nu fu sprijinită. Ne-am coborât de pe stâncă şi am luat-o prin pădure, pe o pantă foarte abruptă.

— Folosiţi cu încredere frina de mână! comandă Zoli. Şi chiar cea de spate...

Picioarele se afundau şi lunecau pe stratul de frunze putrede de anul trecut. Trebuia să te prinzi cu mina, sprijinindu-te din trunchi în trunchi. În fine, am dat de cărare şi drumul continua mai calm. Făcurăm o pauză pentru prânz, sub nişte fagi falnici. Valentina puse radioul ca să ne verificăm ceasurile, amănunt important într-o expediţie serioasă ca a noastră. Vocqa crainicului sună ciudat în această pustietate: „A fost ora treisprezece!...

Comisia cu itinerarul avu o şedinţă şi hotărî să facem o mică abatere de la drum şi să vizităm în după-amiaza aceea o localitate care se afla — cam la patru kilometri depărtare, comuna Rotunda, interesantă din multe puncte de vedere. Auzisem cu toţii despre ea, niciunul nu fusese

însă pe acolo. Ştiam că sub Rotunda şerpuiau subteranele unor străvechi mine de sare, închise de mult. Apa lărgise, spălând sarea, unele galerii, ducând astfel la prăbuşiri, adevărate cataclisme ce înghiţisera odinioară uliţe întregi. Pe locurile acelea se formaseră câteva lacuri sărate cu efecte miraculoase în privinţa reumatismului. Deşi nu sufeream de reumatism, lacurile ne atrăgeau.

Am ajuns deasupra Rotundei pe la trei după-amiază, şi am văzut dele trei lacuri. Cel din mijloc era. Cel mai mare şi mai adânc şi apa lui se păstra totdeauna călduţă. Am coborât de-a dreptul, ignorând potecile şi drumurile. Se aflau acolo chiar şi trei cabine. Lângă cabine staţionau două motociclete din Braşov. Posesorii motocicletelor se aflau în mijlocul laptelui şi jucau şah acolo. Pentru a sta în apă nu era nevoie să faci nuk o mişcare: apa te ţinea singură. Era foarte sărată. Dacă băgai piciorul mai adânc dădeai de un strat de apă aproape fierbinte.

Câţiva copii urlau pe mal nu ştiu ce, goi puşcă, în timp ce mamele lor tăiau roşii şi pregăteau gustarea la umbră. Ne-am dezbrăcat într-o secundă. Apa era foarte plăcută. Ne-am apropiat înotând cu grijă, să nu ne sărăm ochii, de cei doi şahişti ca să chibiţăm. Erau doi bărbaţi nu prea tineri, stăteau în poziţie verticală de o parte şi de alta a şanului ce plutea pe o scândură. Păreau cu totul absorbiţi, pun pariu ca uitaseră unde se află. Goar îmi şopti că negrul pare-se stă ceva mai bine: are cal şi nebun contra turnului. M-am depărtat înotând foarte încet pe spate. Nu dispreţuiesc şahul, dar nici chiar aşa... Deasupra lacului doi ulii se învârteau foarte sus. Dincolo de malul înalt vedeam case, printre nuci mari, rotunzi. Acolo începea comuna. Zoli înotă după mine, în timp ce Goar rămăsese în preajma şahiştilor. Fetele se bălăceau lângă mal; deşi era imposibil sa te îneci acolo, chiar să vrei, nu îndrăzneau să vină spre mijloc. Apa era sărată ca o mie de draci — când am ieşit şi nç-am uscat am rămas cu dungi albicioase pe tot corpul. Din fericire, un izvor curgea în preajmă. Ne-am spălat acolo de sare şi am pornit să vedem comuna. Într-un loc se ridica hotelul pentru turişti. Era aproape gata, Clădirea pretenţioasă distona cu restul căsuţelor. Rotunda, vechea aşezare mi-’ nieră, urma să se transforme într-o staţiune balneo-climaterică. Niciun reumatism nu rezista băilor în apa aceea.

Ne-am oprit la o grădină de vară şi am consumat şase ţapi de bere.

Ţapii erau foarte vechi, seţ mai vedea pe sticlă: *Hagg el comp.* Hagg fusese un belgian şmecher, proprietarul a peste jumătate din minele de sare ele altădată. Avusese chiar şi cale ferata îngustă care ducea până la poarta locuinţei sale. Când se îmbăta, îl aduceau de la oraş cu trenuleţul.

Pe înserate, o dată cu venirea primului, val de răcoare, am pornit la drum. Am regăsit cărarea şi am mers încă destul de mult, în timp ce se întuneca. Pătrunserăm iarăşi în împărăţia absolută a codrilor. Luna plină ieşi deodată şi ne lumină calea. Acest drum avea în el ceva ireal. Eram sfârşiţi de oboseală, totuşi, nici chiar fetele nu propuneau să ne oprim. Prea frumos ne părea drumul acela. Înaintam unul după celălalt. În fine, *Comisia cu itinerarul* propuse să ne oprim. Am găsit un loc bun pentru popas, între două păduri, am făcut cortul, am mâncat şi ne-am culcat. Baia şi toate celelalte ne obosiseră grozav. Hotărârăm să plecăm în zori, la cinci, şi sa ajungem chiar a doua zi la locul *acela,* de care, prinşi de plăcerea drumului, aproape că şi uitasem.

6. O DISCUŢIE SAVANTĂ LA MIEZUL NOPŢII

Deodată, pe la miezul nopţii, am sărit în picioare, înspăimântat de-a ’binefea, recunosc. O dată cu mine sărise şi Goar. Auzisem din nou ţipătul acela subpământean, de data aceasta mult mai clar, mai tare, ca şi cum ar fi venit exact de sub noi.

— Ei, ce zici? mă întrebă el.

— Ce să zic, răspunsei. Cât pe ce să mă asurzească!...

Făcurăm vreo câţiva paşi. Privirile noastre căutau speriate împrejur. Totul era liniştit, peisajul, de o măreţie şi de un calm fără margini, părea încremenit. Începurăm să discutăm pe şoptite, căci tăcerea din jur ne apăsa. Două lucruri ni se păreau ciudate în această împrejurare: întâi, că trezindu-ne, sunetul dispărea brusc şi nu se mai repeta. Adică îl auzisem până acum *numai* în somn. Apoi, numai eu şi cu Goar îi recepţionasem, în timp ce toţi ceilalţi continuau să doarmă liniştiţi.

— Goar, zisei, tu crezi că există sunete pe care o ureche le-ar auzi, iar alta nu?

— Bineînţeles. Urechea unui muzician prinde infinit mai multe sunete decât urechea mea, de pildă.

Oricum, era frumos că se dăduse pe sine ca exemplu de afon!

— Nu, nu te preface că n-ai înţeles. Eu am întrebat cu totul altceva. Să eliminăm întâi şi-ntâi din discuţie supranaturalul.

— Să-l eliminăm, aprobă Goar.

— Acum ascultă: tu crezi că ar putea exista sunete de o natură fizică deosebită decât cele pe care le auzim în general şi pe care le pot recepţiona doar anumiţi oameni?

— Pricep încotro baţi, dar problema se complică; vrei să spui *anumiţi oameni, în anumite împrejurări,* adică, în cazul nostru, în somn.

— Da, ai dreptate.

— Căci şi acum, şi data trecută, ceea ce am auzit, am auzit în somn. Dar data trecută nu mi-ai spus nimica!

— Credeam că a fost o iluzie...

— Frumoasă iluzie, care ne ridică din somn la ora douăsprezece şi optsprezece minute...

îmi plăcea că tonul grav cu care discutasem risipise dintr-o dată înfiorarea primelor momente când sărisem în picioare ca nişte iezi speriaţi. Acum vorbeam ca doi savanţi lucizi care nu acceptă teama.

Deodată îmi veni o idee foarte fantezistă, dar la ora aceea, în locul acela, totul părea posibil. L-am privit pe Goar, căutând asemănări între mine şi el. Eram amândoi cam ele aceeaşi statură, şateni, cu ochii cenuşii... Ei, dar vezi, eu nu purtam ochelari! Dar îmi mai veni o idee.

— Goar, tu parcă ai avut otită, nu?

— Am avut, în copilărie. Ceva înfiorător. De ce?

— Şi eu am avut otită!

— Ştiam. Ce-i cu asta?

Eram hotărât să-l las pe dânsul să ajungă singùr pe urmele gândului meu. Şi a priceput repede. M-a privit un timp şi deodată îşi lovi palmele:

— Mai Victore, mai, dar asta e o idee genială! Vrei să spui că blestemata de otită a provocat unele modificări în auzul nostru în urma cărora putem auzi anumite sunete, neinteligibile pentru alţii? Eu, până acum, ştiam doar că în urma ei am rămas cam afon...

— Ideea mea nu-i chiar atât de nouă, am zis. Au mai fost cazuri când boli sau accidente au provocat diferite anomalii ale simţurilor. Am citit undeva despre asta.

— Dar de ce am auzit doar *în somn* sunetul acela?

— Încă un mister...

— Poate că-l vom auzi şi treji. Sau poate nu-l vom mai auzi de loc, şi cu timpul ne vom convinge ca, de fapt, n-a fost nimic...

— Ascultă, Victor, zise el, nfai există o posibilitate. Mi se pare că ştiinţa n-a elucidat încă toate problemele legate de somn.

încă nu se ştie ce anume din om *doarme* cu adevărat şi ce rămâne de *veghe...* Poate că doar acel simţ ce rămâne de *veghe* în timpul somnului poate înregistra anumite sunete, altfel neauzibile...

— Suntem încă nişte copii neştiutori, am zis. De-ar fi cu noi măcar o duzină de academicieni bărboşi...

— Păcatul e că academicienii nu prea înnoptează în munţi. Nu ne putem bizui decât pe forţele noastre...

— Care-s foarte mici.

— Dar pot deveni mari. Eu în orice caz îmi notez locul acesta. Ne-am culcat, somnul însă nu mai venea.

— Victor, dormi? şopti după un timp Goar.

— Nu pot!

— Haidem să mai dăm o raită prin împrejurimi.

Ne-am ridicat iarăşi amândoi. Ceilalţi continuau să doarmă duşi.

— Strecoară-te în cortul fetelor, îmi şopti Goar, şi la radioul, încet, să nu le sperii.

Am ridicat uşiţa cortului şi m-am strecurat înăuntru. Fetele dormeau, strânse una lângă cealaltă. *Drăcuşorul stătea pe partea dreaptă, cu palma sub ureche. Părul îi căzuse pe frunte. M-am aplecat s-o sărut pe obraz, dar n-am îndrăznit să-mi apropii buzele decât la câţiva centimetri, şi am sărutat aerul. Apoi am ieşit cu radioul.

După ce ne-am îndepărtat puţin, i-am dat drumul. O muzică îndepărtată sună în preajma noastră câteva minute. Apoi l-am stins: dacă se auzea iar sunetul acela? Mergeam încet, cu urechea la pândă, apoi ne-am oprit şi am continuat discuţia încă multă vreme. Când ne-am întors în tabără se simţea apropierea zorilor. De data aceasta am adormit. La ora cinci Zoli dădu semnalul trezirii. Primele cuvinte ale lui Goar fură:

— Aţi auzit ceva prin somn?

Nimeni, în afară de mine, bineînţeles, nu auzise nimic. Goar mai

întrebă:

— Care din voi aţi suferit de otită?

Niciunul. Goar îmi arunca o privire.

— Ce-i, Goar, ai temperatură? Vrei o sulfamidă, poate? întrebă Zoli.

— Tu nu vorbi până nu-mi ceri audienţă! se supără Goar.

7. DIN NOU AMINTIRI. APARE „IEPURAŞUL”

— Ştii, îmi şopti Goar, se prea poate ca semnul de întrebare de pe hartă să fie în legătură cu ceea ce am auzit noi în noaptea trecută...

Gândul acesta îmi dăduse şi mie ocol de câteva ori. Ei, dar semnul de întrebare nu se afla în locul unde auzisem noi acele sunete stranii.

Ne găseam pe o pajişte îngustă, prin marginea căreia trecea un pârâu. *Comisia cu aprovizionarea* pregătea gustarea de prânz, în timp ce *Comisia pentru păstrarea preţioasei hărţi,* adică eu, despăturea harta şi o întindea pe lespezile diil apropierea apei.

— Le-ai spus ceva celorlalţi? mă întrebă Goar.

— Hm, nu. De altfel nici nu ne-ar crede.

— În orice caz, deocamdată, tăcere. Fetele s-ar speria. Ştii tu, Victor, la ce mă gândesc?

— Habar n-am!

— Că de fapt n-a fost nimic.

M-am îndreptat de spate şi l-am privit. Harta era între noi, la picioarele noastre, bine întinsă. Goar mă privea şi el, zâmbind dintr-un colţ al buzelor. Avea un aer uşor nedumerit.

— Oare poţi pune baza pe ceea ce auzi în somn? întrebă el.

— Să-l luăm pe Zoli drept judecător, am propus eu.

— Bine. Cinstit e, la drept vorbind, ca şi dânsul să fie la curent cu toată afacerea asta.

— Zoli, vinQ aici, sèrigai eu.

— N-am timp!

— Vino imediat! Lasă că fetele pot pregăti şi singure masa! Zoli se apropie de noi contrariat.

— Aveţi un aer al dracului de sumbru, zise, pufnind în râs.

— Poftim! bufni Goar. Ai cu cine vorbi!

— Haide, haide, ce s-a întâmplat? vorbiţi!

Goar trecu între noi, ne luă de braţ şi făcurăm câţiva paşi.

— Ascultă, Zoli, făcu academicianul Goar, caută să fii serios măcar trei secunde.

— Una... două... trei... numără Zoli. Gata. Am fost.

Goar continuă:

— Ascultă ce s-a întâmplat şi dă-ţi şi tu cu părerea: de două ori, în timp ce dormeam, eu şi cu Victor am auzit, ori ni s-a părut că auzim, un sunet sau un glas... Ceva ca un ecou care creşte şi descreşte...

Zoli se opri:

— De aceea întrebai tu mereu dacă n-am auzit ceva?

— Da.

Zoli ridică o sprinceana. Ne aruncă o privire neîncrezătoare.

— Asta s-a întâmplat, explicai eu, prima dată în poiana unde am jucat fotbal, iar a doua oară în noaptea trecută.

— Vreţi sa vă bateţi joc de mine, nu-i aşa?

— Nicidecum. Vorbim foarte serios, rosti Goar.

Zoli rămase gânditor. Apoi vorbi:

— Ei bine, dacă nu vreţi să râdeţi de mine aflaţi că şi eu am impresia că acestea-s nişte locuri cam dubioase. Nu ştiu cum^ naiba să vă explic, dar de câteva ori am trecut prin nişte stări ciudate...

— Adică?

— Ba mă simţeam foarte puternic şi odihnit, ba abia mă târam de oboseală. Parcă aş fi trecut prin nişte câmpuri de forţă... Dar n-am dat importanţă faptului.

— Vorba e, ce facem? zisei eu.

— Mergem mai departe, până la locul *acela* de pe hartă. Poate acolo se vor lamuri unele lucruri...

— Eu sunt de părere că... începu Zoli, când ne întrerupseră ţipetele fetelor:

— Harta, băieţi! Harta!... Harta!

Harta noastră plutea repede la vale pe apa de cleştar a pârâului! O dusese vântul, încet, încet, în timp ce noi discutam.

— O sută de mii de caracatiţe! strigă Zoli şi toţi ne repezirăm, dar era prea târziu. Un val răsuci harta noastră, care se dădu la fund pentru a reapare un minut mai târziu jos de tot, printre stânci, unde nu mai puteam ajunge.

Iată cum o întâmplare stupidă era gata să ne compromită expediţia. Partea proasta era ca în munţi poţi să te rătăceşti foarte uşor printre cărările ce se bifurcă şi se întretaie. Or pe harta bunicului existau indicaţii precise, la fiecare bifurcare o săgeată sub care scria *pe aici.* Se pare că şi bunicul meu avusese de gând să revină în acele locuri. Îşi notase drumul cu multă minuţiozitate, lucru pe care nu-l făcuse pe celelalte hărţi ale sale, unde nu existau nici săgeţi, nici indicative *pe aici.*

Problema aceasta o dezbătusem de multe ori, ajungând la concluzia că bătrânul nu apucase să revină acolo unde ar fi vrut. Zoli lansase ipoteza că poate se şi cam temuse să revină acolo, eu însă i-am tăiat-o: un marinar nu se teme de nimic. Nu admiteam să fie pus la îndoială curajul bunicului meu!

Mâncam în tăcere, amărâţi, şi nimeni nu scotea o vorbă. Pierdusem harta. E adevărat că nu ne aflam prea departe de locul *acela,* dar tocmai începeau nişte bifurcaţii complicate şi traversări peste câteva piscuri însemnate cu o linie albastra.

Valentina deschise aparatul de radio şi auzirăm cotele apelor Dunării. Asta ne mai lipsea!

Am pornit-o mai mult la întâmplare, fi la orice *întretăiere* de cărări aveam lungi discuţii. Destul de abătuţi ne oprirăm pe seară între două culmi, pe alocuri golaşe, pe alocuri împădurite. Era cam frig şi cerul părea foarte aproape. Stelele clipeau ca nişte focuri pilpâitoare, rasfrânte pe un ocean de gheaţă. Fetele, moarte de oboseală, n-aveau putere nici sa mai vorbească, ele care nu tăceau o clipă, şi nici noi nu ne puteam lăuda ca stăm prea bine. Drumul se lungise peste *aşteptări* se punea întrebarea: unde e locul *acela*? căzurăm de acord ca trebuie să fie, probabil, undeva dincolo de culmea sub care ne ridicaserăm tabăra. Goar susţinea că pe hartă semnul de întrebare se afla dincolo de munte şi de încă un pârâu. Zoli însă îl contrazise; după părerea sa semnul de întrebare se afla în partea asta a pâriului. Eu, ca sa fiu sincer, nu-mi aminteam de locvedeam harta în faţa mea ca prin ceaţa, îmi aminteam doar de unele porţiuni ale drumului şi eram furios că nu studiasem cu atenţie itinerarul în aşa fel, ca să-l memorez, îmi părea

foarte rău de hartă, era ultima amintire ce-o mai aveam de la bunicul meu, bătrânul marinar.

Ne-am culcat după o cină foarte tristă, cea mai tristă de până atunci. Dar cum se întâmplă uneori, oboseala prea mare te împiedică să dormi. Stăteam pe spate mai mult cu ochii deschişi şi priveam cerul. Alături de mine Zoli începu să sforăie. Goar îmi şopti: ’

— Victor, dormi?

— Nu pot.

— Ce părere ai?

— Stăm prost, i-am răspuns.

— Să nu ne pierdem capul! şopti el. După câtva timp adormi şi Goar. Auzeam respiraţia calmă a academicianului, regretând că nu îmi vine somnul. A doua zi ar fi trebuit să fiu iarăşi în plină formă. M-am întors pe o parte şi am închis ochii. Când nu poţi dormi, tot felul de gânduri ciudate îţi vin prin cap. Răsar din colţuri uitate. Amintiri şi imagini pe care de mult le credeai apuse. De pildă, uneori îţi aminteşti de fapte de care te ruşinezi atât de tare, că începi să asuzi, ori te cuprinde necazul că n-ai făcut un lucru la timpul lui. În seara aceea însă, îmi amintii, cu totul pe neaşteptate şi fără logică, de nişte întâmplări la care eu nici măcar nu luasem parte şi pe care mi le povestise fratele meu mai mare.

în anii războiului oamenii de pe strada noastră se ascundeau în vremea bombardamentelor în pivniţele unei clădiri imense, mohorâte şi pustii. La nivelul solului pivniţa avea nişte gemuleţe înguste cu gratii ce dădeau într-un loc viran; acolo se afla instalată o mică menajerie: un lup, o vulpe, o bufniţă, un iepure, un căprior, o sărmană maimuţă, doi păuni. Omul care se îngrijea de animale nu se ascundea niciodată în timpul bombardamentelor. Pur şi simplu nu-i era frică, ori era convins ca bombele nu pot să cada în preajma sa. Şi, în timp ce bombele explodau, el trecea de la cuşcă la cuşcă şi le şoptea vorbe de încurajare animalelor înspăimântate. Odată însă, o bombă plesni undeva foarte aproape. Câteva schije îl ciuruiră. Înainte de a muri el se târî pe la toate cuştile şi eliberă animalele. În toiul bombardamentului, iepurele, vulpea, căpriorul, lupul, maimuţa începură să alerge pe străzi, pe urmă nimeni nu le-a mai văzut niciodată. A rămas aoar bufniţa. Dresorul a murit imediat ce a deschis ultima cuşcă.

Fratele meu, care în timpul bombardamentelor stătea totdeauna la una din ferestruicile pivniţei — mama nu-l putea smulge de acolo, căci se încleşta de gratii — văzuse totul, pe dresor murind şi animalele luând-o la goană. Primul fugise iepurele, deşi se spune că-i cel mai fricos. Ultima ieşise din cuşcă vulpea, după multă codeală...

Vedeţi, întâmplarea asta o retraiam, deşi nu e bine spus, căci nu asistasem la eia. Urmării în gând, fără să vreau, căpriorul şi iepurele, alergând pe străzile pustii, printre ruine...

Apoi, m-am întors pe partea cealaltă şi alte amintiri mă năpădiră. În faţa ochilor îmi răsări imaginea drăcuşorului, care dormea în cort, la numai câţiva paşi de mine. Cred că şi ea mă iubea puţin, deşi nu vorbisem despre asta niciodată. În timpul şcolii stăteam uneori în bancă, unul lângă celălalt, repetând la franceză sau la istorie. De fapt, ce era între noi? Şi ce-şi închipuiau ceilalţi despre prietenia noastră?

îmi amintesc că odată echipa de teatru a şcolii montase o piesă în care drăcuşorul avea un rol principal — care de altfel nu i se potrivea de loc. Cu o jumătate de oră înaintea spectacolului Şina nu se prezentase încă la liceu — reprezentaţia avea loc în sala festivă, la etaj. Îngrijorată, profesoara ’ de istorie, care era şi regizoarea spectacolului, ceru să meargă cineva neîntârziat acasă după mica actriţă. Şi atunci toate privirile mă căutara pe mine. Victor? El să meargă! Ca şi cum era un lucru firesc să merg eu. Iar între noi, vreau să spun între mine şi drăcuşor, nu era nimic...

N-am avut ce face şi am fugit după Şina. Ce făcea dânsa? Se, distra jucându-se cu doi pui de mâţă, unul alb şi celălalt *negru.* Legase un mosor de o sfoară şi nu mai putea de râs când pisicile e repczeau amândouă să-l prindă.

— Nu-i nicio grabă, mi-a zis, cu *apar* abia la sfârşitul acturi întâi!

— Îmbracă-te iute, i-am ordonat, căci Maria Tereza e foc! Ma îi spuneam noi profesoarei de istorie, poreclă inofensivă a, tfeL.

Mama drăcuşorului îmi aduse o farfurioară cu miere. Obiş’ ritul moment de jenă, când stai în picioare şi nu ştii ce să spui < simţi că te înroşeşti ca o sfeclă, şi culmea, hohotul de râs al Si-! Râdea de mutra mea dezorientată. Nici n-am simţit prea bine tistul mierii, care era deschisa la culoare şi avea un parfum de * leâm ameţitor...

Cum somnul nu binevoia să vină m-am întors iar pespate şi q privit cerul. Cerul se mai adâncise, nu părea atât de jos cum sese în timpul serii.. Apoi privirea mea coborî pe coasta munteni, până la stâncile din dreptul nostru, şi deodată inima îmi înieţa. O lumină cobora panta, apropiindu-se încet de noi.

Nu vă pot< descrie ce am simţit în clipa aceea! Abia am avut M uter ea să mă ridic în coate. Ceea ce vedeam nu era propriu-zis o: mină, un foc sau o flacără. Nu, nu, departe de aşa ceva. Era • şi cum cineva ar fi proiectat de sus un fascicol rotund de raze. Jorate cu o lanternă, căci lumina se mişca la suprafaţa pământlui, dar deasupra sau împrejurul ei nu se afla nicio lanternă şi meni care să poarte lanterna.

Cum am spus, lumina aceea, ori mai bine-zis pata aceea de amină se apropia lingând suprafaţa solului, pietrele, apa, iarba, şi — ciudat, foarte ciudat! — în locul acela, în locul luminat, priirea *pătrundea* prin pământ, pământul părea că devine străveziu x*a de sticlă până la mare adâncime. Nepierzând din ochi pata de lumină ce trecea acum chiar prin dreptul nostru, la cel mult cincisprezece metri, am scuturat cu o mână umărul lui Goar, iar cu cealaltă l-am prins de nas pe Zoli şi i-am clătinat aşa până se treziră amândoi şi săriră în picioare.

— Priviţi! le-am spus. Şi în timp ce ei încă se. Dezmeticeau, i-am apucat de mână şi i-am târât în urmărirea luminii care acum se depărta lent, descriind o curbă mare. Nu ştiu de unde picaşi atâta curaj pe capul meu, fiindcă de fapt inima îmi era mai mta decât un purice.

Goar şi Zoli se treziseră de-a binelea în faţa ciudatului spectacol, şi acum alergam toţi trei pe urmele petei luminoase.

— Staţi! strigă Goar.

Ne oprirăm ca înţepeniţi. În clipa aceea pata de lumină se opri şi ea.

— Să mergem încet, am zis.

Pata de lumină se urni iar din loc. Pe unde trecea lumina pământul devenea ca transparent, până-n străfunduri. N-o să mă credeţi, dar în unele momente vedeam rădăcinile arborilor şi stra^ turile pământului într-un colorit fantastic, care ne lua vederea* Ori de câte ori ne opream, se oprea şi raza de lumină. Cân< porneam, pornea şi ea. Ne ţinea, ca să spun astfel, la distanţă?. Noi însă o urmăream cu încăpăţânare, ca vrăjiţi. Încă ceva: di clipă în clipă ne simţeam ba foarte puternici, plini

de o energii. Stranie, ba şiroiam de sudoare şi abia mai puteam păşi. Alergai^ pe urma petei de lumină, aşa cum aleargă filosoful pe urma ider pierdute, fife-mi iertată comparaţia!

Din moment în moment aşteptam să mă trezesc, fiindcă cee^ ce se întâmpla nu putea fi decât un vis, şi încă unul complet absurd, dar iată că nu mă trezeam. Ba încă m-am împiedicat de un ciot şi era să mă dau de-a berbeleacul, la toţi dracii, cred că-mi rupsesem vreo două degete, căci o durere insuportabilă mă făcu aproape să leşin.

— Haide, Victor, haide! mă zoriră prietenii mei.

Dar mult mai uşor ne-ar fi fost să prindem propria noastră umbră. La un moment dat focul subpământean escaladă o stâncă şi o secundă văzurăm prin munte ca printr-un acvariu. Fu*o viziune! colosală, ameţitoare. Apoi totul se stinse şi ne-am pomenit la poa-J lele peretelui înalt, stâncos, singuri, frecându-ne ochii.

— O sută de mii de caracatiţe! se zburli Zoli, şi de fapt altceva nici nu se putea spune. Ai văzut cum fugea de noi?

Goar îl privi. Părea că se gândeşte.

— Nu fugea de noi, ci noi, înaintând, schimbam unghiul de înclinare...

— Nu pricep! se înfurie Zoli.

— N-ai observat că lumina se vedea numai dintr-un anumit unghi? Când fugeam prea tare dispărea, ca sa reapara mai departe, sub acelaşi unghi.

— Toate acestea sunt prea complicate pentru mine. Mă retrag din ştiinţă şi mă fac fotbalist, zise Zoli furios, însă Goar parcă avea dreptate. În orice caz, merita să te gindeşti la observaţia lui.

— Mă gândesc că lumina aceea avea o anumită lungime de undă şi pentru a fi văzută trebuia să existe o anumită distanţă. De aici şi unghiul de înclinare... bolborosi Goar, însă ceea ce spunea era foarte neclar. În orice caz, continuă el, nu pot să accept că fugea *de noi* Puţin îi păsa de noi.

— Atunci, cum se explică... începu Zoli tot mai furios, dar se lovi iar cu palma peste frunte. Nu, destul! Toate acestea mă depăşesc! Eu plec acasă! Chiar acum!

Dar, bineînţeles, nici nu se gândea să plece. De altfel şi noi eram

furioşi. Teama trecuse. Când nu eşti singur, nu te temi, oriunde ai fi. Eram furioşi însă fiindcă simţeam neputinţa de a înţe. Lege ce s-a petrecut.

— Am fost martorii unui fenomen optic foarte complex, zise academicianul Goar.

— Mersi, zise Zoli. Mersi ca m-ai lămurit! N-o ştiam!

— Dar cum se face, întrebai eu când îmi mai reveni piuitul» că nimeni n-a observat până acum aşa ceva?

— Să-ţi explic eu, mă ţin tui Zoli. Cauza e că până acum nebunii cu viziuni, care văd şi aud ce nu este, erau închişi în balamuc. Noi însă, trăim în libertate...

— Nu putem fi nebuni chiar toţi trei, zise Goar cât se poate de serios. Însă întrebarea pe care a pus-o Victor îşi are rostul ei... S-ar putea să fie un fenomen foarte rar.

. Iar cei care l-au mtilnit până acum şi-au zis că au vedenii» ca şi Zoli, şi au luat-o la fugă...

Uite ce e, se supără Zoli, eu n-am spus nimic de vedenii» să fie clar!

— Nu înţeleg de ce te înfurii, făcu Goar, deşi nici el nu era * în apele sale.

Avea posibilitate: să nu-l fi întâlnit nimeni, îşi continua Goar ideea. Şi chiar mai mult: să nu fi avut loc nimic asemănător până acuma.

— Ar fi o cinste prea mare pe care ne-ar face-o maica noastră, natura! suna în preajma noastră glasul supărat al Valentinei, şi în prima clipă tresăriram. Fetele se aflau lângă noi, la doi paşi.

— De când sunteţi aici?

— Hi, hi, hi, de la început, râse drăcuşorul. Am urmărit iepuraşul împreună cu voi.

— Ce iepuraş? ’ — Iepuraşul, iepurele, lepus timidus. Copiii numesc iepuraşi razele de lumină pe care le reflectă cu oglinzile când se joaca.

Asta a fost un iepuroi, am zis.

— Şi l-a reflectat însuşi Scaraoţchi, cu oglinda lui cea mai mare, zise Zoli.

— Şi nu v-a fost frică, fetelor?

— Nouă? Era să murim de râs când Victor s-a încurcat în rădăcinile alea şi a căzut...

— Frumos vă stă! Şi eu care mi-am rupt vreo cincisprezece degete cu ocazia aia!

— Să mergem în tabără, propuse Zoli. Iar mâine, înapoi acasă!

— Nici moartă! zise drăcuşorul. Nu mă mişc de aici până nu aflăm totul. Aşa-i, Valentina?

— Dacă băieţii se tem n-au decât sa plece, făcu blonda, dispreţuitoare..

— Ha, ha, ha, râse Goar. De unde atâta curaj pe voi?

Eram prea surescitaţi ca să ne mai putem culca. Făcurăm un mic foc în faţa cortului. Emoţiile prin care trecuseram treziră în noi o foame grozavă. *Comisia cu aprovizionarea* făcu cinci porţii, nu prea mari, ce dispărură cât ai clipi din ochi. Focul pâlpâia cald şi mângâietor. Era' răcoare, focul însă ne încălzea. Împrejur domnea liniştea, şi cu toate că stăm încordaţi, gata să înregistrăm orice, nu se mai întâmplă nimic.

— Fiindcă tot e vorba să ne facem curaj, zise Goar, propun să descrie fiecare, cinstit, cea mai mare spaimă din viaţa lui.

— Se aprobă, se aprobă, începe chiar tu, strigă drăcuşorul.

8. UN CAPITOL INTERMEDIAR

Nu vă speriaţi, n-am de gând sa vă redau poveştile de groapa pe care le-am debitat fiecare din noi în noaptea aceea. Nici măcar cea a lui Zoli, foarte încurcată şi cu implicaţii aţi ghicit — fotbalistice.

Ştiu, unii dintre dumneavoastră veţi spune poate ca acord prea multă atenţie problemei fotbalului şi că Zoli al meu, veşnic cu mingea şi cu driblingul, e un tip cam schematic. Dar dacă în fiecare duminică milioane de oameni se agită în tribune, sau în faţa aparatelor de radio, iar apoi comentează ore şi^ zile întregi o fază frumoasa, ori sunt trişti sau chiar disperaţi că echipa lor favorită e ameninţată cu retrogradarea, ori pur şi simplu nu merge bine, dacă despre fotbal şi fotbalişti se scriu cărţi şi chiar tratate, dacă şi noi care nu suntem jucători nici de „A*, şi nici de „B< (, nici de cartier măcar, simţim o îneântare de nedescris jucând pe picior balonul rotund, ori marcând un gol colegului de birou, ori de strung, înseamnă că fotbalul face parte din viaţa noastră, şi dacă vrei să descrii veridic un grup de oameni nu-l poţi elimina, nu-l poţi dribla, mai bine zis.

Dar să revenim la Zoli. Este el un fel de fanatic al balonului, pe care

nu-l interesează nimic altceva? Nuuu... Am insistat, cred, asupra părţilor lui umbrite. L-am prezentat ca pe un fel de băieţoi neastâmpărat şi n-am spus nimic despre timiditatea. Ascunsă sub purtarea lui prea voluntară, pe care şi-o impune; n-am spus nimic despre fineţea colegului meu, despre faptul că Zoli, acest înrăit fotbalist, n-a jignit în viaţa lui niciodată pe nimeni. Nici despre fantezia lui nesecata, la care trebuie adăugat mult umor, n-am amintit.

Dar iată că se luminează de zi. Goar se ridică şi-şi ascunde un căscat prelung. Nu, prea ne odihnisem în noaptea aceasta. În schimb avusesem o plăcută surpriză: Şina şi Valentina, de care ne temeam sa nu care cumva sa afle că se petrec lucruri ciudate, să nu se sperie şi să ceară înapoierea imediată, se comportaseră peste aşteptări. Mai mult, deveniseră curioase -rah, curiozitatea femeii! şi ne-amdat seama ca ne putem bizui pe ele. În primul nnd, o dată cu ivirea zorilor m-am dus să cercetez locul unde dispăruse pata de lumină. Peretele stâncos ce dădea într-un fel de platou era foarte greu de escaladat. Ne-am servit de un mes-. Teacan înalt şi drept, care creştea acolo, şi de o funie destul de groasă pe care o aveam în echipament. Întâi, pe mesteacăn s-a urcat Zoli, suplu ca o maimuţă, având cu el funia. Ajunse sus, până în locul unde coroana începea să tremure. Aruncă funia, într-un fel anumit, cum fac* alpiniştii, şi prinse în laţ un capăt ascuţit de stincă, apoi trase până ce coroana mesteacănului se apropie de partea superioară a peretelui vertical. Înnodă apoi capătul de funie de trunchiul mesteacănului. Acum era simplu să ajungi sus. Îl*urmai eu, şi după mine Goar. Sus, pe micul platou, creşteau câteva tufe, iarbă, altceva nimic. Nimic deosebit. Misterul petei de lumină era total: ne-am dat jos, şi aici s-a întâmplat o mică nenorocire. Goar a lunecat pe trunchi şi s-a rostogolit vreo câţiva metri, ca un sac. În cădere îi căzură ochelarii, iar una dintre lentile se sparse. El nu păţi nimic. De ochelari nu-mi părea rau. Goar continuă să-i poarte cu o singură lentilă pe ochiul stâng.

Ne-am întors în tabără şi peste un sfert de oră porneam sa trecem muntele. Speram că dincolo trebuie să fie locul *acela,* locul notat pe hartă cu semnul de întrebare.

9. PE GOAR ÎL DOARE CAPUL. SEMNUL DE ÎNTREBARE

Ajunserăm pe versantul celălalt în jurul amiezii. Goar se plânse că-L

doare capul. Probabil că din cauza lentilei sparte, un ochi vedea mai bine, celălalt mai slab. Valentina muie o batistă în apă rece şi i-o puse pe frunte. Goar stătea culcat la umbră, noi, ceilalţi, ne pregăteam de masă. Ne aflam în marginea unei depresiuni, un loc pitoresc şi sălbatic. Departe se vedea o albie cenuşie, secată probabil, apa în orice caz n-o zăream. Văzduhul era albastru. Şi fosforescent. Goar se ridică şi luă masa alături de noi.

— Nu-ţi pune ochelarii, îl sfttui Valentina.

— Bine, zise Goar, dă-mi un antinevralgic.

Fata îi întinse pilula albă, rotundă.

— Ce faci, nu-l iei?

Goar zâmbi.

— Sigur că nu. Îl pun în buzunar. Aşa-mi trece precis.

— Oare unde o fi semnul de întrebare? şopti dracuşorul.

— Tu te-ai aştepta să-l vezi crescând din pământ? rise Zoh. Expediţia se urni iar. După un ceas şi ceva atinserăm albia cenuşie prin care abia dacă mai curgea un fir de apă subţire şi străveziu. Albia era însă mult mai largă, părea că pe acolo trecuse cândva un râu sau un torent puternic.

Acolo ne aştepta altă surpriză: pe malul stâng creştea o vegetaţie abundentă, fagi şi brazi uriaşi, cum nu mai văzusem niciodată, în timp ce pe malul drept „pe o mare suprafaţă, * nu se legăna nici măcar un fir uscat de iarbă. Doar stincarie vinată şi pământ sterp, uscat, ars parcă.

Ceva mai încolo, brusc, albia torentului secat şi micul curs de apă peste care sărisem, dispăreau în pământ ca şi când nici n-ar fi existat. La suprafaţa solului însă, continua o fâşie aridă, stearpă, presărată cu uriaşi bolovani vineţi şi cenuşii. Iar în dreptul ei, pe partea unde ar fi trebuit să fie malul stâng, în caz că s-ar fi prelunfegit albia torentului, se înălţau brazi falnici, fagi şi câte un mesteacăn ce sclipea printre trunchiurile celelalte ca o rază verticală de lumină.

După câtva timp „dispăru şi fâşia aridă, şi pâlcul de copaci unaşi, şi intram într-un loc aproape sinistru, o pădure de stejari trăsniţi. Aici totul purta semnul luptei dintre viaţă şi moarte. Domnea o tăcere neliniştită, parcă plină de tresăriri. Nu întâlneam nici păsări, nici alte vietăţi. Unele trunchiuri, complet carbonizate, negre, stăteau ghemuite cu una sau

două ramuri întinse paralel cu pământul, ca nişte cerşetori.

— Asta de aici seamănă cu un balaur, şopti Şina.

* Monstrul stătea răsucit, cu zeci de ramuri pe jumătate arse îmbrăţişind văzduhul viu şi cu altele ridicate în sus, sfidătoare, ca. Nişte braţe, aducind parcă de dincolo de moarte un blestem neiertător cerului care a trimis fulgerele.

„, „Mtjorritatea. Copacilor însă trăiau, deşi Fiecare purta, fie la radacma, fie mai sus, sărutul focului. Îrftr-unele trunchiuri fulgerul scobise într-o clipă raste scorburi şi copacul mai trăia doar prin scoarţă, alte trunchiuri le despicase în două, ucigând jumătate. Din loc în loc mai întâlneai doar buturugi aproape pierdute în pământ, morminte ale străvechilor stejari care gustaseră cândva cu limbile frunzelor văzduhul secolelor îndepărtate.

Multe răni cauzate de trăsnet se vindecă. Arsura neagră este eliminată încetul cu încetul, într-un deceniu, două. Şi atunci vine iarăşi trăsnetul. Dar stejarul încăpăţânat continuă să trăiască. Iar alături, un altul mai slab, doborât de arsura nevăzută ce i-a săgetat inima, e gata să se predea. Împrejurul rănii lemnul începe să putrezească, cuprins de o lentă dezagregare. Într-o bună zi copacul moare. Frunzele atâmă în jos fără luciu. Ramurile se întorc spre pământ. Dacă vremea e bună şi liniştită, încetul cu încetul, înainte de a fi smulse, frunzele se răsucesc ca nişte foiţe de ţigară.

Brusc, imperiul stejarilor trăsniţi se sfârşi.

Cu un tainic suspin de uşurare ieşirăm la lumină; deasupra ierbii înalte, printre flori de toate culorile, cosaşii, aceste vietăţi mici şi caraghioase, ca nişte fosile vii, executau adevărate zboruri experimentale, planând pe distanţe mari şi aplecind în cădere firele ierbii...

— Ce păstrăvi aş mai prinde cu ei, se lăudă Zoh, în glumă, bineînţeles, căci în toată cariera lui de pescar prinsese un singur peştişor, şi acela tânăr de tot şi fără experienţa vieţii. Trebuie să iii făcut dintr-o anumită stofa ca să poţi deveni un pescar bun. Impetuozitatea unei extreme nu se potriveşte cu răbdarea stoică a cavalerului undiţei.

Hotărârăm sa ne oprim, să mâncăm şi apoi să facem o discuţie în legătură cu itinerarul. Sărmanul Goar îşi puse ochelarii săi cu o singură

lentilă şi nota ceva într-un carneţel. Sunt sigur că ţi nea un fel de jurnal de bord al expediţiei. Zoli, care dispăruse de câteva minute, apăru deodată, sărind într-un picior.

— Am făcut cel puţin două descoperiri! declară el păstrându-şi calmul, deşi în tonul său era o vibraţie triumfătoare ce mă făcu să tresar. Totuşi i-am răspuns:

— Dacă numai două, atunci nu mă deranjez!

— Veniţi, fraţilor, făcu Zoli, veniţi şi veţi rămâne cu gura căscată.

Goar se ridică şi-şi puse carnetul în buzunar. Arăta foarte ciudat cu ochelarii lui su o singură lentilă..

— Să mergem, zise el, Zoli a descoperit probabil fotografia lui Ivansuc atâmată într-un copac...

— Putem veni şi noi? întrebă Valentina, ori poate e din nou un secret?

— Poţi veni, zeiţă blondă, făcu Zoli. Ia cu tine şi nişte antinevralgice, să nu te doară capul!

— Dacă e ceva fioros, prefer să rămân aici, zise drăcuşorul, cu toate că n-ar fi rezistat curiozităţii chiar să fi ştiut că o aşteaptă un balaur cu şapte capete în pădure.

La marginea pădurii se aflau două stânci, una mai mică, rotundă, alta zveltă şi ascuţită. Zoli se opri în faţa celei din urmă.

— Ce părere aveţi, a?

Nu vedeam nimic în afară de un melc ce urca foarte încet pe piatra goală, lăsând în urma lui o dungă argintie.

— Într-adevăr, e un melc interesant, îşi bătu joc Goar. Un melc misterios, aş putea spune. N-o fi angajatul unei societăţi străine ce vrea să torpileze expediţia noastră?

în momentul acela însă am observat ceea ce nu văzusem până atunci. De emoţie aproape-mi dădură lacrimile. Fără să vreau îngenuncheai în faţa stâncii şi am început să mângâi trupul ei rece peste care trecuseră atâtea sute de ani.!

— Semnul de întrebare! exclamară aproape simultan ceilalţi.

— Da, semnul de întrebare, confirma Zoli, grav ca un preot al Zeului-Soare.

Pe stâncă mai stăruia, cam labo jumătate de metru de suprafaţa

pământului, un mare semn de întrebare, săpat cu un obiect metalic ascuţit. Ploile, anii aproape că-l ştersescră. Muşchiul^ crescuse, acoperindu-l pe alocuri. Puteai trece uşor pe acolo *răra sa'J observi. Nu mă îndoiam că semnul de întrebare gravat în piatra corespunde cu cel de pe hartă, şi nu mă îndoiam că cel care-l înscrisese acolo fusese chiar bunicul meu. Legătura fusese făcută, expediţia atinsese latitudinea şi longitudinea propusă. E o adevărata minune cum, fără harta, reuşisem să mergem pe drumul bun, călăuzindu-ne doar de memorie.

— Dar asta nu e tot, zise Zoli. Urcaţi-vă aici lângă mine, şi priviţi în jos.

De pe stânca rotundă se deschidea în vale, dincolo de colţul pădurii, un tablou dintre cele mai rare, ca frumuseţe şi armonie.

— Asalt asupra colibei din vale! comandă Goar, şi o luarăm la goană. Alergam ca nebunii, printre tufişuri şi bolovani.

E drept, coliba nu se afla instalată pe nişte labe de găină şi niciunul dintre bătrânii stejari din preajmă nu avea înlănţuit de trunchi un motan vorbitor, aşa ca în poemul lui Puşkin. Nici marea nu exista, în schimb o înlocuia cu sobră demnitate codrul.

La vreo zece paşi de colibă ne oprirăm stingheriţi. Părea de mult părăsită, acoperişul i se aplecase într-o parte. Bârnele din care era făcută păreau cam putrede. Ferestrele, astupate cu crengi, ne aruncau o privire oarbă.

— Haideţi, haideţi, le-am zis, păşind înăuntru. Uşa lipsea. Deşi străveche şi apăsată de timp, coliba părea destul de trainică. Fusese durată din trunchiuri solide. Pe acoperişul de tablă mâncată de rugina creşteau muşchi şi licheni. Un drum aproape acoperit de iarbă pornea de acolo, ducând cine ştie unde, pe vale.

— Aici s-a făcut foc, nu de mult, notă Goar, scormonind prin tăciunii din faţa intrării. Înăuntru se aflau grămezi de crengi, aduse recent, ce fuseseră folosite, în mod neîndoielnic, drept culcuşuri. Cineva vine din când în când pe aici, comentă în continuare Goar.

— Brr! făcu drăcuşorul. Cine o fi?Mai bine să nu vină. Poate-s niscaiva stafii, drăguţele de ele, presupuse Zoli. Să vină, vreau să văd cum arată o stafie!

Fiindcă ne lăsasem toate bagajele sus, dincolo de cele două stânci,

eu, Zoli şi cu Goar pornirăm să le aducem. Pe drum ne-am oprit încă o datăân faţa semnului de întrebare. Între timp melcul ajunsese sus, pe vârful stâncii, şi se fixase acolo, la soare.

— De-am putea afla anul când a trecut pe aici bunicul tău, suspină Goar.

Semnul de ^întrebare stătea singur, înscris pe stâncă, real şi simbolic totodată pentru toate întâmplările prin care trecusem şi pentru, cele ce* aveau să vină. Oare ce-l determinase pe bunicul meu*să-l sape în, piatră? Pentru a recunoaşte locul, poate? Avea de gând să revină acolo? Trebuie să fi fost determinat de motive puternice... Dar, oare revenise?

Ne-am întors la colibă cu bagajele şi, imediat, *Comisia pentru stabilirea apei potabile* degustă apa unui izvor din apropiere şi o declară excelentă. De altfel izvorul era amenajat, cu trepte şi loc pentru găleţi, iar pe jos, în ierburi, putrezea un jgheab de lemn în care s-au adăpat caii sau vitele celor ce locuiseră cândva aici.

După aceea avu loc o şedinţă generală a comisiilor întrunite în care se hotărî fixarea taberei în colibă, deşi se înregistraseră proteste din direcţia părţii feminine a expediţiei. După suspendarea şedinţei muncirăm aproape două ceasuri: ferestrele colibei fură destupate, ca să intre lumina înăuntru, se curăţa pe jos cu nişte măturoaie improvizate din crengi, apoiaduserăm grămezi de ramuri proaspete pentru culcuşuri, iar. Pe ele întinserăm foaia de cort. Apoi am luat o masă îmbelşugată. Conţinutul rucsacurilor noastre, pline până la refuz la plecare, se cam înjumătăţise. Totuşi mai aveam provizii, doar în privinţa plinii. Stăteam slab. Ne consolarăm zicându-ne că vom găsi zmeură şi fragi, ceea ce de altfel se şi întâmplă. După-masă, frânţi de oboseală, ne-am propus un somn bun. Fetele îşi aveau culcuşul într-un colţ, noi băieţii în alt colţ.

— Sper că vom dormi liniştiţi, zise Goar.

— Categoric. Ne păzeşte de rele semnul de întrebare.

— Şi dacă vin stafiile foştilor locuitori ai colibei? întrebă Şina.

— Şi dacă vine vreun balaur cu $apte capete? zise Zoli.

— Şi dacă această colibă o ia razna şi începe să zboare? zise Valentina.

— Şi dacă...

Am adormit fără să mai aud următoarea întrebare.

10, COLOANA MISTERIOASĂ DE CIFRE

Ce plăcut e să călăreşti pe un cal de şah, de-a lungul unui câmp uriaş presărat cu pătrăţele albe şi negre, mai ales când asta se petrece în vis!

Ce straniu, visele de multe ori n-au nicio legătură cu realitatea imediată. Pe mine şahul nu prea mă pasionează şi-l joc doar cu ceva mai bine decât un papuc, şi cu toate acestea visul acesta ecvestru îmi revenea deseori, în cele mai ciudate variante. Odată chiar jucam şah cu însuşi „omul invizibil* al lui Wells, eu bineînţeles călărind pe unul din bidiviii mei, iar *el* comod aşezat pe o tură, picior peste picior şi cu ţigara în gură. Deşi era invizibil eu îl vedeam foarte bine, şi până la urmă i-am dat un mai răsunător. T N-am dormit prea mult de data aceasta, totuşi Goar se trezise înaintea mea şi l-am surprins privind fix într-unul din colţurile colibei. Coliba aceea era construită foarte simplist, întâi şi întâi fuseseră bătuţi în pământ patru trunchiuri, iar apoi alte trunchiuri fuseseră bătute orizontal, în chip de pereţi. Totuşi observai că trunchiul spre care privea Goar era de trei ori mai gros decât toate celelalte.

— La ce te uiţi, Goar?

— La ce te uiţi şi tu. Trunchiul acela e mult mai solid decât toate celelalte. Şi în acelaşi timp, mult mai vechi.

Am căscat, m-am întins şi apoi am întrebat într-o doară:

— Ce te face să crezi?

— L-am cercetat. E lemn de stejar şi e aproape putred. Poartă tot felul de urme pe el... Am impresia că a servit la susţinerea altor câtorva colibe, în afară de aceasta. Toţi ceilalţi stâlpi nu-s bătuţi în pământ, pe când acela da, şi încă foarte adânc, aşa am impresia. Şi-n afară de asta...

— Ce mai e? v ’

— Aproape nimic.

Fetele, care se treziseră şi ele înaintea mea, intervenira în discuţie:

— Goar a descoperit o coloana misterioasă de numere pe trunchiul acela, zise Valentina.

— Un nou semn de întrebare se iveşte, se încruntă dracuşorul.

Zoli intră cu mingea sub braţ. Văzu mutrele noastre grave.

— Ce s-a întâmplat? Aţi găsit vreo comoară?

M-am apropiat de străvechiul trunchi, ciuruit de carii, din colţul colibei. Ca să văd mai bine am aprins lanterna pe care n-o utilizasem aproape de loc până acuma. Cifrele pe care le observase Goar din întâmplare (îşi pusese pantofii acolo în colţ, apoi, trezindu-se, se aplecase să-i şteargă puţin de praf) fuseseră arse cu fierul roşu, cu o daltă, pare-se, adânc în lemn, ca să rămână cât va rămâne el, la mari intervale de timp una de cealaltă, şi aproape fiecare de altă mână, căci numerele nu semănau de loc unul cu celălalt.

— Par a fi mai mult nişte date, zisei eu. Cifra cu care se deschide coloana sus e 1745. Urmează 1763 şi celelalte.

— Poate că n-a avut ce face într-o seară proprietarul de altădată al colibei şi s-a apucat să facă socoteli, presupuse Zoli, dar tot el se contrazise: Nu, aceste date par a fi scrise aici de-a lungul mai multor generaţii...

— Poate au notat anii când li s-au născut copiii, opina * Valentina.

— Sau când au murit bătrânii...

— Sau când a scos cloşca mai mulţi pui...

— Sau când s-a arătat vreo cometă.

— Nu, zise Goar, chestia cu cometa nu se potriveşte. Victor, ia dictează-mi cifrele alea!

I le dictai după cum urmează:

1745
1763
1817
1853
1871
1925

Academicianul le notă cu grijă în celebrul său carneţel. Era pe înserat, tocmai ora potrivită pentru facerea focului. Cum dormiserăm zdravăn după-masă, eram odihniţi şi făceam o gălăgie parcă am fi fost o’ sută şi nu cinci. Plecarăm toţi în pădure să culegem uscături. Fagii stăteau în amurg uriaşi şi neclintiţi. Deasupra munţilor se arcuise un cer de piatră, vineţiu, mai adânc spre mia rări, mai jos spre miazănoapte.

La apariţia noastră» dintre copaci se ridică o gaie, scoţând un ţipăt.

Ne-am întors, am făcut focul şi am cinat pe îndelete.. Cutiile de conserve deschise le-am spălat la izvor şi am adus apa* în ele. Zoli îşi frigea slănina după un sistem al lui. O stropea intii puţin cu apă şi o săra înainte de a o pune pe jar...

Se făcuse noapte. În preajma colibei se aflau trei stejari uriaşi ce dominau mica poiană rotundă, străbătută de un drum de care aproape dispărut. Mai încolo, împrejur, creşteau răgi, iar mai sus brazi, în pâlcuri, altemând cu fagii. Stejari, parcă nu mai erau. Cineva fu de părere că cei trei din poiană fuseseră sădiţi acolo de oameni...

— Am o idee, făcu Zoli. Să facem o mica incursiune până la... Ei, ghiciţi până unde?

— Până-n Jamaica, zise drăcuşorul.

— Nu, până la pădurea trăsnită.

— De acord, zise Goar. Ideea e buna. E prea devreme să ne culcăm.

închipuiţi-vă întreaga expediţie deplasându-se în lumina stelelor în direcţia acelei stranii păduri de stejari. Fiecare luase cu el câte ceva. Zoli ducea pe umăr mingea, din când în când o arunca în sus şi apoi executa o lovitură de cap marcând în poarta dintre doi copaci. Valentina îşi petrecu pe după gât cureluşa radioului portativ, iar Şina ţinea în braţe o pisică de pâslă, mică şi neagră, pe care o luase în excursie ca să ne aducă noroc. În fine, eu duceam pe umăr o bâtă mare şi fioroasa, care avea sa ne apere de tâlhari şi fiare sălbatice, iar Goar, tăcut, venea ultimul, mototolind în buzunar carneţelul său.

11. LUPII

Alergeam alături de Şina şi tăceam amândoi. Când ne pomeneam smguri atmosfera devenea puţin încordată. Dar dacă stau şi mă gmdesc mai bine, era o încordare plină de farmec, de C ipa k Chp-'. A^Ptam ca «a să spună ceva deosebit, iar Şina avea aceeaşi impresie, se temea că în secunda următoare voi da drumul unei afirmaţii nechibzuite şi ireversibile, dar în acelaşi timp parcă o dorea. Dar la vârsta aceea declaraţiile de dragoste se fac foarte greu. Mergeam, cum zic, unul alături de celălalt, iar la vreo douăzeci de paşi în urmă venea Valentina, încadrată de ceilalţi doi. Goar tăcea — devenise deodată foarte gânditor — în timp ce Zoli îi povestea Valentinei peripeţiile prin

care trecuse în urmă cu un an cu ocazia unei călătorii la Bucureşti.

Pe mine mă cam sâcâia grija tacită cu care se retrăgeau ceilalţi când eu şi cu drăcuşorul ne pomeneam alături. Dar, ca să fiu sincer, îmi părea şi bine.

— Mi-e dor de mama, făcu drăcuşorul. A rămas singură, singură... E şi vacanţa acuma, nu mai are nici ore...

Mama Şinei e învăţătoare. O femeie cu părul cărunt, cu privire impresionant de mândră. Nu acceptase o a doua căsătorie, după ce-i murise soţul în război. Şina pretindea că procedase astfel din pricina ei, pentru a nu-i da un tată vitreg, dar poate se înşela. Cauzele pot fi atât de multe...

Pădurea de stejari ne întâmpină tăcută. În lumina lunii şi a miilor de stele, spectacolul ne apăru şi mai copleşitor decât ziua. Valentina aşează radioul sub un trunchi complet carbonizat şi-i dădu drumul. Răsună o muzică veselă de dans. Nu pot califica în niciun fel, dar nici nu pot condamna acest mic gest frivol al unei fete din secolul douăzeci. Muzică de dans într-o pădure arsă.

Drăcuşorul aşează mâţa ei neagră lângă radio. Zoli puse mingea de fotbal lângă mâţă.

Am simţit deodată o furnicătură în ceafă şi fără să-mi dau seama îmi întorsei privirea. În prima clipă inima îmi îngheţă în piept. Apoi m-am liniştit. Vara lupii nu sunt periculoşi... Patru ochi de foc ne priveau. Pentru orice eventualitate, ridicai de jos bâta, încet, ca pentru a mă rezema de ea. M-am uitat încă o dată într-acolo. Animalele se aflau foarte aproape, dar fiind în umbră, nu le vedeam decât ochii. Ochii ardeau. Îl înghiontii pe Goar.

— Uită-te puţin în dreapta! x

— Lupi! şopti el.

— Da.

— Par a fi doi...

— Da. Cred că nu-s periculoşi. Au venit să asculte muzică. Să nu-i vadă fetele.

Peste câteva clipe Valentina se apropie de mine.

— Victor! şopti ea. Întoarce-te un pic spre dreapta... Să nu te observe Şina că se sperie.

— Sunt nişte bieţi lupi, i-am răspuns. Le-a fost dor de muzică.

Valentina se apleca, răsuci butonul şi muzica răsună mai tare, s-o audă şi lupii. Şina veni lângă mine şi mă prinse de mână. Degetele ei erau reci.

— Priveşte într-acolo, Victor! Lupi! Sst, să nu-i vadă Valentina că leşină de spaimă.

Sa nu mori de râs!? Singurul care nu observase nimic era Zoli.

— Fotbalistule, i-am spus, ce părere ai despre lupi?

— Lupii, he, he, nu mai există de mult, decât în poveştile vânătorilor, zise Zoli.

— Au mai rămas totuşi doi, se află la douăzeci de paşi de tine! Priveşte!

Zoli se întoarse şi amuţi.

Fie că vorbisem prea tare, fie din alte motive, cei doi lupi se îndepărtară. I-am văzut traverşând calmi un loc scăldat în plin de razele lunii. Păreau foarte mari.

Când pornirăm înapoi însă, lupii se iviră iar şi ne urmăriră de la distanţă până la colibă. Scormonirăm jarul în vatră şi peste câteva clipe focul ardea, luminând dintr-o parte coliba. Zoli se înarma cu un retevei aprins şi se năpusti urlând ca un sălbatic spre marginea pădurii, unde se opriseră lupii. Aceştia dispărură. Valentina îşi exprimă regretul:

— Păcat că i-ai gonit, era mai interesant..

Pune o bucăţică de slănină pe foc, să-i vezi cum revin...

— MT bine numise academicianul, căci imediat ne pomedim — °vi: -e Zoli cu un aer de cun°SCN°u l-am contrazis ştiind că tatăl său îl luase de multe ori cu d ’^ar’âşl^oase carneţelul şi-l frunzări la lumina focului. Se opri la fila în care, se afla notată coloana de numere.

— Sii eu cred că e vorba de am, murmură el. Anul 1745... Anul 1763... Anul 1817... Ce s-ar fi putut intimpla atunci?...

12. PRIMUL JURNAL DE NOAPTE

Pe la ora zece şi ceva, în timp ce ascultam buletinul sportiv, lupii se iviră iar. Stăteau neclintiţi la marginea pădurii şi ne priveau..

— Sărmanii de ei, îi compătimi drăcuşorul. Toată viaţa prin pădure, în frig, în zăpadă... Nici tu o ceaşcă de cacao fierbinte, nici tu un pătuc cald, un filtru...

— O oră de franceză, interveni Zoli.

— Un meci de fotbal, completai eu.

— O partidă de şah la club, o excursie, o ţigară, zise Goar. Apoi fetele se duseră la culcare. Radioul rămase cu noi.

— Mă fraţilor, am zis, vouă nu vă e un pic de frică, aşa, uneori? Dar să fiţi sinceri!

Goar dădu din cap, afirmativ:

— Mie da. Nu prea tare, totuşi...

— Lupii ne mai lipseau! şopti Zoli.

— Vorba e că la noapte trebuie să facem de pază, pe rând. Să nu se stingă focul. Paza bună trece primejdia rea. De acord?

Goar avea dreptate. Traserăm la sorţi, după un lung şi fioros ceremonial, cu bilete. Primul am căzut eu de planton, de la zece şi jumătate, până la douăsprezece şi jumătate. Al doilea era Goar, până la două şi jumătate şi ultimul Zoli, până la patru jumătate când se făcea zi.

Nq permiserăm câte o ţigară din pachetul pe care Goar îl păstra pentru ocazii deosebite. Ocazia deosebită se ivise: lupii. Ne-am dus toţi trei la izvor şi ne-am spălat pe dinţi, sfidind astfel primejdiile şi misterele ce ne înconjurau.

Apoi, în faţa colibei am rămas doar eu. Aveam un creion şi câteva foi albe pe care, conform înţelegerii, trebuia să notăm în amănunt cele petrecute în timpul veghii fiecăruia. Ocupaţia aceasta de altfel era menită şi să alunge somnul bietului planton, rămas singur, copleşit de noapte. M-am instalat bine lângă foc, cu spatele la peretele colibei. Aveam la îndemână bâta şi un maldăr serios de vreascuri pentru alimentat focul. Mai aveam pe mână şi ceasul lui Goar. Pe genunchi îmi pusesem o scândură, iar pe scândură foile. Să vină inspiraţia! Citez din acest jurnal de noapte.

„Ora zece, patruzeci şi trei.

Din colibă se aude primul sforăit. După timbru, care e mai mult de bariton, şi după intensitate, care e în crescendo şi descrescendo, cu unele variaţiuni în gamele superioare, bănuiesc că e un sforăit de mare fotbalist, iar după moaulaţiunile iuţi, ce aduc cu o alergare pe marginea

terenului, terminată cu o minge paralelă cu poarta, nu poate fi decât sforăitul unei extreme. Deci, ca să scurtăm povestea, e sforăitul lui Zoli.

Ora zece, cincizeci şi unu de minute.

Ochii de lup au apărut iarăşi la marginea pădurii, de data aceasta mai aproape, chiar în faţa mea. Sclipesc ca nişte tăciuni în întuneric. Uneori au o sclipire verde.

Ora unsprezece.

Oare ce visează Zoli? Sforăitului său i s-a adăugat un altul, mai discret, mai reţinut, al lui Goar. Academicianul nostru are un somn calm şi paşnic. Mă cuprinde şi pe mine somnul. Ca să scap de el mă ridic şi fac gimnastică la lumina focului. Apoi mai pun nişte crengi pe jeratic. Noaptea e nespus de senină. De când am plecat în excursie cred că n-am văzut niciun nor.

Ora unsprezece, treizeci.

Nimic nou. Mai am un ceas. Lupii au dispărut. S-au dus şi ei la culcare, ce naiba, doar n-o să ne pândească toată noaptea! Oare cum doarme un lup? Are vise?

Miezul nopţii (după ceasul lui Goar).

Mi s-a făcut foame. Totdeauna păţeşti astfel noaptea, când nu dormi.

A început o nouă zi. Lupii nu se văd. Împrejurul taberei e linişte. Mai am douăzeci şi opt de minute.

13. PRIMELE CONCLUZII

La fix douăsprezece şi jumătate mă duc să-l trezesc pe Zoli. Nu e o operaţie simpla. Ilustra extrema se întoarce pe partea cealaltă. Cu greu izbutesc să-l ridic. Se freacă la ochi buimac, se ridică mormăind. Mă culc şi adorm imediat.

«Ora douăsprezece şi treizeci şi trei.

Preluat garda. O sută de mii de caracatiţe, ce văd aici?! Acest măgar de Victor scrie că aş sforăi. Eu! Cine vorbeşte! Abia a pus capul pe pernă şi pământul se cutremură de sforăitul său! *(Ca şi cum am fi avut perne cu noi! — nota mea, Victor.)* Ha, ha! Ce mai văd aici: „timbru... crescendo... variaţiuni... modulaţiuni...” încă o sută de mii de caracatiţe, nu ştiu de unde le scoate pe toate astea!

Ora unu fără un sfert.

Minutele trec foarte încet şi mi-e un somn! Fiecare minuta e ca un câmat uriaş pe care timpul, sătul, abia-l mai poate înghiţi. Iată o comparaţie care sper că-i va place lui. Victor, special pentru el am scris-o.

Ora unu. ’ ’ —, în ^pădure se aude ceva, dracu ştie ce. Să îndrăznească număr sa apara niscaiva hoţi! Am bâta lângă mine.

Ora unu treizeci şi cinci.

Cred că am aţipit niţel, dar nu sunt sigur. În orice caz, când la ceas era unu şi un sfert. Au apărut lupii. Mii de caracatiţe, lighioanele acestea n-au somn de loc? Ah, e ce n-am puşca tatii la mine că le-aş servi un somnifer!...

Ura doua.

U-n Pj cu mingea. Am mai alungat somnul şi pe lupi cred ca i-am speriat, fiindcă nu-i mai văd. Fraţilor, părerea mea este ca excursia-i un lucru bun, dar ar fi cazul s-o întindem şi către casă, ce părere aveţi? Eventual mâine mai putem sta, poate mai dăm de vreun mister, ei, dar poimâine...

Ora două şi douăzeci. ’.

Na, că lupii s-au întors. De fapt şi ei sunt un mister. Două mistere, că-s doi. Ce-ar fi sa încep a urla la ei?

Semnul de întrebare pe care l-am scris mai sus. Îmi aminteşte de cel de pe stâncă şi de toate celelalte... Nu pot să zic decât: hm! La urma urmei, eu nu sunt explorator. E drept că ar fi interesant să găsesc dezlegarea câtorva mistere, dacă n-ar fi atât de greu. Prea multe şiinţe trebuie să ţii în degetul mic, prea mult trebuie să *toceşti..* Asta e tot ce am de spus şi mai adaug: o sută una mii de caracatiţe!», a 1

„Ora două, treizeci.

Preiau de la Zoli serviciul. În timp ce dormeam am auzit iarăşi *ceva.*

1745–1763–1817–1853–1871–1925. Hm! Interesant!...

Ora patru, treizeci.

S-a luminat de ziuă. Mă duc să mă mai culc puţin.

Goar.*

Aici se termină jurnalul primei nopţi petrecute în locul *acela.* Din

rândurile sale, cam încâlcite, reţin două lucruri: că afurisiţii de lupi au stat în preajma noastră mereu, cu excepţia unor mici intervale, când mergeau şi ei să ia probabil o ţuică sau un şpriţ. Al doilea, că Goar a auzit iarăşi în somn (probabil în timpul schimbului meu) acel sunet suspect. Eu n-am auzit nimic, şi nici ceilalţi. Să fie asta o confirmare a faptului că acel glas ori sunet poate fi auzit doar în timpul somnului, şi doar de anumiţi oameni?

Ar mai fi de notat, în paranteză, că Zoli şi-a exprimat prin scris o dorinţă pe care n-a îndrăznit să ne-o comunice verbal, mai bine zis a pus o întrebare: n-ar fi cazul să luăm dru-, mul înapoi? ?

Proviziile noastre sunt cam pe sfârşite şi, oricum, nu mai putem rămâne mult. Ne aşteaptă, vai, pregătirea pentru examen!

Dimineaţa, în timp ce mă spălam la izvor, din buzunar îmi lunecă un mic carneţel în care ţineam buletinul şi poza drăcuşorului. Zoli ridica buletinul, carneţelul şi poza şi mi le dădu, fără să spună nimic. Cât tact din partea lui...

Goar îşi ştergea unica lentilă a ochelarilor cu o grijă, demnă de nişte ochelari întregi. Şi-i puse apoi pe nas şi o luă înainte pe cărare. Noi doi veneam în urma lui.

— Goar, strigă Zoli, mai lasă dracului mutra asta de pensionar!

— Cu ce ţi-a greşit mutra mea? făcu academicianul, iritat, în tabără, la foc, fetele pregăteau cafeaua. Amândouă erau mari specialiste în această privinţă, şi ştiţi cum se întâmplă când se întâlnesc mai mulţi specialişti, treaba nu merge bine. De aceea, cafeaua o pregăteau cu rândul, azi Şina, mâine Valentina. Cafeaua pregătită de drăcuşor mi se părea cu o idee mai bună, dar aici poate că sunt subiectiv.

înaintam fiecare cu ceşcuţa sa, iar una din fete turna cu grijă cafeaua, ca şi cum ar fi fost aur lichid.

14. SE IVEŞTE O „PĂLĂRIE”

Nu departe de tabăra redescoperirăm iar albia torentului secat. Apărea brusc de sub un perete stâncos, deasupra căruia atâmau oblic câţiva brazi parcă gata, gata să se prăbuşească la cea mai mică adiere. Un fel de peşteră se formase acolo, dar nu era adâncă. Cursul subţire de apă izvora chiar în locul acela, şi dispărea cam o sută cincizeci de metri mai jos, într-un crâng, unde de altfel se întrerupea şi albia aceea

ciudată, mărginită într-o parte de copaci uriaşi, iar în cealaltă parte de o porţiune stearpă, arsa parcă de un formidabil incendiu în urma căruia şi pământul devenise neroditor.

Era exact ca şi dincolo de crâng, unde aceeaşi albie se ivea iar pe o mică porţiune, numai că aici contrastul părea şi mai violent. Pe partea stângă brazii şi fagii crescuseră uriaşi, iar între ei se ridica o vegetaţie deasa, de netrecut, ca un zid. Pe partea ceai al ta se aflau câţiva copaci uscaţi, schimonosiţi, atinşi parcă de o molima neiertătoare. Contrastul acesta ne lăsă iar cu gura căscata.

M-am aşezat pe un bolovan, iar lângă mine s-a aşezat drăcuşorul..

Pe bluza-i albastră înainta încet o buburuză roşie. Am prins-o în palmă. Insecta continua să înainteze încet. Când ajunse pe vârful degetului mijlociu îşi desfăcu deodată aripile şi zbură. Şina ridică ochii la mine. Erau negri şi limpezi.

— Ai văzut cum zboară? Noi de ce nu ştim să zburam?

— Noi în schimb avem avioane. Şi maşini şi biciclete...

— Dar nu ştim să zburăm...

— În schimb avem teatre, poeţi...

— Dar n-avem aripi!

— În schimb avem terenuri de fotbal, radio, muzică de dans...

— Ce folos, dacă nu ştim sa zburam?

— Trăim mai mult. Facem invenţii... Ridicăm oraşe!...

— Tu nu mă înţelegi, Victor. Ceea ce opui tu zborului e perfect real, dar e cu totul altceva. Omul ar trebui, pe lângă toate câte le-ai înşirat tu, să şi poată zbura. Am dreptate, Valentina?

— Hei, hei! strigă Zoli din vârful copacului în care se suise.

— Ce-i, Zoli? Cum e acolo sus?

— Bate un pic de vânt, de la stânga spre sud...

— Fetelor, zise Valentina, deşi de faţă erau mai mulţi băieţi decât fete, iar dintre acestea una era de fapt un drâcuşor. După ce mă mărit să facem iar o excursie aici, cu tot alaiul. Şi noi toţi, bineînţeles.

— Nu e cazul, replică Goar.

— De ce?

Goar o privi, apoi zise pe un ton acru:

— În primul rând pentru că te vei mărita, bineînţeles, cu un tip căruia

ideea ta i se va părea cel puţin stupidă, şi care te va ţine încuiată în casă, şi-ţi va fixa, un program de plimbare o dată pe săptămână, până la soacră şi înapoi...

Valentina bătu cu pumnii în pământ. Ochii i se umplură de lacrimi.

— De ce, de ce, de ce spui că mă voi mărita cu un tâmpit? Sunt eu atât de proastă?

— Nu, dimpotrivă... Fetele deştepte au totdeauna ghinionul de a se îndrăgosti de tâmpiţi...

Valentina izbucni în lacrimi. Goar se îndepărtă. Am fugit după el.

— De ce jigneşti fata? Ce ţi-a făcut?

— M-am plictisit să o tot aud vorbind de măritiş... bufni Goar. Toată ziua numai despre asta...

— Dacă eşti gelos, n-ai decât s-o iei tu de nevastă, i-am spus mirat eu însumi de propria-mi înţelepciune.

— Prostii! zise Goar. Suntem încă nişte copii. Am avut norocul de a da peste nişte fenomene stranii, unice... Ar trebui să mergem până la capăt... Şi ea vorbeşte despre măritiş...

— Să mergem până la capăt? Chiar tu spuneai că ne-ar trebui niscaiva academicieni. Singuri ce putem face?

— Academicienii au fost şi ei copii! Şi apoi, ce, vrei să-ţi ndă în nas când le vei povesti, să te trimită la psihiatru? Cine ar crede poveştile noastre? Spune-mi tu, cine?

— Ai şi tu puţină dreptate. Nu era totuşi un motiv ca s-o faci pe fată să plingă.

— Am să-i cer iertare, între timp se auzi iar vocea lui Zoli:

— Alo, expediţie, mă auzi? Văd ceva!

— Ce vezi? Vreun balaur?

— Nu! Balaurul vine mai târziu. Altceva văd.

— Ce?

— Pare a fi o pălărie... *

— Numai o pălărie? Dar omul unde-i?

— Nu ştiu. Poate a rămas în urmă...

Ce prosrie-i asta? Cum poate veni o pălărie singură? — Ei, nu-l cunoşti parcă pe Zoli? Hei! Ce face pălăria? — Se apropie. Acum văd şi omul. Era sub pălărie. — De aia nu-l vedeai!

— Probabil.

— E departe?

— Nu. La vreo doi ani-lumină.

— Vorbeşte serios.

— Trebuie să iasă imediat. Din pădure şi-l vedeţi şi voi. ’ Zolise dădu jos din copac, agil ca o maimuţă.

— Cine o h? se îngrijoră drăcuşorul.

Ientiilă Ambasadorul ^P^w acestor ţinuturi! proclamă VaZoli o aprobă:. V bak „7 £eJ??” la -Un“are laolaită cu ceilalţi zmei şi balauri de prin împrejurimi. ¥.

Din pădure ieşi într-adevăr un om. Venea fără^ grabă pe cărare. Purta haine verzi, de brigadier silvic, iar pe umăr o puşcă.

Să numim repede o *Comisie parlamentară,* am propus eu.

Preşedinte: Goar, zise Valentina, dar se vedea că supărarea îi trecuse.

Pădurarul ne văzu şi se îndreptă spre noi...

— Ziua bună, poftim! ne salută oprindu-se şi cercetându-ne cu ochii mici şi pătrunzători.

15. MOMEALĂ PENTRU BALAUR

Pădurarul îşi rezemă arma de peretele colibei, scoase din taşca sa de piele tutun şi foiţă şi-şi răsuci o ţigară.

— De eraţi ieri seară cu noi aţi fi avut ocazia sa împuşcaţi doi lupi, zise Zoli.

— Omul îl tăie pe Zoli cu o privire scurtă, parcă ironică.

— Nu cred. Nu prea sunt lupi pe aici, vara.

— Nu vreţi să mâncaţi cu noi? îl întrebă Goar pe pădurar.

Fetele tocmai întinseseră masa.

— Mulţumesc frumos, eu am mâncat...

Goar insistă pe un ton foarte urban:

— Ne-ar face o deosebită plăcere dacă aţi prinzi cu* noi.

— Bine, zise omul şi scoase din taşca lui un borcănaş cu miere şi vreo doua duzini de nuci pe care le aşează la masa comuna. Mierea avea o culoare foarte frumoasă, caldă, înmiresmată. Era chintesenţa tuturor parfumurilor unei veri însorite, cu multe flori.

începurăm să mâncăm şi un timp nimeni nu zise nimic. Priveam pe

furiş la pădurar. Mânca încet, cu multă cumpătare, sărându-şi neîncetat pâinea. Era un om uscăţiv, ca mai toţi cei care locuiesc la munte şi-şi petrec viaţa mai mult pe drumuri.. Era greu să-i dai o vârstă. Ar fi putut avea şi patruzeci, dar şi şaizeci.

Deodată Goar, care lăsase înadins un interval psihologic de tăcere care preceda multe întrebări, întrebări ce le pregătea în minte, o puse pe prima:

— Nu credeţi că am văzut ieri doi lupi? De ce?

Pădurarul ridică ochii şi-l cântări. Totdeauna făcea aşa. Nu răspundea niciodată imediat. Se vedea bine că are deja o părere precisă în legătură cu presupuşii lupi, dar nu se grăbea să şi-o spună.

— Atunci ce erau? se repezi Zoli.

Pădurarul nu-i răspunse. Goar, care-şi mai unsese o felie de pâine cu miere — din mierea pădurarului — continua să mănânce nepăsător. Apoi zise tot atât de calm:

— Ne-au urmărit ieri vreme îndelungată... Dar poate ca aveţi dreptate, poate erau nişte câini...

Pădurarul îl privi surprins.

— Da, da, zise el, răspunzând pentru prima dată imediat, poate erau câinii lui moş Clementi.

Nimeni nu ştia cine-i acest moş Clementi şi ce era cu câinii săi, dar intuiseră deodată un adevăr simplu: cu acest om al munţilor nu poţi vorbi decât într-un anumit fel, potolit, şi fără a-l zăpăci cu prea multe întrebări. Mai mult să-l laşi pe el să spună ce vrea. Goar înţelesese primul acest lucru, aşa că struni nerăbdarea lui Zoli cu un semn.

Astfel discuţia continuă, cu pauze lungi, ciudate, imposibil de redat, cu clătinări din cap, mormăieli.

— Hm, da, zise Goar, se poate. Numai că prea le străluceau ochii.

în pădure se auzi ţipătul strident al unei păsări: „ki-ki-kikaaa, ki-ki-ki-kaaa!”

— S-au sălbăticit, bietele potăi, zise pădurarul. Păi nici nu-s chiar câinii lui Clementi, ci urmaşii lor (pauză). Că moşul a murit demult... (pauză: „ki-ki-ki-kaaa!”)... prin nouă sute douăzeci şi cinci, după ce s-a arătat ultima dată balaurul...

Stupoare^. Zoli se strâmbă, Goar se încruntă, Valentina făcu o faţă

speriată, drăcuşorul pufni în râs...

Pădurarul spărgea o nucă.

În momentul acela îmi veni o idee aproape genială. Iertaţi-ma, va rog, pentni lipsa de modestie!

Pădurarul numise anul o mie nouă sute douăzeci şi cinci. Era tocmai ultimul număr din acea misterioasă coloană de numere însemnate cu fierul roşu.

— Carevasăzică, am spus eu, cu un calm desăvârşit, chiar moş Clementi a scris acolo în colibă, pe trunchi, data...?

Pădurarul termină de mâncat nuca, apoi mă privi:

— Te prefaci că ştii şi nu ştii nimic!

— Sigur că nu ştiu! îl înfruntai eu. Că şi dumneata le spui cu atâta greutate, ca şi cum te-ar costa un an de viaţă fiecare cuvânt!

— Poate că mă costă, ce ştii tu, mormăi el. Îl privii pe Goar, înspăimântat. Se părea că stricasem totul. Dar, chiar atunci, pădurarul vorbi:

— Nu-i mare lucru de spus aici. Cei din neamul lui Clementi ardeau în lemn de fiecare dată anul când se arăta balaurul...

— Şi toate numerele de pe grindă reprezintă anul când s-a arătat balaurul? întrebă Goar.

— Da.

— Şi dumneata crezi în poveştile astea cu balauri? continuă Goar. În vocea lui se simţea o nuanţă de dispreţ. De fapt se prefăcea, aşa cum mi-am dat seama ceva mai târziu.

Urmă iar o pauză.

— Ba, spuse în fine pădurarul, nu cred în ele fiindcă n-am văzut niciodată balaur...

— Dar cine a văzut?

— Nimeni. Moş Clementi a fugit de aici când a presimţit că vine balaurul. Aşa se vorbeşte. O ţigară n-ai, domnişor?

Goar scotoci repede şi scoase pachetul. Pădurarul pufăi cu plăcere.

— Şi, mă rog, cum a presimţit moş Clementi că vine balaurul? nu mai putu răbda Goar.

Pădurarul se ridică, râse încetişor şi ciocăni semnificativ cu degetul în cap.

— Cred că toţi din neamul lui erau trăsniţi...

Deodată Goar schimbă subiectul discuţiei:

— Vânaţi?

— Nu, spuse pădurarul, pregătindu-se de plecare. În animale n-am tras cu arma asta niciun foc. În oameni am tras. Multe focuri.

— Dumneata vrei să ne sperii, zise Zoli, jucând mingea pe frunte.

— Eu nu voi să sperii pe nimeni. Am tras în timpul războiului.

— Mai luaţi o ţigară, zise Goar. Mai luaţi una pentru drum. Scotocind cu. Degetele aspre în pachet, pădurarul pufni de câteva ori. Un început de zâmbet îi luminase faţa» ochii cenuşii, ca eroii din Far-West, ochi cu sclipirea oţelului, dar erau veritabili...

— Şi care va sa zică aţi venit aici sa prindeţi balaurul, spuse el în sfârşit, mai mult constatând, decât mtrebind. Ce jă vă*spun eu? Va doresc noroc... Numai să nu-l calcaţi pe coada că se minie...

— Cine?

— Balaurul!

Omul se pregătea de ducă.

— Parcă spuneaţi că nu credeţi în poveştile cu balauri, zise Goar..

— Eu nu cred. Dar văd că voi credeţi.

— Aveţi, se vede, o părere proasta despre noi, zise Zob, jucându-se cu mingea.;

— Cine ştie, cine ştie, poate credem, şopti Goar.

— Ei, tovarăşe, strigă Şina. Aţi uitat mierea!

Omul se opri.

— Nu-i nimic. Mai am destulă. Folosiţi-o pe asta pentru balaur, drept momeală...

16. PURTAREA CIUDATĂ A LUI GOAR

— Goar! Hei, Goar!

Academicianul dispăruse. Eram neliniştiţi, îl căutam de aproape un ceas. Alergam prin pădure strigându-l neîncetat.

— Sper că nu l-au mâncat lupii, glumi Zoli.

— Sau balaurul, zise Şina.

Valentina se opri şi se înălţă în vârful picioarelor. Întinse mâna şi ni-l arătă. La câţiva paşi, academicianul, întins în iarbă, dormea ca un buştean. Alături zăcea celebrul său carneţel. Când îl trezirăm, făcu o

mutră năucită şi câteva clipe se uită la noi ca la nişte marţieni. Apoi se scotoci în buzunare după ochelari, şi-i potrivi bine pe nas, şi pomi către tabără, fără să spună o vorbă, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Zoli îl ajunse şi-i înmâna faimosul carneţel. „A“! tresări academicianul şi continuă să meargă.

Când am ajuns în tabără, Zoli tuşi prelung, privi în sus, se scărpină după ureche şi zise: A

— Mă gândesc, dragii mei, că ar fi cazul s-o pornim înapoi, către casă... Mai avem şi acolo niscaiva treabă, mi se pare...

Şi pentru a sublinia cele spuse, şută mingea în văzduh. Balonul recăzu ceva mai sus şi se rostogoli la picioarele lui Zoli, care făcu un stop de veritabil internaţional.

— Ideea merită să fie luată în discuţie, zise Valentina.

— Avem mult de învăţat, rostii eu..

Goar se ridică şi-şi împinse încăpăţânat bărbia înainte.

— Vă rog, nu... încă nu...

Intervenţia lui, mai mult decât ciudată, puse deocamdată capăt discuţiei în legătură cu întoarcerea acasă. Totuşi, în activitatea — ca să zic aşa — taberei, domnea o oarecare amorţeală. Goar tăcea tot timpul şi nu ştiam ce se întâmplă cu el. Zoli voia să se întoarcă leasă, fetele nu ştiau nici ele ce voiau, iar eu mă chinuiam să urzesc oarecare armonie între diversele *comisii* ale expediţiei. R Veni seara, şi o dată cu seara se iviră iarăşi lupii, sau mai bine zis urmaşii clinilor lui moş Clementi — ceea ce este puţin cam pretenţios spus. *Lupii* sună mai bine, şi aşa îi vom califica şi de acum înainte. De astă dată animalele se apropiara şi mai mult de noi. Păreau neliniştite, alergau în jurul taberei, dispăreau, spre a reveni din nou.

A doua zi tema plecării se impuse din nou — categoric. Atunci Goar îşi şterse ochelarii, ne privi câteva clipe ca pe nişte copii neastâmpăraţi şi răi, ce nu pot pricepe faptele şi acţiunile oamenilor maturi, şi în fine deschise gura:

— Vă sunt dator cu o explicaţie...

— Zise şeful de echipaj, aprinzându-şi pipa, pufni drăcuşorul.

— Bum!... completă Zoli.

— Te ascultăm, Goar, zâmbi cu înţelegere Valentina.

Eu îmi permisei chiar şi o răutate:

— Iar mie îmi eşti dator ’cu un bilet de cinema, încă de anul trecut.

Academicianul acceptă îngăduitor micile noastre gaguri.

— La proximul film eşti invitatul meu, zise. Şi acum... Iată ce e: să mai rămânem aici o zi, două. Asta e ce va cer.

— Iar noi cerem explicaţia, sări Zoli.

Goar rosti cu nesfârşită seriozitate:

— S-ar putea... să vină... balaurul!

Stupoare. Am rămas cu gurile căscate.

— Urechile noastre refuza să creadă... Mai repeta o dată, te rog, ceru Valentina.

— Poftim! Sa mai rămânem, vă rog, o zi, două, pe aici, fiindcă s-ar putea să vină *balaurul.*

— Cum poate un bărbat ambiţios, inteligent şi savant ca tine, să rostească asemenea năzbâtii? spuse tot Valentina.

— Dar nu ne-a spus pădurarul?... se apără naiv Goar.

— Nici el nu credea... E un basm, o legenda...

— Dar datele? Anii apariţiei *balaurului,* anii scrişi cu fierul roşu pe grinda colibei nu vă spun nimic?...

— Dă-mi voie, stimabile, am intervenit, anii aceia pot arăta cel mult că acest iluzoriu *balaur,* în care bineînţeles nu putem crede fiindcă nu mai suntem copii, repet, anii aceia arată cel mult că *balaurul* vine uneori, din când în când, aşa, când i se năzare şi lui, la perioade neregulate.

— Dimpotrivă! urlă Goar. Dimpotrivă, aceasta e greşeala voastră principală! *Balaurul* apare la intervale de o regularitate absolută, matematică. Dacă n-ar fi fost aşa, n-aş fi zis nimic. Dar tocmai asta e uimitor, tocmai asta! Balaurul nu vine *din când în când,* ci vine conform unui itinerar, al unei traiectorii absolut precise.

— Prostii! zise Zoli, care se vârî fără voia lui în discuţie. Să luăm coloana de numere...

— Da, s-o luăm! îl întrerupse Goar. Staţi un moment, să vă explic totul de la început...

— A, explicaţia...

— Da, oameni buni, explicaţia.

17. O CHESTIUNE SIMPLĂ

— Trebuie să vă mărturisesc, începu Goar, că încă de la eput *pa-a* obsedat ideea că între blestematele de numere-date, de pe grinda, exista o legătură insesizabilă la prima vedere.

— E la mintea cocoşului că există, academicianule! zise Zoli. Numerele creşteau, apropiindu-se tot mai mult de anii noştri. Ultimul număr reprezintă anul 1925, pare-mi-se.

— Da, aşa e, dar e o legătură ceva mai complexă, şi în acelaşi timp nu chiar atât de complexă pe cât credeam eu la început... Era tocmai perioada când umblam furios, iar voi vă băteaţi joc de mine. Eram furios că nu pricep. Mă vârâsem singur în complicaţii, uit aţi-vă aici — şi ne flutură în faţa ochilor filele carneţelului, pline cu tot felul de calcule complicate. Eu când nu reuşesc ceva devin irascibil ca un diavol, ce mai, mă cunoaşteţi...

— Manifestări precoce de viitor academician, mormăi Valentina.

— Fie şi aşa, dacă vrei. Ei bine, ieri când pădurarul ne-a spus că acele numere reprezintă anii apariţiei balaurului, m-a apucat o durere de cap îngrozitoare. Probabil că şi din pricina ochelarilor cu o singură lentilă. N-am mâncat mai nimic şi, după aceea, am dispărut în pădure, hotărât să dezleg enigma anilor ori să crăp. Vedeţi bine că între aceste numere nu poate fi vorba de progresii, de variaţii trigonometrice, de variaţii cu perioadă modificată, ori de £eva asemănător... Dar ce poate fi? îmi venea să mă dau cu capul de toţi copacii, să rod scoarţa fagilor, să urlu. M-am întins pe iarbă şi am început să plâng...

Goar se înfierbântase povestind, ochii îi străluceau, obrajii îi ardeau ca para. Se bâlbâia puţin de emoţie.

— Deodată, continuă el, am deschis carneţelul şi într-o secundă, într-o singură secundă, coloana de cifre nu mai avea niciun secret faţă de mine. A fost o clipă minunată de inspiraţie... De fapt nu era decât ceva foarte simplu, atât de simplu, că nici nu mă gândisem.

— Prea multă teorie, Goar! pufni extrema. Fapte! Fapte!

— Iată faptele! Am aici coloana de numere. Primul e, precum vedeţi, 1745.

— Aşa e, ştim...

— Adăugaţi numărului 1745 numărul 18 şi va da...

— Următorul număr din coloană, adică 1763, zisei eu.

— Adaugă-i lui 1763, continuă Goar, numărul 18X3, adică 54, şi va da 1817, adică cel de al treilea număr din coloană. Fă acum plusul dintre 1817 şi 18X2, adică treizeci şi şase şi vei obţine numărul 1853, adică cel de-al patrulea de pe coloană. Adună 1853 cu 18 şi vei obţine 1871. Iar acum, de la început, adaugă-i lui 1871 pe 18X3 şi vei ajunge la anul 1925, adică tocmai ultimul număr al coloanei...

Goar se opri o clipă, apoi continuă triumfător:

— Eu merg mai departe, şi-i adaug lui 1925 pe 18X2, ji ajung în 1961, anul în care ne aflăm. Aţi priceput?

— Mai rămân de lămurit câteva chestiuni, mormăi Zoli, sceptic.

— Mai rămân foarte multe de lămurit, un singur lucru e clar că *balaurul* nu apare întâmplător, ci la date absolut riguroase!

— Îţi închipui că cei din neamul lui Clementi au observat periodicitatea descoperită de tine? întrebai eu.

— Nu cred, zise Goar.

— Dar îţi aminteşti de cuvintele pădurarului care povestea că în 1925, ultima dată când s-a arătat balaurul, bătrânul Clementi a şters-o de aici, presimţindu-i venirea?.

— Îmi amintesc foarte bine, zise Goar. Aici nu poate fi vorba de presimţire.

— Probabil că apar fenomene care preced apariţia balaurului.

— Ai vorbit ca un înţelept, Victor! Oare lucrurile stranii, pe care le-am observat noi, nu sunt chiar acele fenomene de care ai vorbit? Eu cred că da! Prea se potrivesc toate, data apariţiei, precum şi fenomenele...

— Dar la urma urmei, aţi înnebunit? strigă Valentina. Îi tot daţi înainte şi înapoi cu *balaurul* vostru... Ce este la urma urmei acest *balaur?* Ce reprezintă? Unde să-l încadrăm? La mamifere, la nevertebrate, la insecte poate?

— Nu poate fi vorba de o fiinţă vie, ce naiba! făcu Zoli.

— Bineînţeles, întări Goar. Trebuie să fie un fenomen... ceva... Moş Clementi i-a zis balaur, fiindcă s-a temut de el... Noi însă...

— Ha, ha, noi nu ne temem! zise Zoli, umflându-şi pieptul. la să poftească aici, să-l driblez, să-i trec mingea printre picioare şi să-l trimit apoi după ţigări!...

18. VARA FURTUNILE TREC REPEDE

Discuţia continuă vreme îndelungată. Însuşi Goar recunoştea că, deşi calculele sale păreau perfect logice, şansele apariţiei *balaurului* erau minime. Se iviră nenumărate alte întrebări, printre care una deosebit de importantă: unde venea *balaurul?*

— Lângă stânca aceea cu semnul de întrebare, bineînţeles! spuse Zoli.

— În pădurea trăsnită, murmură Şina.

— De ce nu chiar în colibă? întrebă Valentina.

— Crezi că încape coşcogeamite balaur în colibă?

Mie îmi veni în minte un gând neliniştitor. Am văzut deodată în faţa ochilor acel mic deşert vânăt şi pietros, ce se întindea în partea dreaptă a albiei torentului, unde nu creştea un fir de iarbă, un muşchi măcar. Locul acela mă uluise de la început, când îl văzusem prima oară, mai ales că, alături, în partea stângă a albiei pădurea creştea imensă, ca trăgându-şi seva dintr-o formidabilă forţă aducătoare de viaţă. Pe cinstea mea, n-am văzut niciodată brazi şi fagi atât de uriaşi, de drepţi, de frumoşi, după cum nu văzusem un loc atât de sumbru ca fişia stearpa ce se întindea pe partea cealaltă...

Dacă mă gândeam bine, acest ciudat fenomen, pe care moş Clementi îl denumise *balaurul,* îşi alesese loc* de desfăşurare too mai acolo pe fâşia aridă şi vânătă... Dar cum în ce fel? apoi g {n. Dul îmi trecu la partea de pădure ce crescuse formidabil... E posibil că acest *balaur* are o acţiune dubla, negativa şi pozitivă. Pe dreapta distruge, pe stânga dă viaţă... Toate acestea erau^doar presupuneri. Mai era ceva: bătrânul Clementi presimţind ca vine balaurul nu stătuse să-l aştepte, o luase la picior cât îl ţineau puterile... Era doar teama superstiţioasă la mijloc, sau ^convingerea, fondata pe experienţă, că apariţia *balaurului* e daunatoare, poate chiar mortală omului?

îmi împărtăşii aceste gânduri celorlalţi.

Goar era de părere că, de vreme ce coliba sta în picioare de atâţia ani, de vreme ce padurea e vie, vieţuitoarele *şi păsările zburdă împrejur, *balaurul* nu e atât de periculos pe cât îl trădează numele...

— Ai uitat două amănunte: pădurea trăsnită şi fâşia stearpă de dincolo de pârâu.

— Vorba e: mai rămânem o zi sau două?

— Daaaa! răspunse expediţia.

— Tu ce zici, mai rămânem? o întrebă Şina pe mâţa ei neagră. Mâţa dădu afirmativ din cap...

Era către amiază şi cerul se întunecase brusc. Un nor negru ca un milion de diavoli, compact, de parcă ar fi fost de minereu, se ridica iute pe cer. Pădurea foşni neliniştită. Cunoaşteţi repeziciunea cu care se dezlănţuie furtunile de vară. E ca un atac furios de cavalerie. Norul acoperi soarele cât ai clipi din ochi şi pe dată se făcu întuneric. Furtuna debută cu un ropot de grinaină ce dănţui întârâtată pe acoperişul colibei, mai, mai să-l dărâme peste capetele noastre. Bucăţile de gheaţă erau ca nişte alune şi se abăteau cu atâta furie şi repeziciune, că într-un minut nu se mai văzu pământul şi iarba. Apoi, ca uvertura la un mare concert, tunetul urla pe deasupra noastră, dând parcă semnalul. Drăcuşorul se făcu alb la faţă. Zoli făcea echilibristică cu mingea pe frunte. Goar îşi su' gea o buză şi privea afară cu ochelarii în mână. Deodată, trei bu; huituri răsunară atât de puternic şi atât de aproape, încât, mai, mai sa credem că se ivise balaurul. Trăsnise în pădurea câe stejari* Era doar începutul. Am privit într-acolo, înspăimântaţi. Fulgerele începură să cadă peste stejari ca nişte lănci aprinse. Pentru prima dată în viaţă am auzit descărcarea trăsnetului într-un fel ciudat, descompus, aş zice.

întâi urechea prindea un fel de „se-sc-sc-sc* ameninţător şi simţeai că prin văzduh zboară ceva neînchipuit de puternic şi de furios. Urma un pârâit subţire ca un ţipăt de jale, acesta se îngroşa, transformându-se în bubuitură uriaşă de cutremura pământul. Cum au rezistat cei din neamul lui Clementi acestor concerte, de-a lungul anilor, fără să-şi piardă minţile? La un moment dat, drăcuşorul se repezi la mine şi-şi ascunse faţa la pieptul meu, dar sincer să fiu, eram la fel de înspăimântat. Gândul că poate blestematul de balaur apare tocmai cu asemenea ocazii nu era nici el încurajator. Pe cinstea mea, am regretat cu toţii ca ne aflam acolo în clipele alea.

Dar furtuna încetă brusc, şi văzurăm uimiţi căpătui norului tivit cu o margine albă, arzătoare. Peste pădure se lăsase un curcubeu de toată frumuseţea, o arcada imensă, colorata, adevarat arc de triumf, prin

care furtuna, luându-şi catrafusele, pleca mai departe să distribuie şi altor munţi porţia de gheaţa şi de simfonism...

Se ivi soarele, iar noi ne-am repezit în direcţia^ pădurii de stejari, să vedem ce mai rămăsese din ea. După cât tambalau făcuse furtuna, se părea că acolo n-a mai ramas un trunchi în picioare, dar de fapt aproape nimic nu era schimbat. Câţiva copaci fumegau din rănue proaspete, negre. Pe alocuri mai găsirăm bucăţi de gheaţă şi ne grăbirăm a le suge, ca nişte copii. Bomboanele cereşti erau reci, dar n-aveau niciun gust. De asemenea, n-am simţit de loc mirosul asemănător cu al usturoiului, care, după cum ştiam din cărţi, se iveşte în timpul furtunilor cu trăsnete.

— Şi dacă a trecut balaurul, ascuns în nori? întrebă Valentina. Goar o contrazise:

— Nu trece el aşa, neobservat, se vede bine că-i place acest loc, de vreme ce-l vizitează periodic de atâta. Amar de vreme. * Nu vă faceţi iluzii, copii, ne sfătui Goar. Trebuie să fie un fenomen paşnic şi nevinovat, de vreme ce până acum n-a mâncat pe nimeni...

— Aşa nu, zise drăcuşorul. Eu vreau un balaur veritabil, cu şapte capete cel puţin. Şi Goar să-l fotografieze...

— Până la balaur, stai să te *prind* pe tine, aşa cum stai acolo... „Smena* făcu ţac, etemizând drăcuşorul şi mâţul sub un stejar bătrân, pe jumătate ars.

— Şi eu vreau o poză, făcu Valentina, cu gelozie simulată. De ce toate atenţiile să se scurgă în direcţia Şinei, iar eu să nu capăt nimic?

— Vei căpăta ce meriţi, o linişti Goar. O bătaie buna de la taică-tău, după ce te întorci acasă, pentru că ai întârziat în excursie.

— Dacă mă bate tata, plec de acasă imediat şi mă mărit...

— Poftim! făcu Goar dispreţuitor. Vezi să nu te măriţi cu balaurul! Adică să nu te răpească el, ca, zău, nu ştiu cine va porni să se bată pentru eliberarea ta...

— Ho, destul! protestai eu, văzând că vechea dispută e gata să reînvie.

— O să ies din formă, şi asta numai de dragul afurisitului de balaur care până la urmă ştiu bine că n-o să vină, se plânse Zoli.

Deasupra pădurii încă mai tremura curcubeul, imaterial, tot mai

străveziu, ca o amintire ce se şterge încet din memorie. Din locul unde ne aflam se vedea coliba, cei trei stejari din preajma ei, şi o linie neclară, drumul de altădată, aproape şters de nefolosinţă. Împrejur, stejarii arşi şi cei încă vii ne aruncau priviri vegetale, oarbe. Ceasul academicianului Goar arăta ora patru dupăamiază, timpul mesei trecuse de mult, dar emoţionaţi de furtună nu băgasem de seamă.

— Ce-ar fi să ne iasă în cale... începu Şina.

— Profesoara de franceză şi să ne întrebe ce am pregătit pentru astăzi... zise Zoli, care nu prea se împăcase în timpul şcolii cu limbile străine.

— Nu, ce-ar fi să ne iasă în cale un robot care să ne spună ca tocmai acum a aterizat, venind din constelaţia Scorpionului, zise Goar.

— Prostii, interveni Valentina. Ce-ar fi să ne iasă în cale Tibi Cofetarul, cu o tavă plină de crâmeşi, işlere şi savarine proaspete!

— De ce mă tot întrerupeţi? Ce-ar fi să ne iasă în cale însuşi Moş Clementi cu dulăii lui şi la braţ cu *balaurul?...*

— Şi să spună: „Voici votre bien-aimé, mademoiselle Valentina”! Un milion de caracatiţe, dar văd o franceză!... Şi nici nu ştiam!...

— Victor, te rog să-l pocneşti, că nu mă lasă să vorbesc! ceru drăcuşorul.

Atmosfera era — precum vedeţi — total neserioasă şi asta chiar în preajma venirii *balaurului* / De altfel, ca să fim sinceri, nu prea credeam noi în venirea sa... întâmplările curioase ce ne însoţiră de-a lungul drumului încoace nu se mai repetaseră şi aproape că nici nu mai credeam în realitatea lor.

Ne-am dus la colibă şi am prânzit pe cinste, apoi am urcat puţin prin pădure, până la zmeuriş. Fructele coapte, parfumate, răcoroase, ne îmbiau în ciorchine bogate de pe crengile elastice ce tremurau la cea mai mică adiere.

— Ce lacomi! constată Goar, care se aşezase pe un bolovan şi privea în vale. Dar terminaţi odată, generaţie nesăbuită şi pofticioasă! Vă lipseşte simţul măsurii, da, da, pe cinstea mea!

— Mai taci, academicianule, făcu Zoli. Te doare burta şi ai vrea să ne doară şi pe noi! Dacă ar fi după tine, ai tăia zmeurişul ca ăla din *Livada cu vişini...*

— *Câtă* cultură! *te extatic Goar. Bagă de teamă,* dacă-ţj creşte prea tare cerebelul n-ai să mai poţi fugi fi nici *n-ai* iă mai poţi da cu capul în minge... Mai precis, cu *mingea* în minge.

— Tu, de pe acuma încă, abia mai poţi umbla din pricina greutăţii capului, i-o plăti Zoli imediat.

— Cuvintele talc iresponsabile trec pe lângă nune ca nişte săgeţi aruncate de un ţintaş prost.

— Oho! Iată-l şi pe Goar — poetul! se auzi vocea Valentinei.

— Ţi-a plăcut? Mă bucur, zise Goar. Când mai vrei, spune-mi.

— Bine, excelenţă, am să vă spun, zise Valentina.

în munţi amurgul cade repede, pe neaşteptate, ca o cortină. Coboram prin pădure poticnindu-ne, obosiţi, cu urechile încă vuind de urletele furtunii de peste zi, şi simţind pe limbă dulceaţa zmeurii. Mai mult tăceam, căci şi provizia de vorbe se termină dacă e consumată fără chibzuinţă — iar noi ne dondăniserăm ziua întreagă. Nu în serios, bineînţeles.

19. SEARA DUPĂ FURTUNĂ

Jos la colibă nu ne aştepta nicio surpriză deosebită. Nu venise nici balaurul, nu înviase nici moş Clementi, şi nici câinii lui nu se iviseră încă. Doar radioul Valentinei era deschis şi cânta. Arie din opera Carmen... auzirăm vocea crainicului, în timp ce ne apropiaram de coliba, şi imediat răsună vocea unui bariton focos, debitând laudăroşeniile toreadorului Escamillo.

— Ce *zăpăcită* mai pot fi, să-l uit deschis! viţe Valentina repezindu-se la aparat» Aparatul însă *era* închis, şi cu toate acestea funcţiona.

Sa ştii ca a intrat *balaurul* în el! zise Şina.

. Brusc, aparatul tăcu. Goar răsuci întrerupătorul spre dreapta şi muzica răsună din nou. În sfârşit, trecu şi acel incident — concluzia a fost că se defectase întrerupătorul, o presupunere cât se poate de logica dar pot afirma că niciunul din noi n-a accepttt-o, *prea* era *timpii, ţi prea etan complicate toate cfce ne* în*e*

Scări era răcoroasă, ca după ploaie. Strânşi în *jurul focului începurăm o* discuţie nu tocmai animată despre colegi fi profesori, încă ne aminteam bine de toţi, dar *în* curând, prewmţeam asta, imaginile lor se vor îndepărta mereu mai mult, prefăcându-se în amintiri, mai mult

sau mai puţin vii, însă aşa cum eram noi, proaspeţi absolvenţi, era vesel să reînviem felurite păţanii care umpluseră de farmec anii de şcoală. Păţanii, în fond mărunte, care povestite altcuiva străin de clasa noastră i-ar fi părut poate total neinteresante. Pentru noi avea haz însă fiecare gest şi cuvânt. În fine, cred că înţelegeţi ce vreau să vă spun, e vorba de aed inefabil pur şcolăresc care dispare o dată cu terminarea ultimei clase. Precum vedeţi, pentru moment uitasem unde ne aflăm, uitasem de *balaur,* de moş Clementi şi de câinii săi. Câinii însă nu înrirziară să ne aducă aminte ei înşişi de existenţa lor. Prima i-a observat Sina-

— Lupii! Priviţi!

Se opriseră la marginea pădurii. O dată cu apariţia lor reveni şi senzaţia, cam apăsătoare, de nesiguranţă. Ca să vorbim deschis, o dată cu venirea nopţii un fior rece ni se strecură de-a lungul şirei spinării. Prea arau multe lucruri ciudate împrejur şi prea eram noi nişte copii neştiutori. Lupii ne priveau raminind nemişcaţL Aveau multă răbdare. Ce îi îndemna oare să ne observe cu atâta insistenţă? Era instinctul fiara care urmăreşte prada sau, văzându-ne, în instinctul lor confuz şi tenebros licărise amintirea vieţii domestice de altădată a înaintaşilor lor?

— Aproape că mi-e teamă *şi mi* ating de radio! se phnse Valentina. Am mereu impresia că a intrat în el ceva străin.

— Prostii! Dă-l încoace, zise Goar, şi puse Bucureşriul, unde se transmitea un concurs *Cine ştie câştiga.*

— Ei, curajos ca rine rine mai e? se extazie Valentina.

Concursul însă nu era prea interesant de astă dată. O tema prea de specialitate, ceva în legătură cu gramatica istorică, daca-mi amintesc bine.

Am mai stat puţin şi apoi ne-am pregătit de culcare. Primul de gardă era cunoscuta extremă. Goar îl sfătui să ne trezească la cel mai mic semn că s-ar întâmpla ceva suspect şi apoi se lungi lângă mine.

— Fetelor, zise^Valentina, să vă pun o muzică?

— Mai dă-o-n colo! protestă Goar. N-am avut destulă?

— Bine, excelenţă, nu pun muzica. Poate vreţi să ne spuneţi o poveste?

— Mi-e dor de pisicile mele, zise drăcuşorul.
— Păi, una-i cu tine, aici.
— Mai am două, una albă şi alta neagră.
— Şi cum se numesc? ’
— Pisicuţa albă şi pisicuţa neagră, cum altfel?
— E clar, zise academicianul. Bătrâne, dormi?

Bătrânul eram eu. Nu dormeam» L-am întrebat ce vrea. Îmi şopti că-l doare puţin urechea dreaptă» L-am sfătuit să se culce pe ea, căldura ajută în asemenea cazuri. Ochii mi se închiseră şi, încă pe jumătate treaz, gândii: uite acum voi adormi şi voi visa iar că gonesc pe un cal de şah de-a lungul unui câmp împărţit în pătrate albe şi negre...

între timp Zoli făcea de gardă cu toată seriozitatea. La început dădu ocol colibei de câteva ori, scrutând încruntat întunericul. Lupii dispăruseră şi, după cum mărturisea mai târziu, se simţea singur. Ar fi preferat să-i vadă la marginea codrului, cum stăteau de obicei, pândind cu ochii lor de foc. Apoi făcu vreo câteva eschibiţii cu mingea, la lumina focului. În fine se aşeză pe ceea ce numeam noi „fotoliul de gardă”, un buştean scund, destul de comod, se rezemă de peretele colibei şi puse pe genunchi „Mersul trenurilor* lui Goar, iar deasupra foile jurnalului de gardă.

20. JURNALUL LUI ZOLI

„Ce naiba, sa scriu? E aproape ora unsprezece şi toate ideile m-au părăsit... Se pune întrebarea, le-am avut vreodată? O, da... De obicei am o mulţime de idei, numai să nu mă siliţi să le pun pe hârtie că atunci fug toate. Nu ştiu de ce. Adică ştiu: se intimidează...

Iată că am rămas aici şi aşteptăm balaurul. Iar balaurul nu vine. Păi, bineînţeles, ce-i prost? Să n-aibă pace după aia, să vină tot felul de nechemaţi să-l vadă, să-l admire, să-i ceară autografe... Balaurul, prin excelenţă, e un animal singuratic, dacă mă pot exprima astfel... Sper că-mi permiteţi! Şi dacă nu-mi permiteţi eu tot voi vorbi. Deci balaurul, ca animal solitar, retras, trăieşte* de obicei prin văgăuni neumblate. Aici fac o paranteză: n-am de gând să scriu un tratat despre balauri, totuşi, câteva idei călăuzitoare nu strică, mai ales dacă avem în vedere confuzia ce domneşte în părerile despre balauri, în special de când în această treabă s-a amestecat academicianul Goar.”

Revin la balauri. Sunt animale paşnice şi-şi petrec majoritatea timpului scărpinându-şi pe rând cele şapte capete. Nu e treabă uşoară, vă asigur* Din când în când mai ies şi la lumină — o sută de mii de caracatiţe, au reapărut lupii, ce bine-mi pare — ziceam că uneori balaurii ies la vânătoare ca să răpească «de prin feudele apropiate o fecioară sau două. De cele mai multe ori fecioarele sunt lăsate în plata domnului, nimeni nu-şi bate capul cu de şi, de altfel, n-o duc rău în castelul balaurului, mai deretică şi ele o dată pe lună, încolo trândăvesc cât e ziulica de mare, ori stau să bârfească.

Uneori se mai găseşte şi câte un burlac nesăbuit care declară război balaurului, de dragul fetelor, iar balaurul, îngăduitor, se lasă bătut, căci e bucuros să mai* scape de câte una din frumoasele castelului; altfel ar ajunge să iţW mai încapă de ele... însă nesăbuitul de flăcău se nenoroceşte, căci părinţii şi rubedeniile fecioarei salvate i-o vâră cu forţa pe gât, şi până la urmă bietul, după ce a salvat-o, e nevoit s-o ia şi de nevastă...

Şi aici mi-a secat total inspiraţia. N-aş mai fi în stare să scriu im rând, chiar de-ar fi să plesnesc. Dragii mei colegi sforăie de zor în colibă, iar eu îi păzesc.

Mi-e dor de *una mică,* adică de un meci între prieteni, în care scorul să n-aibă nicio importanţă. De câteva minute am impresia că undeva pe aproape, nu ştiu unde anume, se petrece ceva.

Prietenii mei, cei doi lupi, au dispărut iarăşi. Timpul trece îngrozitor de încet. A căzut o stea. Încă una. Dar ce naiba se petrece *acolo?* Deşi mi se cam zbârleşte părul, mă voi duce să vad şi cu ocazia asta voi bea şi niţică apă să-mi mai treaca somnul...

21. NOAPTE NELINIŞTITĂ

— Victor... Victor... Victor!... Trezeşte-te, Victor! şoptea cineva la ureche. Era Goar. În acelaşi timp mă scutura uşor de umăr.

Am deschis ochii, dar în primele clipe mea mai călăream pe calul meu de şah şi n-am priceput ce se întâmplă.

— Da... da, da! Ce e?

— Nici eu nu ştiu... Se petrec unele lucruri... Radioul Valentinei a pornit iarăşi singur să cânte, şi asta m-a* trezit.

Goar ţinea în mână micul aparat care fâsâia încet.

— Vezi, e închis, zise Goar, şi totuşi recepţionează... Am învârtit butonul până am găsit un loc pe scală, fără emisiune. Şi mai este ceva...

— Ce mai este?

— Zoli a dispărut!

Dintr-un salt am fost afară amândoi. Focul se stinsese, era întuneric beznă, căci luna stătea rătăcită între munţi, iar Zoli nu se vedea nicăieri.

— Poate se ascunde ca să ne sperie, am, şoptit.

— Dar focul? Nu trebuia să-l lase să se stingă.

Am zgândărit cenuşa până ce am dat peste ceva tăciuni şi am pus deasupra ramuri subţiri.

— Priveşte, lupii sunt acolo, îmi zise Goar.

— Tot e bine...

— Şi i-am spus să nu se depărteze, şi să ne trezească la cel mai mic semn...

— Foile, Goar, foile! am zis, ridicând de jos foile pe care mâzgălise Zoli.

Deodată, în uşa colibei apăru Valentina

— Ce s-a întâmplat? bombăni ea somnoroasă.

— Nimic. Citeşte, Victor, ce scrie acolo.

Am parcurs repede trăsnăile fotbalistului cu privire la balauri până am dat de pasajul unde scria: „De câteva minute am impresia că undeva pe aproape, nu ştiu unde anume, se petrece ceva” Deci a plecat singur... să bea apă! mormăi Goar.

Bineînţeles ca am jnceput să-l strigăm pe Zoli, din toate puterile. Apoi fetelor le dădură lacrimile, şi tocmai asta ne mai lipsea! Situaţia părea a fi cu adevarat gravă; pur şi simplu nu-mi închipuiam ce se putuse intimpla. După primele momente de zăpăceală am facjit un plan de cercetări, Intii era vorba să ne împărţim în două echipe, dar ideea aceasta căzu.

— E mai bine să rămânem împreună, a zis Goar, şi spusele sale sublimară seriozitatea situaţiei.

22. CUM L-AM GĂSIT PE ZOLI

M i-ar fi aproape imposibil să vă istorisesc exact condiţiile în care l-

am găsit pe Zoli. Am petrecut o noapte înfiorătoare, căutându-l peste tot, strigându-l fără încetare; de câteva ori am trecut foarte aproape de el, dar cauza pentru care n-a putut răspunde la apelurile noastre disperate o veţi afla ceva mai jos.

Niciunul dintre noi n-ar dori să mai petreacă o asemenea noapte. După câteva ceasuri de căutări eram convinşi că amicul nostru dispăruse definitiv dispăruse, acesta este cuvântul potrivit, dacă luăm în consideraţie împrejurările mai mult decât ciudate în care ne aflam. Blestematul de *balaur* devenise dintr-o dată o realitate şi numai el putea fi vinovat în chestiunea dispariţiei lui Zoli, aşa ne gândeam. De tristeţe, aproape că uitasem de orice teamă, lăsasem la o parte toate precauţiunile şi alergam dintr-o parte în alta, strigând şi scormonind întunericul cu ajutorul lanternei.

Către dimineaţă, morţi de oboseală, ne-am întors la colibă, ne-am aşezat în jurul focului şi am tăcut câtva timp.

— Eu nu plec de aici atâta timp cât nu ştiu ce s-a întâmplat ’ cu Zoli, zise în sfârşit Goar.

— Nici eu, zise Şina.

— Nici eu...

— Nici eu...

După un scurt răgaz am reluat cercetările De data asta ani urcat pini sus pe munte, strigând mereu cu vocile noastre răguşite. Am coborât şi ne-am îndreptat către pădurea trăsnită, deţi mai fy. Sesem de două ori pe acolo. Trunchiurile arse tăceau, nici ecoul nu răsuna pe acolo. Se luminase bine de ziuă.

Apoi ne-am îndreptat spre albia torentului secat. Şi pe acolo mai trecusem o dată sau de două ori, în timpul nopţii. Am străbătut pădurice până am dat de fâfia aridă, vânătă, apoi am străbătut o altă pădurice, în care albia torentului se pierdea, fi am regăsit-o din nou, mergând tot în sus, o dată cu a două fâfie stearpă, mărginită la stânga de cei mai frumoşi fi mai înalţi copaci din câţi văzusem vreodată. Am înaintat *fără* oprire în sui, în direcţia peşterii, fi dintr-o dată... ce credeţi *că am* văzut? L-am văzut pe Zoli. Stătea în picioare, chiar în mijlocul albiei torentului secat, ţinea mâi-

’ ni le pilnic la gură şi striga. Noi înaintam de-a lungul pădurii de pe

utfriga, când l-am văzut. Cum v-am «pun, Zoli ţinea mâinile la gură «j «riga din răsputeri, noi însă, deşi ne aflam la mai puţin de cincizeci de metri *nu auzeam nimic, K font* un nou moment de stupoare ţi de spaimă.

— Zoli l „, Zoli!... Zoli!... am strigat toţi *ţi ne-am repezit* la el. Ciudat era că extrema stătea nemişcată, nu venea *în întim*pinarea noastră, *ţi când ne-am mai* apropiat am văzut că face *nişte temne* disperate cu *mâinile, ca* ţi cum ar fi vrut să ne oprească, iar buzele safe se mişteau, ne strigau nu ftiu ce *ţi* noi totuţi nu auzeam nimic.

— Staţi! urlă Goar. Opriţi-vă!

Ne aflam la vreo douăzeci de păţi de Zoli, *ţi pe* chipul său se afla întipărită o expresie de groază cum n-am mai văzut niciodată. După ce ne-am oprit locului însă, Zoli s-a mai liniştit, braţele sale căzură, apoi îşi acoperi faţa cu mumie. Goar porni atunci către dânsul, dar în aceeaşi clipă Zoli întinse iar mâinile, spre a-l opri, «iar buzele sale urlară iar un „Nu! Nu!” mut. Goar se opri iar şi o dată cu el noi toţi. Zoli ne făcu semn cu mâna să stăm acolo.

— Dar ce s-a întâmplat? strigă Goar.

Zoli duse mâna la urechi şi făcu semn că nu aude. Apoi arătă spre noi şi făcu nişte gesturi care trebuie că însemnau „Voi auziţi ce spun eu?” Îi răspunserăm toţi prin gesturi că nu şi apoi voirătn să ne apropiem de dânsul, şi iarăşi el ne făcu îngrozit semn sa ne oprim. Atunci Goar îi făcu semn sa vină el, şi Zoli ne făcu semn să fim atenţi... Apoi făcu un pas în direcţia noastră şi deodată o forţă invizibilă îl reţinu în loc şi-l respinse înapoi. Era ceva, pur şi simplu, de necrezut. Apoi Zoli ne făcu semn iar să fim atenţi şi încercă să meargă în direcţia opusă. Aceeaşi forţă îl respinse înapoi. Zoli se aşeză pe un bolovan şi făcu un gest de totală neputinţă.

— Goar, tu înţelegi ceva? am întrebat.

— Nimic, dar tu?

— Zoli se află într-un fel de capcană nevăzută, am zis eu.

— Să mergem la el, zise Goar.

— Mai bine nu. Să mai aşteptăm. Vezi bine că el se teme să nu păţim şi noi la fel ca dânsul, de aia ne opreşte să înaintăm. Atâta timp cât noi suntem liberi şi el are şanse să scape...

— Prostii! Şanse!... O să-l scoatem de acolo cu orice preţ.

— Bineînţeles!

Zoli se ridică în picioare şi ne făcu iarăşi semn să rămânem acolo. Apoi începu să explice un lucru foarte încurcat, nu pricepurăm nimica.

Era aproape de răsăritul soarelui. Vedeam deasupra munţilor razele lunecând paralele peste brazi, coborând încet spre noi. Trecu o jumătate de ceas. Lumina soarelui se prelinse pe stâncile unde se afla peştera şi cobora încet, încet, către noi. Apoi o rază inundă în lungime albia torentului şi în clipa aceea l-am văzut pe Zoli ridicându-se şi luând-o la fugă în direcţia noastră. Forţa ce-l reţinuse acolo dispăruse într-o clipă, ca prin farmec. Zoli alerga din răsputeri şi căzu în braţele noastre. Bolborosi ceva, n-am înţeles ce, şi-şi pierdu cunoştinţa. L-am ridicat şi l-am dus până la iarbă, l-am întins acolo, i-am dat palme, i-am făcut respiraţie artificială. În fine se ridică şi păşi ca beat. Nu spuneam nimic, nu-l întrebam nimic. Îl susţineam de subsuori, căci abia putea să meargă. Când am ajuns la colibă l-am culcat, l-am învelit în pături. Zoli a închis ochii şi a adormit imediat. Ne-am culcat toţi şi în câteva minute toată expediţia dormea adânc, sfârşită de oboseală şi emoţii. Vă spun, n-aş vrea să mai trec printr-o asemenea noapte!

23. ZOLI MĂNÂNCA

Prima care s-a trezit a fost drăcuşorul. S-a strecurat până la Goar şi i-a răsucit puţin mina stângă, să vadă cât e ceasul. Era ora două fără un sfert. Goar tresări, deschise ochii şi se scărpina la ceafă. Mă treziră şi pe mine. Numai Zoli şi Valentina îşi continuau somnul. Goar o îndemnă pe Şina să pregătească o masă cât mai reconfortantă. Când totul fu gata dădurăm deşteptarea şi pentru Valentina şi fotbalist. Zoli se frecă la ochi, ne privi, în fine un zâmbet îi lumină faţa.

— Am avut un vis... ai, ai, ai! Cât e ceasul? Se ridică în coate şi cercetă chipurile noastre. Ori te pomeneşti că n-a fost vis?! Ia stai puţin, parcă eram de garda... Trebuia să te trezesc pe tine, Victor, şi... Mai, să ştii că n-a fost vis!

Noi tăceam. Un fel de cărăbuş năvăli zbâmâind în colibă şi începu să se izbească de pereţi, ameţit. Nu izbutea nicicum să nimerească fereastra.

— A căzut în capcană, nenorocitul, mormăi Zoli. Parcă aş fi eu.. Asta-

noapte...

— Povesteşte-ne!

— Daţi-mi întâi să mănânc!

24. ZOLI POVESTEŞTE

— Cum aţi văzut şi din ce arm scris în jurnal, începu Zoli, din ceea ce am scris ieri-seara despre *balauri.* — aţi citit sper, nu?

— Că am citit e puţin spus. Am studiat şi ne-am însuşit în întregime tezele tale cu privire la balauri... confirmă academicianul.

— Foarte bine! Deci, cum aţi văzut, undeva, nu departe începu să se întâmple ceva...

Discipolul lui Ivansuc îşi luase o poză, comică de bunic care povesteşte nepoţilor. Cu toate acestea relată absolut exact impre* jurările care-l duseseră la starea în care-l aflasem dimineaţa. Con-l ţinui această relatare:

— Nu vă pot explica ce anume se intimpla. Era ca şi cum î nişte pisici ar fi alergat prin frunze uscate, nişte foşnituri şi trosnete care-mi înţepau parcă urechea. Dar de unde frunze uscate în! toiul verii?

— Şi de unde pisici? interveni drăcuşorul.

— Vă rog să nu fiu întrerupt, ceru Zoli cu gravitate. M-am ridicat, căutând să-mi dau seama de unde vine *foşnetul.* De fapt nu era un foşnet, mai mult, părea a fi o suită de mici descărcări electrice; nu pot explica în niciun fel acel sunet... Părea că vine din toate direcţiile, şi atunci m-am gândit să merg la izvor sa beau apă şi în acelaşi timp, poate, descopăr sursa *foşnetului.* Trebuie să adaug ca pe măsură ce înaintam, intensitatea lui nu creştea de loc, deci practic nu mă apropiam, dar nici nu mă depărtam de el. Asta m-a cam pus pe gânduri. Am băut apă şi am ascultat. Părea a fi, ca şi înainte, într-o apropiere foarte, foarte, imediată, dar de data aceasta mi s-a părut că răsună mai tare din direcţia torentului secat, şi iată-mă îndreptându-mă într-acolo...

— Era vorba să ne trezeşti imediat ce simţi că s-ar întâmpla ceva suspect, îl mustră Goar. Nu te-ai gândit că, părăsindu-ţi postul, pui în primejdie securitatea taberei întregi?

— Ca să fiu sincer, nu m-am gândit... Iniţial m-am dus să beau apă, la urma urmei nici nu mă interesa chiar atât de tare *foşnetul* acela blestemat. Aflându-mă la izvor însă, mi-am propus să mai fac câţiva

paşi... l-am făcut şi apoi am mai făcut câţiva, şi deodată mi s-a părut că văd ceva cât se poate de ciudat. Subliniez, mi s-a părut, căci eram departe de acel ceva, şi ca să mă conving a trebuit să mai facă vreo câţiva paşi... Spun toată povestea cu paşii pentru a obţine circumstanţe atenuante din partea neîndurătorului Goar... Ce am văzut?

Aici, Zoli făcu o pauză de efect, trase aer, ne privi pe toţi, pe rând.

— În faţa mea, de-a lungul albiei torentului, se ridicase un zid! Cel puţin aşa mi s-a părut în prima clipă. Un zid de o culoare incerta, oarecum albicioasa, un zid uriaş, partea de sus nu i-o vedeam. Intii de toate m-am frecat la ochi, mi-am muşcat degetele şi m-am strigat de câteva ori pe nume ca să mă trezesc. Da, eram eu, Zoli T. Marinca, treaz, şi, după toate aparenţele, în toate minţile, beat de asemenea nu cred să fi fost... M-am dus bineînţeles înainte, să văd mai bine, să cercetez. Pe măsură ce. Mă apropiam îmi dădeam seama că nu e vorba de un zid de piatră, ^fier sau din alt material solid. Părea a fi ca o uriaşă barieră de ceaţă, în interiorul căreia era o frământare puternică, o mişcare, o vibraţie. ^.. Ei, dar foşnetul se auzea de undeva de dincolo... Mi s-a făcut frică, da, recunosc. Şi pentru a o învinge, pentru a mă învinge pe mine însumi, m-am repezit înainte... O forţă irezistibilă mă supse deodată şi mă ţintui locului! Mă aflam în mijlocul acelei mase cenuşii, mişcătoare, impalpabilă, dar care nu era nici fum, nici ceaţă; n-avea niciun gust sau miros deosebit. Respiram liber ca şi înainte, dar nu mai puteam face niciun pas...

Că era să leşin de spaimă, că mă socoteam definitiv pierdut, asta cred că nu e nevoie să mai spun. Am vrut să ţip, să urlu, dar am constatat că glasul mi se întoarce înapoi în gât. Masa fumurie ce se mişca împrejurul meu *nu primea* sunetul, îl *respingea.* M-am aşezat, asta se putea, <mi-am pus faţa pe genunchi, mi-am acoperit capul cu mâinile şi am aşteptat. Nu se întâmpla nimic. Imediat ce pătrunsesem în *zid, foşnetul* dispăruse. Nu se auzea absolut nimic. Tăcerea absolută e înspăimântătoare. Nu vă doresc s-o *auziţi...*

în acelaşi timp, pierdusem complet noţiunea timpului. În capul meu se produsese parcă o răsturnare ciudată. Nu ştiu de ce mi se părea că *mă întorc înapoi,* că lucrurile *merg invers...* în orice caz, mi se părea că n-are niciun rost să mă gândesc la timp, la ore. De aceea n-aş putea

spune că timpul cât am stat acolo mi s-a. Parut o veşnicie, fiindcă această veşnicie, zi, oră, minut, n-avea niciun sens pentru mine în clipele acelea. Părea că mă supun altor legi, în care timpul e înlocuit prin altceva... Dar prin ce?

Brusc mi-am dat seama că se face lumină şi că *zidul* se topeşte cu repeziciune. În câteva clipe n-a mai rămas nimica. Văzduhul devenise limpede împrejurul meu. Am crezut că mă pot ridica să plec, dar nu, forţa nevăzută mă ţintuia cu aceeaşi putere. Cu toate acestea, speranţa îmi revenise când v-am văzut pe voi. Am făcut tot posibilul ca să vă opresc, să nu cădeţi şi voi în capcană. Apoi a răsărit soarele. Şi în clipa în care razele lui au atins locul unde mă aflam, am simţit că forţa străină ce guvernase asupra mea dispare, se topeşte, aşa cum se topise înainte *zidul.* M-am ridicat, am fugit la voi, apoi puterile m-au părăsit şi...;

25. CÂINII LUI MOŞ CLEMENTI SE AGITĂ

— Prin urmare, acesta a fost *balaurul!* ofta Goar. A fost şi s-a dus... L-am scăpat! Te invidiez, Zoli, ai fost singurul care l-ai văzut.

— Mă invidiezi degeaba, academicianule. Din partea mea ţi-aş fi cedat locul bucuros.

— Şi când te gândeşti că următorul *balaur* vine abia după optsprezece ani, se întrista Goar.

— Dacă mai vine!...

— Vine sigur. Îşi respectă cu stricteţe itinerarul.

După ce termină de povestit. Zoli lua mingea şi făcu nişte exhibiţii pe iarbă. Buna dispoziţie îi revenise. Părea că o dată cu povestea se debarasase în întregime de oboseală şi spaimă.

— Sunt în plină formă! declara el. Nici nu simt că n-am dormit toată noaptea. Serios, îmi vine sa cred că am visat.

Aventura lui Zoli atesta în mod neîndoios existenţa, ca să spun aşa, a *balaurului.* Regretam cu toţii că dormisem ca nişte fleţi, în loc să pândim, mai ales că toate semnele îi prevesteau sosirea. O bună parte din vină îi revenea lui Zoli care, în loc să ne trezească, luase pe cont propriu aventura. Dacă am fi fost cu toţii de faţă, cine ştie, poate am fi făcut observaţii interesante — oricum, zece ochi văd mai mult decât doi — şi în acelaşi timp cred ca fi evitat întorsătura neplăcută din noaptea

precedentă. Aşa însă picla misterului se îngroşase şi mai mult în jurul *balaurului,* în jurul lui moş Clementi, a clinilor săi, chiar a colibei sale. Lrarn ^convinşi ca *balaurul trecuse,* şi că n-aveam ce mai aştepta. O dată cu *balaurul* trebuie ca dispăruse suita de fenomene ciudate, care-l prevestiseră. Nu era nimic de făcut, trebuia să ne pregătim e plecare. Bine cel puţin că. Descoperisem la ce se referea semnul de întrebare de pe harta bunicului. Ce n-aş fi dat să ştiu dacă el, bunul meu, asistase la apariţia vreunui *balaur*!... Ori poate auzise e ar gura ui moş Clementi câte ceva în legătura cu cele ce se petreceau acolo?

E to$. Pu^. “ “ trişti. Scăpasem ocazia şi nu mai era

S zle ’ Cine întâmplase după ce căzuse în

Hotărâram să plecăm a doua zi, la ora amiezii, către casa. Dimineaţa urma să întreprindem o ultimă cercetare a locului unde Zoli îşi trăise ciudata aventura.

Seara era liniştită şi câtva timp ne-am plimbat prin împrejurimile colibei, flecărind pe teme diferite. Ne era dor de casă, părea că trecuse o veşnicie de când ne îmbarcasem în dimineaţa aceea pe trenul forestier care ne-a adus la Vama Tătarului.

Deodată, un urlet formidabil izbucni undeva în pădure. Atât de neaşteptat răsunase, în pacea şi liniştea dimprejur, că ne-am oprit încremeniţi, privind surprinşi şi speriaţi unul la celălalt. După câteva minute, urletul se repetă.

— Parcă ar fi însuşi câinele din Basckerville! şopti academicianul. Repede, la colibă!

Eram nu departe de reşedinţa noastră. Ca să ajungem până acolo, să strângem surcele şi să facem un foc bun, ne-au trebuit cel mult cinci minute. Focul, în mai toate ocaziile, e un element pozitiv, încurajator. Trebuie spus ca nu ne speriase atât urletul în sine, cât timbrul înspăimântat, lugubru, al acelui glas ce răsunase în pădure, nu departe de noi. Ne revenirăm repede şi privind flăcările ce dănţuiau frumos, începurăm a face glume pe socoteala noastră, bieţii copii rătăciţi prin codru, departe de mămica şi de pătucul lor. Când consideram că de fapt nu s-a întâmplat nimic — la urma urmei, nişte urlete în pădure: ce poate fi mai firesc? — se petrecu un lucru ciudat, care readuse neliniştea şi temerile în sânul nostru.

Prin poiana în mijlocul căreia se afla coliba, trecură în goană cei doi lupi, descendenţii clinilor lui moş Clementi, foarte aproape de noi, de foc. Păreau a fi urmăriţi — căci alergau mâncând pământul şi dispărură în direcţia pădurii trăsnite. Aşteptam, privind în direcţia opusa, să apară, din clipă în clipă, urmăritorii, dar aceştia întârziau, ori pur şi simplu nu existau. După câtva timp cei doi lupi se iviră iarăşi în goană şi dispărură în direcţia opusă. Pur şi simplu nu ne puteam închipui ce spaimă stranie îi gonea dintr-un loc într-altuL

— Ia pune radioul, Valentina, să auzim o voce de om civilizat care să mai risipească tenebrele, zise Goar.

— Să ştii că şi-au pierdut minţile, bieţii lupi, rosti cu multă compătimire Zoli. Dar se prefăcea, era şi dânsul cam speriat, ca şi mine de altfel. Întunericul, cele două urlete, goana jlispemta a animalelor, toate creaseră o atmosferă neobişnuită „plină de hon de gheaţă.

Radioul Valentinei funcţiona din plin — transmitea muzica de dans — vă puteţi închipui ce bine se potrivea cu momeu" tul acela.

Drăcuşorul îşi mângâia mâţa ei neagră şi stătea lângă mine, ceea ce îmi dădea oarecum curaj. Începeam să mă simt bărbat, având-o sub ocrotirea mea pe Şina şi, o dată cu ea, mâţul negru.

— Stai, opreşte radioul! strigă academicianul. Linişte!

O vânzoleală stranie se iscase prin pădur. E, jur împrejur. Părea că vântul clatină ramurile; prin văzduli însă nu trecea nicio adiere. Apoi, ca o nălucă, un animal ce aducea cu un căprior galopă prin marginea poemi. Nişte păsări băteau din aripi prin copaci. Tot felul de strigăte, ţipete, vaiete, se auzeau din diferite părţi, o dată cu ropotul, foşnetul care creştea în fiecare clipă. Toată pădurea se trezise şi părea că vieţuitoarele din ea, cuprinse de o frică inexplicabilă, o luaseră la goană. Astfel, prin poiană începură să gonească felurite năluci în toate direcţiile. La lumina focului nu puteam distinge decât cu multă aproximaţie formele. O vulpe trecu foarte aproape de colibă, făcu un viraj scurt şi se întoarse înapoi. Apoi câţiva mistreţi alergară prin pădure grohăind şi sughiţând, nu i-am văzut, am auzit crengile trosnind sub copitele lor. O dezordine generală stăpânea această* migraţie a fiinţelor codrului. Alergau într-o direcţie, apoi se întorceau, o luau în partea opusă, spre a reveni iar...

Dar ce făceam noi? Bineînţeles, nu alergam încoace şi încolo fiindcă n-avea niciun rost. Ne simţeam prinşi într-un fel de capcană.

— Se pare că abia acum vine *balaurul,* a spus Goar.

Pe cât de mare era agitaţia în pădure, pe atât de completă era inactivitatea în tabăra noastră. Aşteptam. Numai marile cataclisme naturale în stare să provoace o asemenea nelinişte şi spaimă generală. Ce avea să se întâmple? Un cutremur, o erupţie vulcanică? Din când în când deschideam radioul. Posturile noastre emiteau normal. Vocea crainicului ne mai liniştea puţin. Apoi închideam aparatul şi rămâneam cu urechile ciulite. Ne aşezasem în jurul focului, nu ştiu de ce ne era teamă să intrăm în colibă. Cei doi lupi, care goniseră şi ei un timp ca nebunii în toate direcţiile, se opriseră acum foarte aproape de noi. La răstimpuri scoteau un scheunat straniu şi se târau pe burtă, apropiindu-se tot mai mult. Se părea că, în faţa neliniştei şi a spaimei ce cuprinse codrul, instinctul de fiară cedase locul vechiului instinct domestic canin al părinţilor lor. Deveniseră iarăşi câini. Drăcuşorul avu chiar fantezia să-i strige: „cuţu-cuţu”.

Deodată, radioul Valentinei începu să emită singur, fără sa fie deschis. Micul aparat scotea un vuiet prelung, ce creştea şi descreştea; alte posturi nu se mai auzeau.

— Hotărât lucru, se apropie sfârşitul lumii, zise Zoli.

.. Adevărul este că nu ne ardea de glumă. Nu ştiu dacă e cazul?? nu sincer, dar cred ca, în momentul acela, fiecare dintre noi ar fi preferat să fie acasă şi să afle continuarea acestei întâmplări din gura altuia.

Totuşi, agitaţia din pădure parcă se mai potolise. Numai cei doi câini-lupi rămâneau în preajma noastră, ca şi cum ar fi descoperit iarăşi farmecul vecinătăţii umane. Ce interesant ar fi fost să înţelegem jocţil obscur al instinctelor.

Radioul Valentinei tăcu şi el pe neaşteptate. Goar răsuci butonul de contact, dar constată că nici acum celelalte posturi nu se aud. Fenomenul pe care noi nu-l simţeam şi nu-l înţelegeam continua să se petreacă undeva în afara capacităţii noastre sensoriale, dar în acelaşi timp în imediata noastră vecinătate. În acelaşi timp... un fel de a spune. Câte gânduri ciudate ne trecuseră prin cap de când devenisem vânători de *balauri.*

Goar, de pildă, avu o idee nostimă în legătură cu noţiunea de timp, de clipă prezentă. Noi trăim în clif>a prezentă; viitorul şi trecutul sunt dimensiuni teoretice, practic impalpabile. Nu poţi să-ţi întinzi braţele lateral şi să spui că mâna stângă e cu trei secunde în urmă, iar mâna dreaptă cu trei secunde în viitor, deşi n-ar fi un lucru lipsit de interes... Dar dacă pe pământ, în lume în general, sunt posibile alte existenţe, a căror *clipă prezentă* ca noţiune convenţională, dar şi absolută, repet, a căror clipă prezentă e, să zicem, cu un ceas în viitor, faţă de *clipa noastră prezentă?* S-ar părea că decalajul existent între *clipa noastră prezentă şi clipa lor prezentă* chiar dacă e de numai un ceas sau un minut, e o stavilă la fel de dificilă ca un mileniu. Ca să învingi acest decalaj de — să zicem — un ceas ar trebui în primul rând să opreşti în loc *timpul lor, clipa lor,* ceea ce este imposibil, sau să grăbeşti *clipa noastră prezentă,* lucru la fel de greu realizabil. Şi oare toate aceste *clipe prezente,* dar care în raport cu timpul nostru se află în decalaj cu anumite intervale, nu ascund alte lumi materiale, alte existenţe, alte civilizaţii?

26. ORA LA CARE APAR BALAURII

Deasupra pădurii se lăsase o tăcere densă, o încremenire totală. După agitaţia de mai înainte, liniştea avea într-adevăr ceva ireal şi ameninţător. Ca un amănunt: radiqul Valentinei refuza cu încăpăţânare să prindă vreun post. Câinii-lupi se retraseră încetul cu încetul şi de la un timp nu-i mai văzurăm. Ne-am luat inima în dinţi şi ne-am dus până la locul unde în noaptea trecută Zoli văzuse înălţându-se *zidul.* Nimic. Nimic neobişnuit.

Ne-am întors în tabără şi din rămăşiţele proviziilor am pregătit ultima cină pe acele meleaguri.

— Ascultaţi! zise deodată drăcuşorul. De câteva minute se petrece un lucru pe care nu-l înţeleg de loc... Pur şi simplu, mi se pare că *vă aud gândurile!...*

— Asta nu e nimic, zise Zoli. Fleac. Se întâmplă ceva şi mai grozav. Priviţi: luna răsare pentru a doua oară şi încă din alt loc! Ce părere aveţi?

Ce părere putem să avem? La drept vorbind începea să nu ne mai mire nimic.

într-adevăr, aproximativ în direcţia peşterii pâlpâia o lumină asemănătoare celei care precede răsăriturile de lună pe mare. Era un joc straniu şi ireal de raze care ţâşneau brusc parftru a se stinge în clipa următoare.

Şi atunci am simţit şi eu cum în mintea mea palpită gândurile şi întrebările celorlalţi. Mi se părea că simt pulsul alarmat al Şinei, apoi un lucid: „Să fim calmi... Să vedem! Să aşteptăm!...” al lui Goar. Apoi gândul lui Zoli: „Nu cred!... O sută de mii de caracatiţe!... Le mănânc pe toate, dacă... Dacă răsare luna pentru a doua oară!...

„Nu mi-e frică! spunea Valentina. Şi totuşi ar trebui să-mi fie!...” între noi se stabiliseră deodată legături nevăzute; se realiza un străvechi vis al omului, acela de a comunica cu sèmenii săi fără ajutorul intermediar al cuvântului. Dar cum? De ce? Era vreo legătură între asta şi cel de al doilea răsărit de lună — dacă într-adevăr era vorba de aşa ceva?

A fost destul ca Goar să gândească „Să *mergeri într-acolo”,* şi o pornirăm încet.”

Nu, nu era vorba de al doilea răsărit al lunii! Era cu totul altceva!

„Am impresia că abia acum vine adevăratul *balauri** gândi Şina, şi toţi o *auzirăm.* De fapt, nu era vorba de *auzit,* în cazul nostru, dar n-am alt termen.

„Dacă vrei tu, spune-i şi *balaur,* eu însă am impresia că asistăm la cel mai fantastic şi mai minunat fenomen din câte a văzut omul”, gindi Goar, şi-l înţeleserăm cu toţii. „De la el provine şi această putere de a ne înţelege cu gândul* — continuă academicianul.

între timp scăpărările se înteţeau şi acuma vedeam clar că totul se petrece foarte aproape de noi, exact în regiunea unde se afla peştera. Ne-am oprit k adăpostul uriaşilor copaci ce crescuseră în partea stângă a torentului secat.

„Se vede că natura nu şi-a istovit încă toate puterile* — gândeam eu — şi Goar se întoarsa către mine şi dădu aprobativ din cap. În acelaşi timp îl auzii:

„Nu, nu... Se vede că există puteri mult mai mari, mai profunde chiar decât energia nucleară... Structura materiei e atât de complexă că, după ce dezlegi o taină, alta, şi mai adâncă, se iveşte...”

Aş încerca să analizez acuma, lucid şi nepărtinitor, * tot ce se

întâmpla cu noi în acele clipe ale apariţiei *adevăratului balaur.*

Primul lucru pe care trebuie să-l notez e că nu mai simţeam nicio urmă de frică. O uriaşă încredere în puterile noastre puse stăpânire pe fiecare din noi. Era o stare de surescitare anormală, recunosc, dar subliniez iar că minţile noastre lucrau cu o luciditate absolută şi într-un chip neaşteptat de activ. Fiecare descoperea într-însul gânduri de care nu s-ar fi crezut capabil, idei interesante, presupuneri pline de fantezie... Nu era, cred, un delir sau, dacă vreţi, era un delir lucid. O undă de încredere în forţele noastre mici, dar omeneşti, şi prin aceasta nesfârşit de mari, ne împingea înainte, şi mergeam să vedem» să cercetăm, să înţelegem. Am înaintat astfel până la marginea pădurii, până nu departe de locul acela deasupra căruia» într-un fantastic joc d. Artificii, razele de lumină ţâşneau, fluturau şi se stingeau, pentru ca peste o clipă de întuneric dens să răsară alee jerbe de lumină, mai vii, mai straniu colorate.?

Al doilea {jju pe care îl notez este că nu ne mai miram. Faptul că începuserăm a ne înţelege cu gândul părea aproape firesc. Devenisem posesorii unei puteri noi, neobişnuite, dar în acelaşi timp profund umane. Părea că toată viaţa noastră de până atunci pregătise această clipă rară de triumf, de mult aşteptată, de mult prevăzută. Cunoşteam fiecare, mai mult sau mai puţin, câte ceva despre telepatie. Zoli obişnuia să se laude că trecătorii pe care el îi priveşte în ceafă în timpul mersului se poticnesc după câteva clipe de încordare a voinţei sale. Ceea ce se întâmpla cu noi depăşea cu mult limitele unui fenomen obişnuit de telepatie, căci comunicarea gândului se făcea instantaneu, fără niciun fel de pregătire sau efort. În legătură cu aceasta vreau să amintesc ca nu verificasem niciodată pe propria-mi piele, ca să zic aşa, fenomenele acestea de telepatie şi hipnoză. Cred că aveam mai puţin de opt ani când asistasem la prima reprezentaţie de prestidigitaţie — iluzionism — hipnotism — fachirism — a maestrului Ro llini;

pe vremea aceea părinţii mei locuiau într-o comună şi venirea scamatorului însemnase un eveniment memorabil în viaţa neînsemnatei localităţi. Maestrul Rollini îmi apăru sub chipul unui diavol atotputernic, care face tot ce vrea: scoate din văzduhul gol bani, ţigări aprinse, vrăbii ori cărţi de joc, opreşte şi dezlănţuie cataclisme, ninsori,

torente; te face să pluteşti în aer, te face nevăzut, ori, dimpotrivă, te inventează... Un singur lucru n-a putut 1 marele scamator: să mă hipnotizeze şi pe mine, sa mă facă să simt că mă mănâncă toţi purecii din lume, ca mor de frig, ori să-mi încleştez mâinile, aşa cum i-a reuşit cu alţii* din sala. De atunci am rămas cu dorinţa vie de a fi hipnotizat şi, în acest scop, am asistat la toate reprezentaţiile de acest gen când am avut ocazia. Mai e nevoie să spun că niciunul dintre *maeştri* n-a reuşit să-mi facă nimic?

Ceea ce se întâmpla cu noi nu era nici hipnoza, nici telepatie, ci o stare superioară, determinată de energia Juminoasă ce scăpăra deasupra peşterii, şi a cărei intensitate se mărea cu fiecare clipă, în al treilea rând, vreau să subliniez că, în afară de ceea ce se întâmpla acolo, împrejur domnea cea mai desăvârşită linişte. Nimic din agitaţia bezmetică dinainte a vieţuitoarelor pădurii, şi aş fi tentat să spun, a pădurii înseşi...

între timp, fenomenul care se întâmpla în regiunea peşterii se transformase dintr-o nălucire tremurătoare, într-o pâlpâire intensă care începu să lumineze pădurea împrejur. N-aş putea să explic culoarea, sau culorile — fiindcă păreau a fi mai multe — acestei lumini, erau nuanţe sau combinaţii cu totul neobişnuite, necunoscute pentru ochiul nostru. Spectacolul se schimba dintr-o clipă într-alta; aici o rază ţâşnea în mijlocul întunericului, proiectată în beznă până la mari depărtări; peste o clipă raza murea şi un glob luminos, ca un bulbuc de săpun, se ivea, se umfla, pentru a se preface în fracţiunea următoare în cercuri suprapuse sau în fâlfâiri neregulate de lumină, ca nişte aripi.

Brusc se produse o schimbare.

Câteva clipe* lumina crescu orbitoare, cercurile se măreau, razele scormoneau întunericul în toate direcţiile. Apoi se făcu beznă.

„Oare să se fi terminat?" gândi Goar.

„Ce vis... ce vis!... gândea drăcuşorul. Când mă voi trezi va trebui să le povestesc... Numai de nu l-aş uita!"...

„În acest caz e un vis în doi, gândi Valentina. E un vis în doi, căci şi eu îl am..."

„Aşa ceva nu se poate povesti, gândea Zoli. Cui îi povesteşti te face mincinos, şi are tot dreptul s-o facă..."

Auzind gindul ilustrei extreme, am tresărit, ca trezindu-mă într-un somn adine, de un mileniu. Ceva începu să mă chinuiască.

„De ce te frămânţi, Victor?" mă întrebă Goar.

„Nu l-ai auzit pe Zoli? A spus... Ei, da, a spus că nimeni nu ne va crede... Goar, Goar! Ce proşti suntem. Fugi repede şi adă aparatul fotografic!..."

A fost destul să-mi termin gândul, că academicianul o şi luase la goană.

„Dar dacă nu va mai fi nimic?" Întrebă Şina.

„Va fi... priveşte!"

27. ACESTE FLĂCĂRI AU MEMORIE

Înainte de a termina de povestit ultimele amănunte ale acestei întâmplări, simt nevoia de a face o mică oprire, obosit, ca un alergător pe cinci mii de metri care înaintea ultimei turnante simte că i se taie picioarele. Uneori când îmi amintesc cele întâmplate în vara trecută îmi vine să surâd.

„Toate acestea nu s-au întâmplat niciodată! îmi zic. A fost o închipuire, un vis, o părere. Asta în prima clipă. Dar ce te faci, continui apoi, căci şi Zoli, Goar, Valentina şi Şina au avut acelaşi vis!... Şi faptul că noi cinci asaltăm acuma cu iureş — studenţi fiind — porţile ştiinţelor pentru ca viitoarea întâlnire cu *balaurul,* peste optsprezece ani, să ne găsească bine pregătiţi, se datoreşte, în parte, aceluiaşi *vis.*

Peste optsprezece ani, cinci tineri savanţi se vor prezenta în locul acela: un eminent matematician şi fizician — aţi ghicit: Goar; un medic — acesta nu poate fi decât Zoli, care l-a urmat' în carieră pe idolul său, Ivansuc; o frumoasă *doctoră* în ştiinţele naturii — Valentina; o erudită chimistă — desigur drăcuşorul; şi un îndrăzneţ geolog — eu. Da, peste optsprezece ani, cinci tineri — încă tineri — ţinând ştiinţele în degetul mic, iar împreună cu dânşâi poate şi alţii, căci am mai avea nevoie de un geograf, de un arheolog, de un speolog şi de încă câţiva — vor fi punctuali la mtâlnirea cu *balaurul,* hotărâţi să-i smulgă cu orice preţ tainele, care, cine ştie, poate vor aduce noi, nemărginite orizonturi, în cunoaşterea structurii materiei...

Dar daţi-mi voie să mă reîntorc la obiect. Mi se pare că am rămas la momentul când Goar revenea în goană cu aparatul său de fotografiat.

Era şi timpul. Căci *balaurul* începuse să desfăşoare alte forţe mai spectaculoase, mai copleşitoare...

Din locul unde tremuraseră razele de lumină, ţişm o jerbă de flăcări ce începu să urce foarte încet, descriind o curbă uriaşă până se uni iar cu pământul, jos, cam în locul unde albia torentului dispărea, rămânând suspendată în văzduh ca un uriaş curcubeu arzător.

Eu spun *flăcări,* deşi tot aşa de bine l-aş putea spune *lumină,* ori altfel. Impresia era că această lumină *curgea,* ieşind din pământ nu departe de noi, aproximativ din locul unde era peştera, pierzându-se în pământ mult mai jos, după ce descria un fel de curbă în văzduh. Nu pot preciza culoarea acestei apariţii, căci, la fel ca şi razele dinainte, nu aducea cu niciuna. Din culorile cunoscute. În interiorul acestui foc era o ciudată mişcare de rotaţie, care crea mici vârtejuri cu nucleu mai luminos decât restul arcadei. Cum am spus însă, simţeam că acest foc, această lumină curge. Lungi draperii de flăcări, de lumină, se suspendau până la pământ, astfel că de fapt aveam în faţa noastră un uriaş ecran luminos. Spun ecran, avind în vedere cele ce urmează...

Vreau să mai adaug că nu simţeam niciun fel de căldură şi nicio urmă de dogoare, ceea ce arată că *balaurul,* daţi-mi voie să-i spun astfel, nu era de aceeaşi natură cu focul, nu părea a fi o ardere, o combustie. În plus, totul se desfăşura fără cea mai mică urmă de zgomot care să trădeze arderea.

Auzii în acest sens şi gândul lui Goar:

„Aceasta nu e nici lumină, nici foc... Este *energie,* o uriaşă energie, sub o formă încă necunoscută de om... Ar putea fi denumită *energia AX. X,* fiindcă e necunoscută, A fiindcă totuşi am văzut-o, am cunoscut-o..."

între timp, pe marele ecran de lumina ce vibra în faţa ochilor noştri* se conturară câteva profiluri întunecate, ca nişte nori. Trecură de la stângă spre dreapta, apoi unul dintre aşa-zişii nori căpătă un contur precis şi, o secundă, cel mult două, ni se păru că vedem imaginea unei corăbii, a unei corăbii din vechime, aşa cum văzusem în poze că erau cele ale popoarelor antice, cu pânze şi cu partea dinainte ridicată şi întoarsă, având vârful ca un cap de berbec, parcă... Dar această primă imagine a fost prea fugară ca s-o putem distinge în amănunţime.

Urmă iar o suită de contururi fumegoase, neclare, pentru ca în clipa următoare să apară cu o nemaipomenită claritate o formidabilă imagine submarina — fund de* mare, ruine, peşti şi vieţuitoare stranii, fâlfâind în penumbră, şi mea ceva la margine, mai puţin distinct, ceva ce ar fi putut fi o epavă. Imaginea disparu înspre dreapta...

„O sută de mii de caracatiţe!... gândi Zoli. *Aceste flăcări au memorie!..**

Gândul său, cu adevărat surprinzător, ne trezi oarecum din uluială, nu încăpea discuţie că într-un fel Zoli avea dreptate. În faţa ochilor noştri *balaurul refăcea* imagini vechi, înregistrate cu multe secole în urmă. În ce măsura această *înregistrare* era exact cronologică nu ştiu, căci în şirul de imagini, clare şi mai puţin clare, se intercala la un moment dat peisajul, foarte distinct, al unui oraş modern, cu coşuri de fabrici, blocuri înalte, antene, pentru ca imediat să urmeze un alt peisaj, mai mult decât straniu şi care nu apar-, ţinea în mod evident timpurilor noastre: undeva în munţi, printr-o trecătoare, se scurgea o mare masă de oameni, o armată, şiruri lungi de luptători călări şi pedeştri. Într-o fracţiune de secundă chiar ni s-a părut că vedem nişte animale, cai sau catâri, tragând greu o instalaţie ciudată, pare-se nişte scări pe roţi, folosite în vechime la asaltul cetăţilor.

Pe neaşteptate marele ecran de lumină aproape se stinse. Culori cu totul neobişnuite pentru ochii noştri pâlpiiră la intervale, ca aurora boreală. Credeam că neobişnuitul spectacol se terminase, dar ne înşelam. Încet se născu o nouă imagine, extrem de clară, şi care dură câteva secunde. Văzurăm o stranie constelaţie de stele duble, o constelaţie cum nu exista pe harta cerului nostru, şi cafe ne duse cu gândul la adâncimile necunoscute ale Cosmosului... Constelaţia păru că se îndepărtează şi în clipa următoare, cutremurător de clar, văzurăm o formă prelungă, strălucitoare, inaintind cu o viteza, pare-se, neînchipuit de mare.

„Priviţi! O nava cosmica!” şoptii eu cu gândul.

O imensa diră, sclipitoare, ramânea în urma presupusei nave, Jucru greu de explicat dacă ne gândim că deplasarea se acea în spaţiul cosmic... De jur împrejur se formau unde luminoase de forma unor semicercuri, rămânând repede în urmă. Prezenţa or n e adu mai apoi

ideea ca nava înainta cu o viteză superioara celei a luminii...

P Pre€izez că această imagine a durat cel mult trei secunde, suficient totuşi ca sa ni *se* întipărească definitiv pe retină;

Dacă închid ochii vad şi acum, cu adânca emoţie, nava strălucitoare, fusiformă, înconjurată de ciudata-i aureolă de lumini şi unde, mişcindu-se pe fondul negru al infinitului, printre seânteieri de stele duble şi uriaşe cozi de comete. Nu sunt sigur, dar am impresia ca în cele *două sau trei secunde cât a durat imaginea, am văzut că nava îşi schimba poziţia faţă de astrele îndepărtate, ceea ce vorbea de la sine despre viteza deplasării...

Să fi fost oare aceasta halucinantă imagine a soliei venite din depărtările de necuprins ale spaţiului o simplă iluzie a ochilor noştri? Nu, nu cred, fiindcă mai târziu, confruntându-ne părerile, am constatat similitudinea impresiilor noastre.

Imediat după aceea totul deveni tulbure şi înceţoşat şi zborul acela fără seamăn apuse. E drept că, în fracţiuni de secundă, mi s-a părut că văd iarăşi nava, mult mai apropiată, şi într-un anumit moment, când inima îmi îngheţase de emoţie, am crezut că disting un chip prelung, aproape omenesc, de un farmec nespus, dar în această privinţă părerile ne sunt împărţite.

Şirul de contururi neclare fu iar întrerupt de o beznă adâncă. Trupurile noastre se zguduiau sub bătaia năvalnică a inimii. Treptat, în locul nesfârşitelor spaţii cosmice şi a constelaţiilor, distinserăm iar imagini pământene, reliefuri, şi, la un moment dat, am văzut foarte precis un om oprit pe un dâmb şi privind în zare, cu mâna făcută streaşină. Nu ştiu de ce am tresărit, mi-am adus aminte de bunicul meu şi am convingerea cu totul nejustificată, recunosc, că omul acela era chiar dânsul. Nu pot explica de unde vine această convingere, nu pot explica din ce cauză tresărisem, şi nu pot explica nici cum se face că şi Goar şi Şina se gândiseră la acelaşi lucru: că omul acela nu poate fi decât bunicul meu, cel care făcuse harta de la care se trăgea întreaga aventură.

După un timp ne veni ideea sa vedem ce se petrece de partea cealaltă a *ecranului* şi făcurăm repede un mare ocol prin pădure. Pe măsură ce ne apropiam de partea cealaltă, de locul unde era deşertul

arid şi vânăt, inimile noastre băteau mai repede, respiraţia devenea şuierătoare — dar la început nu băgarăm de seamă. Puneam totul pe seama fugii şi a emoţiei.

Când ieşirăm din pădure, pe partea dreaptă a balaurului, ne trezirăm într-un întuneric opac prin care răzbăteau fulgerări rare.

— Altceva nimic. *Balaurul* nu se vedea. Ori dispăruse, ori din această parte nu era vizibil...

Când păşirăm pe porţiunea arida o alta forţa^ puse stapinire pe noi. Nu pot nici explica, nici desene ce se întâmpla. În orice caz se întâmpla ceva rău, hidos. La lumina uneia din acele fulgerări ne văzurăm feţele, straniu îmbătnmţe, schimonosite de o teamă necunoscută până acum. Nu ne mai auzeam gindurile şi, mult mai grav, aproape ca nu mai puteam gândi. Zoli căzu jos şi rămase aşa, cu faţa prinsă în palme. Ceva se petrecea cu noi, cu repeziciune, cu violenţă

— Înapoi! înapoi! gemu Goar şi glasul său, pe care îl auzeam real, dar foarte slab, ajunse până la mine schimbat, hiriit, ca de moşneag. L-am ridicat pe Zoli, le-am prins pe fete de mâini şi cu ultimele puteri am încercat să ieşim din zona aceea a morţii, a descompunerii iuţi, zona deşertului vânăt. Înaintam cu multă greutate, câştigând cu trudă neînchipuită fiecare metru, luptânk du-ne cu o forţă vrăjmaşă, încăpăţânată. Împrejurul nostru ceva se scurgea cu neînchipuită iuţeală, şi nu ştiu de ce îmi vine să cred că era chiar timpul, care, în acea zonă, avea alte dimensiuni, alt mod de evoluţie. Ciudat însă, deşi pornisem înapoi, către locul pe unde pătrunsesem acolo, am înţeles dintr-o dată că mergem în* direcţie opusă. Ne-am schimbat. Atunci direcţia, dar oriîncotro înaintam eram siguri că tocmai aceea e direcţia opusă, şi după câtva timp de alergare chinuită am înţeles că ne învârtim în cerc şi că este ceva care ne împiedică orientarea, că nu vom mai ieşi din zona blestemată. Transformarea noastră continua cu repeziciune. Ne simţeam bătrâni, goliţi de gânduri şi de puteri. Nu mai puteam vorbi. Abia ne mai ţineam pe picioare. Şi cu toate acestea continuam să ne tinm, ţinându-ne de mână. Era singurul lucru care ne mai raminea, să nu ne pierdem. Frânturi de gânduri ne cutreierau mintea cu iuţeala fulgerului:

„Dacă tot* pământul a devenit un deşert vânăt? Dacă…”

Nu ştiu cât a durat acest joc groaznic. Brusc ne-am pomenit la marginea pădurii şi forţa necunoscută şi rea încetă să acţioneze asupra noastră. Un şuierat puternic se iscă undeva, părea chiar lângă noi, părea că un vifor ne trece pe lângă urechi, deşi nu simţeam nicio adiere. Simţeam că ceva se întoarce la noi, în noi.

28. CIUDATA POVESTE A COSMONAUŢILOR

Ne-am trezit a doua zi, la marginea pădurii, la un pas de tristul deşert vânăt.

Arătăm foarte obosiţi, palizi, cu chipurile alungite ca după un nesfârşit nesomn, dar — ciudat lucru — parcă împrospătaţi în acelaşi timp, iar împrejur domnea liniştea. Dincolo de fâşia vânătă şi stearpa, dincolo de albia torentului secat, pădurea strălucea şi mai puternică, mai fastuoasă şi plină de viaţă.

Nici urmă de *balaur.*

După un comentariu destul de anemic al celor întâmplate (de osteniţi ce eram abia mai reuşeam să îngăimăm cuvintele) ne-am dus la bătrâna colibă a lui moş Clementi unde am dormit toată ziua, renunţând la orice măsură de prevedere. Nimeni n-avea chef — vă închipuiţi — să stea de gardă. Nu s-a întâmplat însă nimic, după zvârcolirile prin care trecuse natura se odihnea şi ea. Nu mai bătea nici vântul.

Către seară ne-am trezit cu totul refăcuţi şi cu mult chef de vorbă, aşa cum veţi constata mai jos. Întâi am făcut focul şi am luat o ultimă cină, destul de săracă, pe acele meleaguri. Fiecare se simţea plin de gânduri şi idei, dar nimeni nu se grăbea să înceapă.

Şi, uimindu-ne, ca şi cum ne-ar fi ghicit gândurile, prima care deschise discuţia a fost Valentina. Când începu, glasul ei suna cumva solemn:

— În urmă cu mulţi ani, nu ştiu cu câţi, dar vom dezlega noi şi acest mister, pe o planetă îndepărtată, dintr-o galaxie pe care nici cele mai puternice telescoape de la noi n-o pot zări măcar ca pe un punct luminos, se pregătea o mare expediţie...

Goar o privi ţintă pe Valentina. „la te uită, îşi zise, parcă ne-ar fi rămas ceva din puterea de a transmite ideile. Şi eu mă y gândeam la asta. * Şi, preluând ideea Valentinei, Goar continuă cu voce tare:

— Întreaga civilizaţie a acelei planete, a acelui Univers, participase la pregătirea expediţiei, care a durat vreme îndelungata. Aş spune ani îndelungaţi, dar fiinţele de acolo au fără îndoială o altă unitate de timp, una proprie lor. Şi apoi...

Goar se întrerupse şi mă privi ca şi cum mi-ar fi dat cuvintul.

— Mă întreb, am zis, ce fel de fiinţe locuiau *acolo?* E oare firesc să le spunem tot *oameni?*

— Cred că da! spuse Goar, convins. Cred ca da, că-i putem numi oameni, dacă vom considera că acest termen defineşte fiinţe superioare raţionale. Poate ca locuitorii acelei planete au o înfăţişare mult diferită de a noastră...

— Adecvată unor condiţii diferite, sugeră Zoli.

— Exact, întări Goar, reluând vechea-i prestanţă de academician. Poate au trei picioare, sau niciunul, poate au un singur ochi, sau posedă un altfel de organ ce percepe imaginile prin mijloace diferite. Eu însă consider că, de vreme ce nu avem ştiri mai precise asupra înfăţişării lor, n-are rost să creăm imagini fanteziste. Propun să le atribuim locuitorilor îndepărtatei planete, şi deci şi membrilor expediţiei, o înfăţişare ca a noastră!

Toată lumea aprobă zgomotos. Drăcuşorul spuse:

— Această mare expediţie ce avea să pornească spre alte galaxii era compusă din cinci persoane, ca şi a noastră... Trei băieţi şi două fete. Ba nu, trei bărbaţi şi două femei, căci nu mai erau copii ca noi. Totuşi, una dintre femei luase cu sine, ca să-i poarte noroc, o mică mâţucă neagră, ca şi mine...

— Admiţând că aveau şi ei pisici, zisei sceptic.

— De ce nu, interveni Goar, de ce nu? Un mic animal de casă, blând şi drăgălaş, dacă nu chiar pisică...

— Măcar pe post de pisică! preciză Zoli.

Discuţia ajungind aici, tăcurăm toţi, o vreme.

Părăsind o clipă planeta aceea îndepărtată şi iluzorie, gândurile reveniră pe Pământ.

în pădure era o linişte mare.

Copacii meditau parcă la cele spuse de noi.

Şi prinzind putere din contactul cu solul bătrânei noastre planete,

gândurile zburară în veşnicul tânăr infinit sideral.

Zoli se ridică. Arătă, inspirat, cu braţul înălţimile cereşti: Expediţia a pornit! Astronava în care zboară cei cinci cosmonauţi, cei cinci *oameni,* este întruchiparea desavârşirii tehnice şi a^ civilizaţiei ^atinse pe acel îndepărtat corp ceresc: pentru prima dată se lansează o navă care va sparge hotarele galaxiei, o navă destinată cercetării unei alte galaxii. Pentru prima dată se lansează o nava cosmica *ce va depăşi viteza luminii...*

— Da, tocmai aici e problema! interveni Goar. Se pare că ^Lleae^rrse^supunfT^ -ăreia " COmanzi cu care pe îndepărtatul astru erau oarecum unilaterali. Ei nu aprofundT sera suficient toate aspectele relativităţii (Zoli mormăie: „Ei, unu-i Einstein în tot Universul.. /) şi n-au luat suficiente măsuri spre a contracta fenomenele ce intervin la viteze superioare luminii...

Obosit de efort, Goar o privi pe Valentina. Frumoasa blonda nu ezita sa continue:

Şi c?' Valentina, pe parcursul călătoriei au început saapara fenomene stranii, inexplicabile...

— Sa precizam ceva, zise drăcuşorul. În ce punct se află nava?

Valentina, netulburată, răspunse:

— Nava a ieşit din limitele acelei galaxii şi zboară acum în marele vid intergalactic.

— Protestez! am zis. Protestez împotriva cuvântului vid.

Dar Valentina mă puse la punct imediat:

— Dragul meu, până şi pisicile Şinei ştiu că...

— A, te rog nu te lega de pisicuţele mele! se supără drăcuşorul.

— ... că vid absolut nu există. Am folosit acest cu vânt în mod convenţional.

— Să mai lămurim o problemă, vorbi Goar. Până să iasă din propria lor galaxie, cu ce viteză au călătorit expediţionarii noştri? Eu cred că era inferioară celei a luminii, şi în acest fel, probabil, fenomenele ciudate au început să apară abia când au depăşit limitele galaxiei lor, abia după ce au *poruncit* energiei lor să intre în viteza maximă şi când, poate, era prea târziu... îmi sprijin acest raţionament pe următoarele: întâi, dacă ar fi folosit încă de la start viteza maximă, fenomenele supărătoare şi

ciudate ar fi intervenit încă înainte ca nava să fi intrat în marele gol intergalactic şi * în acest caz *ei* ar fi putut să comunice la bază ce se întâmplă şi, cine Ştie, baza le-ar fi dat o soluţie, sau cel puţin ordinul de înapoiere, în al doilea rând, cred că înainte de a părăsi definitiv galaxia lor, nava a făcut escale prin planetele şi sistemele învecinate pentru a face „plinul* în toate privinţele.

— Cum, Goar, tu crezi că supernava lor avea nevoie de benzină?

— Nu m-am gândit la aşa ceva, extremă neroadă ce eşti! Totuşi fără îndoială nava, sau supemava cum n spui tu, cheltuia anumite substanţe şi apoi gândeşte-te: hrana pentru cosmonauţi.

— Să lămurim termenul de „energie extraordinara, stărui Zoli. În această privinţă aveam doar vagi bănuieli. Abia peste optsprezece ani, când vom reveni înarmaţi mai bine „vom descoperi natura ei. Deocamdată, părerea mea este că en*ergia extraordinara* • are capacitatea de a se reface singură, prin circulaţie interna, rara pierderi, sau cu pierderi extrem de mici; o energie aproape eterna deci, şi imensă, ca putere.....

— Fără pierderi — imposibil! Cu pierderi mici — accept! declarai eu categoric.

— Ne-am abătut de la expediţie, zise drăcuşorul. Unde am rămas?

Goar îşi puse ochelarii lui cu o singură lentila.

— Nava a pătruns în spaţiul intergalactic şi înaintează cu viteza maximă în direcţia galaxiei noastre. Se iveşte o noua întrebare: de ce, observând acele fenomene ciudate, cosmonauţii noştri n-au întors pe loc?

— Probabil la început le-au ignorat, iar apoi a fost prea târziu, zisei eu.

— Da, făcu Zoli, fiindcă fenomenele au apărut pe nesimţite.

— Părerea mea e aceeaşi, zise Goar.

— Dar despre ce este vorba? se miră Şina. Despre ce fenomene supărătoare şi ciudate vorbiţi?

— Dar, drăcuşorule dragă, zise Goar, am admis de la început faptul că viteza navei depăşea viteza luminii. Or, ştii bine că la viteza luminii timpul se contractă... Ce se întâmpla la o viteză şi mai mare?

— Îmi vine greu să accept că savanţii unei civilizaţii atât de avansate

n-au prevăzut ce se întâmpla în cazul vitezelor mai mari decât a luminii. Mai bucuros aş presupune că toate contramăsurile luate au fost ineficace, insuficiente, sau a intervenit un nou fenomen care le-a dat peste cap...

— Poate că ai dreptate, Victor, zise Goar.

., Şi iată, continuă drăcuşorul, nava cosmica pătrunde în interiorul galaxiei noastre...

Se pune o noua întrebare, vorbi Zoli. Nava cosmică, traversindu-ne galaxia, a intilnit mtâmplător Pământul (oare întâmplător?), zdrobindu-se, sau.

— Să cântărim prima variantă, propuse Goar. Nava cosmică, scăpata de sub orice control se apropie cu viteză ameţitoare de pământ. Forţa de atracţie a planetei noastre îi sporeşte iuţeala, şi aşa nemăsurat de mare. Cei cinci cosmonauţi îşi dau seama că trăiesc ultimele secunde...

— Să trecem peste amănunte, reluai eu firul. Se produce ciocnirea. Bineînţeles, nu rămâne nici urmă de navă ori de cosmonauţi. Rămâne intactă doar cantitatea de energie din navă, care pătrunde în adâncul pământului şi de atunci...

— Un moment, mă întrerupse Zoli, ai uitat de atmosfera terestră. Nava trebuia să ardă ca ô torţă, într-o clipită.

— La viteza superluminică, cele câteva sute de kilometri de atmosferă terestră nu mai contează. Şi pe urmă nava era confecţionată din substanţe neinflamabile. Şi apoi, poate că a luat foc, într-adevăr, şi doar *energia* a ajuns pe sufrafaţa pământului... Şi de atunci îşi continuă circuitul ei ciudat, apar înd în unele puncte ale planetei şi provocând fenomenele ale căror martori am fost noi şi probabil şi cei din neamul lui Clementi...

— Să examinăm şi cealaltă variantă, propun eu. Cosmonauţii reuşesc totuşi să aterizeze pe pământ. O planetă nouă, necunoscută, le apare în faţa ochilor... Dar când se întâmpla asta? înainte de apariţia omului pe pământ? După? înclin să cred că într-o îndepărtată preistorie... Deci, admiţând că au supravieţuit^ aterizării şi condiţiilor noi şi vitrege de pe Pământ, ar fi putut, după o vreme, să decoleze iar. Dar dacă s-au produs defecţiuni ireparabile la navă?

— Şi dacă se temeau să se arunce într-o nouă aventură?

— La un lucru nu v-aţi gândit, zise drăcuşorul. Poate le-a plăcut pe Pământul nostru şi s-au decis să ramină aici...

— Mai mult ca sigur că energia le-a *scăpat* şi au fost *nevoiţi* să rămână aici... Şi, priindu-le poate noile condiţii, au trăit şi s-au înmulţit...

— Un lucru e cert, îşi reluă firul ideii Goar, că ajunşi pe planeta noastră călătorii cosmici au scapat de sub control cantitatea de energie ce-o aveau la dispoziţie, şi de atunci ea circula prin scoarţa pământului, aşteptind să fie redescoperită şi amintind mereu ochilor ce-o văd povestea cosmonauţilor... Fiindcă Zoli a avut perfectă dreptate: aceste flăcări au memorie!”

— Dar mă întreb, cum se face că semenii lor de pe îndepărtata planetă n-au trimis expediţii în căutarea celor dispăruţi?

— Eşti sigur că n-au trimis? Uiţi, băiatule, ca Universul e infinit... Eşti sigur că n-au trimis?.

A doua zi, în jurul amiezii, expediţia a părăsit locul *acela.* După ce am mers puţin, Zoli ne atrase atenţia că suntem urmăriţi de la distanţă de cei doi lupi. Într-adevar, alergau încet în urma noastră, unul după celălalt. Când ne opream noi se opreau şi ei. I-am strigat în chip şi fel; auzind vocile noastre încremeneau locului, privindu-ne cu mare atenţie, ca şi cum ar fi vrut să-şi amintească ceva. Un timp am crezut că până la urmă vor veni cu noi, părăsind pădurea şi viaţa lor sălbatică, dar nu, ar fi fost un sfârşit prea romantic şi nefiresc.

La un moment dat, ca şi cum ar fi ajuns la un hotar nevăzut, peste care nu le era îngăduit să treacă, se opriră pe o înălţime şi de acolo, aşezaţi unul lângă celălalt, ca doi câini cenuşii, ne-au urmărit multă vreme cum ne depărtăm.

Apoi i-am văzut luând-o înapoi, încet, unul după celălalt, îndreptându-se iar către viaţa lor, chemaţi de mii de glasuri pe care noi nu le puteam auzi şi înţelege, de amintiri ciudate şi confuze, de imagini şi culori, care toate la un loc îi legau pe totdeauna de acel ţinut proaspăt şi sălbatic.

EPILOG SAU, DACĂ VREŢI, ULTIMA SURPRIZĂ

Peste câteva zile mă aflam la Şina, în spatele casei, sub nuc, unde era o bancă şi-o masă de lemn. Întreaga expediţie, cu toate *comisiile*

ei, avea acolo întâlnire la ora patru după-amiază.

Din intimplare venisem cu ceva mai devreme. Drăcuşorul aduse un borcan cu miere, farfurioare şi linguriţe; ca de obicei când eram la ea acasă mă simţeam foarte stingherit. Am răsuflat Cr În“P’Ura sa.”. Ceaşcă ceilalţi expediţionari, Zoli, Vafotografiile proaspăt developate pe care le făcuse în noaptea apa riţiei adevăratului *balaur.* Fotografiile ar fi fost dovada de netăgăduit a celor întâmplate. Ardeam cu toţii de nerăbdare.

Când în fine se ivi, îl întâmpinarăm cu aclamaţii. Goar le respinse cu amândouă palmele, cu un gest de artist modest. Avea după gât cureluşa aparatului sau fotografic, iar în mâna stânga un dosar în care erau, fără îndoială, clişeele.

— A ieşit? Arată-ne mai repede *balaurul,* Goar!

Goar deschise încet dosarul şi ne arătă pe rând cele peste douăzeci de clişee întunecate, pe care nu se distingea nimic.

— N-a ieşit, dragii mei, zise Goar. Se vede treaba că *balaurul* nu e fotogenic... sau nu se lasă fotografiat prea uşor...

— Mai bine recunoaşte că aparatul tău nu face două parale! bufni Valentina.

— Mai bine n-ai vorbi, fetiţo, căci aparatul e minunat... Încă nu v-am arătat totul, surpriza am lăsat-o la urmă! Priviţi!

Şi ne arătă ultimul clişeu, mult mărit. Un „oh” lung de inirare izbucni din piepturile noastre. Pe locul unde ar fi trebuit să fie *balaurul* se aflau siluetele noastre, inclusiv a lui Goar, cu aparatul în mână, siluetele noastre mult mărite, profilate pe cerul întunecat. Iar împrejur, câteva pete luminoase aminteau vag de *balaur...* Aparatul lui Goar luase de pe marele ecran al *balaurului* însăşi propria noastră imagine.

Şi acum ne priveam unul pe celălalt şi ne recunoşteam.

— Se iveşte întrebarea, cum de n-am văzut această imagine, pe care totuşi aparatul a prins-o, întrebă Zoli;

— Se ivesc foarte multe întrebări, mormăi Goar.

*

Uneori înă întreb dacă toate câte ni s-au întâmplat au fost aievea sau nu. Dacă luăm în consideraţie peripeţiile prin care am trecut, cred că sunteţi de acord că întrebarea e justificată. Când mă cuprinde prea tare

îndoiala alerg la Goar, la Zoli, la Valentina, sau la drăcuşor... „Da, da, aşa a fost”, îmi confirmă ei. N-am ce face, trebuie să recunosc şi eu: aşa a fost!

Dar să aşteptăm să treacă optsprezece ani!...

Cl*uj, 1962*